

**BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE SOSYAL
SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU VE DİĞER BAZI
KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

**BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler**

Kapsam ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında yer alan hükümleri;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

1) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

2) 2010 yılına ilişkin olarak 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

3) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

b) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezaları,

c) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı, mülga 22/6/1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı, mülga 10/9/1960 tarihli ve 79 sayılı Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu, 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet payı ile adli ve idari para cezaları hariç olmak üzere, asli ve fer'i amme alacakları,

ç) 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, zamlar ve gecikme zammı alacakları,

d) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihe veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin; sigorta primi,

emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

2) 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

3) Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre ödenmesi gereken 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

4) 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

5) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

6) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin; damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,

e) İl özel idarelerinin, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan, idari para cezaları ve 3213 sayılı Kanuna istinaden alınan özel idare payı hariç, asli ve fer'i amme alacakları,

f) Belediyelerin;

1) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan, idari para cezaları ve 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 97 nci maddesinin (b) fıkrası gereğince belediyelere ödenmesi gereken paylar hariç, asli ve fer'i amme alacakları,

2) 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

3) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin su abonelerinden olan ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan su bedeli alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

g) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) alacakları,

ğ) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar ve kasa mevcudu ile işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kıymetli maden, kıymetli taşlar ve bunlardan mamül ziynet eşyası beyanı,

h) Bu Kanunun ilgili bölümlerinde geçen diğer alacaklar, hakkında uygulanır.

- (2) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında geçen;
- a) Vergi tabiri, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harç ve fon payı ile eğitime katkı payını,
- b) Gümrük vergileri tabiri, ilgili mevzuat uyarınca eşyanın ithali veya ihracında uygulanan ve Gümrük Müsteşarlığına bağlı gümrük idarelerince takip ve tahsil edilen gümrük vergisi, diğer vergiler, eş etkili vergiler ve mali yüklerin tümünü,
- c) TEFE/ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını,
- ç) Beyanname tabiri, vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri, ifade eder.
- (3) Bu Kanunun Beşinci Kısım bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması ve yeni hükümleri ihdasına ilişkin hükümleri kapsar.

İKİNCİ KISIM

Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Amme Alacakları ile Belediyelerin ve Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Bazı Alacaklarına İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

Kesinleşmiş alacaklar

MADDE 2- (1) Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacaklarından bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla (bu tarih dahil);

a) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin/gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın (Ş.Abacı) sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere/gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş olan idari para cezalarının; % 50'si ve bunlara bağlı gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması halinde gecikme zammı yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan % 50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

c) Vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması

halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezanın kalan % 50'si ile bunlara bağlı fer'ilerin tamamının,

ç) Ödenmemiş olan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan (28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan amme alacakları dahil) asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının,

d) 20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanununun 1 inci ve 2 nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan tutarların bu madde kapsamında ödenmesi halinde 5736 sayılı Kanun gereğince hesaplanan binde iki oranındaki faiz alacaklarının tamamının, tahsilinden vazgeçilir.

(2) İhtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak 2010 yılında tahakkuk eden ve bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan geçici vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zamları yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenmek suretiyle bu madde hükmünden yararlanır. Bu takdirde, 2010 yılına ilişkin yıllık gelir/kurumlar vergisinin tahakkukunu müteakip ödenecek taksitlerde, vergi aslının ödenmesi şartı aranmaz.

(4) Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmaz.

(5) 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ücretler ile su bedellerinden vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükmü uygulanır.

(6) 2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dahil) hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi halinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) tahsilinden vazgeçilir.

(7) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(8) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) dahilde işleme rejimi kapsamında gümrük yükümlüğü doğan ancak bu Kanunda öngörülen başvuru süresi sonuna kadar ihracat taahhüt hesabı müeyyideli kapatılan dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamına giren takibe konu kamu alacaklarına bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanır.

Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacakları

MADDE 3- (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bölge idare mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ilgisine göre itiraz veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş en son kararın;

a) Terkine ilişkin karar olması halinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin % 20'si ile bu tutara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, verginin/gümrük vergilerinin kalan % 80'inin, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması halinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı ile bu tutara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması halinde birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması halinde;

a) Asla bağlı cezaların, verginin/gümrük vergilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya 2 nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla, tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının,

b) Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen safhada olanlarda cezanın % 25'inin, ikinci fıkrasının; (a) bendinde belirtilen safhada olanlarda cezanın % 10'unun, (b) bendinde belirtilen safhada bulunanlarda tasdik edilen ceza tutarının % 25'inin, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların,

tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkranın (b) bendi hükmü tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de uygulanır.

(4) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla üçüncü fıkra kapsamı dışında kalan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması

halinde; kesilen idari para cezalarından ilk derece yargı merciinde ihtilaflı olanlarda cezanın % 50'si, ilk derece yargı merciinin cezayı kaldırdığı ancak itiraz veya temyiz merciinde yargılamanın devam ettiği safhada olanlarda cezanın % 20'si, ilk derece yargı merciinin kısmen veya tamamen onayladığı cezalarda onaylanan kısmın % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezalar ile bu cezalara bağlı fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

(6) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilen vergi cezalarında, cezaya muhatap olanlar bu madde hükmünden üçüncü fıkranın (b) bendinde açıklandığı şekilde yararlanır.

(7) Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

(8) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak, dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

(9) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurum (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde ile 2 nci madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri çok zor duruma olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(10) Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

(11) Bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka göre belirlenen alacaklar başka bir işleme gerek olmaksızın takip edilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş olan en son kararın tarhiyatın/tahakkukun tasdikine ilişkin karar olması halinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergiler

MADDE 4- (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin % 50'si ile bunlara bağlı gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın

% 25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının % 50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 75'inin, vergilere bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyayı cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın % 25'ini birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde cezanın kalan % 75'inin tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.

(4) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için dava açılmaması şarttır.

(6) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

(7) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

(8) Bu madde uygulamasında incelemeye başlama; bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce mükellefler nezdinde; vergi incelemesine başlanıldığı hususunun bir tutanağa bağlanması, vergi incelemesi yapılmak üzere mükellefin yazı ile davet edilmesi, kanuni defter ve belgeleri isteme yazısının tebliğ edilmiş olması, matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi ya da kanuni defter ve belgelerin incelenmek üzere vergi incelemesine yetkili olanlara ibraz edilmiş olması hallerini kapsar.

Pişmanlıkla ya da kendiliğinden yapılan beyanlar

MADDE 5- (1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar;

a) 213 sayılı Kanunun;

1) 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,

2) 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının,

b) 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yükümlü tarafından beyan edilmeyen aykırılıkların, ilgili gümrük idaresine bildirilmesi

durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile hesaplanacak faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının,

c) 2010 yılı ve önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının,

tahsilinden vazgeçilir.

(2) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret mükelleflerinin, 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar vergi dairelerine başvurarak 2011 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaz. Bu mükelleflerden daha önce mükellefiyet kaydını yaptırmamış olanların işe başlama tarihi olarak bu Kanuna göre yaptıkları müracaat tarihi esas alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Matrah ve Vergi Artırımı**

Gelir ve kurumlar vergisinde matrah artırımı

MADDE 6- (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, 2006 takvim yılı için % 30, 2007 takvim yılı için % 25, 2008 takvim yılı için % 20, 2009 takvim yılı için % 15 oranlarından az olmamak üzere artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.

(2) Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dahil) olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar, 2006 takvim yılı için 10.000 liradan, 2007 takvim yılı için 12.000 liradan, 2008 takvim yılı için 15.000 liradan, 2009 takvim yılı için 20.000 liradan az olamaz. Ancak, beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için vergilendirmeye esas alınacak matrah, ilgili yıllar için belirlenmiş tutarın 1/5'i, basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri için 1/10'u olarak dikkate alınır. Bu fıkranın uygulamasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.

(3) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dahil) olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar, 2006 takvim yılı için 30.000 liradan, 2007 takvim yılı için 36.000 liradan, 2008 takvim yılı için 45.000 liradan, 2009 takvim yılı için 60.000 liradan az olamaz.

(4) Bu madde hükmüne göre artırılan matrahlar, % 20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi ve fon alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu

beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla, bu madde hükmüne göre artırılan matrahları % 15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması halinde de bu hüküm uygulanır.

(5) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının da bulunması halinde, birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen şekilde artırılması şarttır.

(6) Kurumlar vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları halinde, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, üçüncü fıkrada belirtilen asgari matrahın % 50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplanır.

(7) Gelir vergisi mükellefleri, verdikleri yıllık beyannameye gelirden indirilen ve 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan gelirlerinin bulunması halinde, beşinci fıkrada belirtilen şekilde artırımda bulunmaları şartıyla, artırımda buldukları yıllar için vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap tutulmazlar.

(8) Gelir (www.alomaliye.com) vergisi mükelleflerinin, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesinde yer alan vergi tevkifatına tabi gelirlerini muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları halinde, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu gelirlere ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, ikinci fıkrada belirtilen asgari matrahın % 50'sinden az olmamak kaydıyla beyan etmeleri şarttır. Bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplanır.

(9) Bu maddenin beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci fıkralarında yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için ilgili yıllarda vergiye esas alınan gelir veya kurumlar vergisi matrahlarını da ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen tutarlardan az olmamak üzere birinci fıkrada belirtilen şekilde artırmaları şarttır.

(10) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.

(11) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların % 50'si, 2010 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

(12) İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

(13) Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

(14) İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

(15) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında matrah artırımında bulunan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıpı kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

Katma değer vergisinde artırım

MADDE 7- (1) Katma değer vergisi mükelleflerinin, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2006 yılı için % 3, 2007 yılı için % 2,5, 2008 yılı için % 2 ve 2009 yılı için % 1,5 oranına göre belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımını olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar beyan etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükelleflerde artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

(2) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak,

a) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması halinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.

b) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla, artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

c) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde yukarıdaki işlemlerin yanı sıra vergiye tabi işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu madde hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak % 18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları halinde bu madde hükmünden yararlanamaz.

(3) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları halinde ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları halinde ise aynı fıkranın (a) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

(4) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde, faaliyette bulunan vergilendirme dönemleri için bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

(5) Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıpı kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(6) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

(7) Bu madde hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.

Gelir (stopaj) vergisinde artırım

MADDE 8- (1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtlı verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2006 yılı için % 5, 2007 yılı için % 4, 2008 yılı için % 3 ve 2009 yılı için % 2 oranında hesaplanacak gelir vergisini, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar idareye başvurarak artırımda bulunmayı kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak ücret yönünden gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz.

(2) Gelir (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;

a) Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.

b) Hiç beyanname verilmemiş olması halinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az,

1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

2) İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar verilmiş olmak şartıyla, izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,

3) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde onaltı yaşından büyük işçiler için geçerli olan asgari ücret tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemek suretiyle bu maddeden yararlanır.

(3) Gelir (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

(4) Gelir (stopaj) vergisi artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(5) Bu madde hükmüne göre artırıma esas ücret tutarı ve ödenen gelir vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

(6) Gelir (stopaj) vergisi artırımından yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.

Matrah ve vergi artırımına ilişkin ortak hükümler

MADDE 9- (1) Bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerine göre,

a) Hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranın bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur.

b) Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

c) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

ç) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(2) Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.

(3) İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

(4) Bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu Kanunun 6 ncı maddesinin onüçüncü fıkrası ve 7 nci maddesinin altıncı fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından itibaren bir ay içerisinde sonuçlandırılmaması halinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi halinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla, inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

(5) Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.

(6) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler”, bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerinden yararlanamazlar.

(7) Mükelleflerin bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımını yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(8) Bu Kanun hükümlerine göre doğru beyan edilmeyen matrah veya vergi artırımını ile ilgili olarak eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve bu Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Stok Beyanları

İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar

MADDE 10- (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil), işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek

rayiç bedel ile bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dahil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

(2) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, birinci fıkra hükümleri uyarınca aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

(3) Birinci fıkra uyarınca beyan edilen genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden % 10 oranı, indirimli orana tabi diğer makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

(4) Kıymetli maden ve ziynet eşyası imalatı ve ticareti faaliyetinde bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dahil) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan kıymetli maden (altın, platin ve gümüş) ve kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci gibi) ile bunlardan mamül ziynet eşyasını bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre ve şekilde bildirmeleri halinde, bu kıymetlerin bildirilen değeri üzerinden % 2,5 oranında vergi öderler. Bu suretle tahakkuk ettirilen vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Ödenen bu vergiler, gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilemez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

(5) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, dördüncü fıkra uyarınca aktiflerine kaydettikleri kıymetler için özel karşılık hesabı açarlar. Bu hesapta izlenen karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu kıymetleri defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

(6) Bu madde kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması halinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar ve kasa mevcudu

MADDE 11- (1) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dahil), kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan mallarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar, aynı nev'iden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır.

b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

(2) Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2009 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutlarını, bu

Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

b) (a) bendi kapsamında beyan edilen tutarlar üzerinden % 10 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

c) Bu fıkra kapsamında beyan edilen tutarlar, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmaz.

(3) Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapmaya, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sosyal Güvenlik Kurumuna Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Alacaklara İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları

MADDE 12- (1) 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

borç asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektiren nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tescili yapılmış olanların, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas

alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(4) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava açma süresi sona erdiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın % 40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu fer'i alacakların kalan % 60'ının tahsilinden vazgeçilir.

Dava safhasında bulunan veya dava açma süresi sona ermemiş idari para cezaları

MADDE 13- (1) 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezası asıllarının % 25'i ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, idari para cezası asıllarının kalan % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamına giren alacakların tahakkuk ettiği tarih itibarıyla bu madde için öngörülen başvuru süresinin onbeş günden az kaldığı hallerde, bu alacaklar için bu maddeye göre yapılacak başvuru süresi tahakkuk tarihinden itibaren onbeş gün olarak uygulanır.

Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları

MADDE 14- (1) 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce asgari işçilik tutarının tespitine ilişkin olarak Kuruma başvuruda bulunulmasına rağmen, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilememiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ve hesaplanan bu tutarlara bu Kanunun yayımlandığı tarihten asgari işçilik tutarının işverene tebliğ tarihine kadar geçen süre için 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre hesaplanacak gecikme zammının tamamının, işverene tebliğ tarihinden başlanarak bir ay içerisinde bu fıkra kapsamında Kuruma yazılı olarak başvurularak, ilk taksit tebligatın yapıldığı ayı izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilen eksik işçilik tutarları üzerinden hesaplanan sigorta prim tutarları, bu Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen alacaklar için öngörülen süre ve şekilde ödenir.

(2) Bu madde ile 12 nci ve 13 üncü madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(3) Bu madde ile 12 nci ve 13 üncü madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

Sosyal güvenlik prim yapılandırması bozulanlara ilişkin hükümler

MADDE 15- (1) Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri uyarınca yeniden yapılandırıldığı halde, taksit ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlardan, yapılandırmaları oniki taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı dörtten fazla olmayanların; yapılandırmaları yirmidört taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı sekizden fazla olmayanların; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurmaları halinde, bozulmuş olan yeniden yapılandırma anlaşmaları ilgili kanun hükümleri uyarınca yapılmış olan başvuru tarihi ve taksitlendirme süresi dikkate alınarak ihya edilir.

(2) Bu Kanun uyarınca yeniden yapılandırma anlaşmaları ihya edilen borçluların, yeniden yapılandırma anlaşmalarının bozulduğu tarihten sonra ilgili yapılandırma kanunu kapsamına giren borçları için bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapmış oldukları ödemeler, ilgili yapılandırma kanunu hükümlerine göre mahsup edilir.

(3) İhya veya mahsup işlemleri sonucunda süresi içinde ödenmediği veya eksik ödendiği anlaşılan taksit tutarlarının tamamının, ödeme süresinin sona erdiği tarihten ödememin yapılacağı tarihe kadar her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına bir puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz tutarıyla birlikte bu maddeye göre yapılan başvuru tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar ödenmesi halinde ilgili kanunda öngörülen yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanır. Bu fıkrada belirtilen ödeme yükümlülüklerinin söz konusu üç aylık süre içinde tam olarak yerine getirilmemesi halinde yeniden yapılandırma hakkı kaybedilir ve yapılandırma işlemleri iptal edilir.

(4) Bu madde kapsamına giren alacakların üçüncü fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemesi halinde, ihya öncesi duruma dönülerek ödedikleri taksit tutarları sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre borçlarına mahsup edilir.

(5) 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri kapsamına giren borçları yeniden yapılandırılanlardan, yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olup kapsama giren borçlarının tamamını sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre ödemiş olanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Borçlarını kısmen ödemiş olup bu maddeden yararlanmak için başvuranlara, daha önce ödemiş oldukları tutarlar iade edilmez, bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları saklı kalmak kaydıyla mahsup işlemi yapılmaz.

Sigortalılık süreleri durdurulanların ihya prim borçları

MADDE 16- (1) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan mülga 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş ve bu sigortalılık süreleri bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu sigortalılık sürelerinin ihyası amacıyla 5510 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapacakları yazılı müracaatlarında, durdurulan bu sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanmasını talep edebilirler. Bu şekilde hesaplanan prim borç tutarının tamamı bu

Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen beşinci ayın sonuna kadar ödendiği takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu fıkrada belirtilen süre içinde hesaplanan borç tutarının tamamının ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu fıkra kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu fıkra kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla iade edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM **Çeşitli ve Ortak Hükümler**

BİRİNCİ BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

Diğer alacaklar ve çeşitli hükümler

MADDE 17- (1) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, 31/7/2010 tarihinden önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydı gereken ve her bir kabahat için 120 liranın (bu tutar dahil) altında kalan idari para cezaları tebliğ edilmez, tebliğ edilmiş olanların ve bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu fıkra kapsamına giren ve mülga 5539 sayılı Kanun ile 6001 sayılı Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte ilgisine tebliği gereken ve tutarı 12 lira ve altında kalan geçiş ücretleri için de bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2004 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, asli ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 50 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(3) Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında gümrük idarelerince takibi gereken her bir alacağın; türü, yükümlülüğü, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların, idari para cezalarında 60 lirayı aşmayanların ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacakların, asli ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 50 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(4) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapılmış ödemelere ilişkin olmak üzere, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında almakta oldukları aylıkları % 50 fazlası ile geri alınması gerekenlerden, % 50 fazlaya ilişkin tahsil edilmemiş tutarların tahsilinden vazgeçilir.

(5) 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/7/2010 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 50 lirayı aşmayan alacaklar ile tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve asli ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 50 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

(6) 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca primleri yılı merkezi yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idarelerince ödenmesi gereken aynı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan genel sağlık sigortalılarına ilişkin genel sağlık sigortası primleri ile 25/8/1999 tarihli ve 4447

sayılı Kanunun 50 nci, geçici 7 nci ve geçici 9 uncu maddeleri uyarınca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması gerekip de Türkiye İş Kurumu tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmemiş sigorta primlerinin, bu Kanunun yayımlandığı ayın sonuna kadar olan gecikme cezası ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir.

(7) a) 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak Kuruma olan borçlarını ödeme taahhüdünde bulunan borçlulardan, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla taahhütlerini yerine getirmemeleri nedeniyle anılan madde hükmünden yararlanma hakkını kaybedenlerin; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Kuruma başvuruda bulunmaları ve ödeme süresi geçmiş borçlarının tamamını, anılan madde kapsamında belirlenen ilgili ödeme süresinin bitim tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak fazla ile birlikte, bu fıkrada belirlenen başvuru süresinde, diğer taksitlerini ise 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre belirlenen sürede ödemeleri halinde 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükmünden yararlanır.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemelerini süresinde yapmış olan ve ödemeleri devam eden borçlular ile (a) bendinden yararlanan borçluların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra ödeyecekleri taksitlerin bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksit ödeme süresi sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak fazlası ile birlikte ödenmesi şartıyla 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükmünden yararlanır. Bu fıkra kapsamındaki alacakların taksit ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından belirlenir.

(8) a) 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu uyarınca 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna bildirilmesi gereken yükümlülüklerle ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar (bu tarih dahil) vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş olan elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretlerinin aslı ile bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, 31/7/2010 tarihinden önce yapılan tespitlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan idari para cezalarının % 50'sinin; dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi halinde, bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve faizin tamamı ile idari para cezasının kalan % 50'sinin tahsilinden vazgeçilir. Bu hükümden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların bu fıkra hükmünden yararlanabilmesi için ilk taksit ödeme süresi içerisinde Kurum tarafından hesaplanan takip masraflarını da ödemeleri şarttır.

b) Bu fıkranın kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde, bu tarihe kadar tamamlanamamış olan bandrol ücretleri ve elektrik enerjisi satış bedeli payına ilişkin incelemelere devam edilir. Bu incelemelerin tamamlanmasından sonra hesaplanan bandrol ücretleri ve elektrik enerjisi satış bedeli payının tamamı ve kesilen idari para cezalarının % 25'i ile bu tutarlara gecikme faizi ve faiz yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ilgiliye yapılacak bildirim tarihine kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda hesaplanan faizin tamamının, bildirim tarihinden itibaren altmış gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit başvuru süresinde başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte

ödenmesi şartıyla, bandrol ücretine bağlı idari para cezalarının kalan % 75'i ile gecikme faizi ve faizin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(9) a) 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun kapsamında, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından 31/7/2010 tarihinden önce kullanılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce uygunsuzluğu tespit edilmiş olan veya 31/7/2010 tarihi itibarıyla geri ödemeleri ihlal edilmiş desteklerden kaynaklanan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla;

1) Yargı kararı ile kesinleştiği halde ödenmemiş bulunan taahhütlü kredi faiz desteklerinin, geri ödemeli desteklerden ödenmemiş destek tutarının ve geri ödemesiz desteklerden ise uygunsuzluğu tespit edilmiş ve haklarında hukuki işlem başlatılmış olan destek tutarının aslı ile bu alacaklara bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar hesaplanan faiz yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın,

2) Hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunmayan taahhütlü kredi faiz destekleri asıllarının, hakkında hukuki işlem başlatılmamış olan geri ödemesiz desteklerin asıllarının, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı faizlerin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla KOSGEB tarafından taksitlendirilmiş destek alacakları ile ilgili olarak da bu fıkra hükmünden yararlanılabilir. Bu takdirde ödenmiş tutarlar için taksitlendirme işlemleri geçerli sayılır ve kalan borç tutarı üzerinden bu fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu hüküm taksitlendirilmiş geri ödemeli desteklerde ödenmemiş destek tutarları için de uygulanır.

c) Bu fıkra hükümlerinden yararlanabilmek için belirtilen diğer şartların yanı sıra fıkra kapsamında ödenecek destek unsurlarıyla ilgili olarak açılmış davalardan vazgeçilir ve yargılama giderleri ile vekâlet ücretleri ilk taksit ödeme süresi içinde ödenir.

ç) Haklarında; hukuki işlem devam eden işletmelerin bu fıkra hükmünden yararlanarak borçlarını ödemek istemeleri halinde bu iradelerini başvuru dilekçelerinde belirtmeleri ve idarenin talep ettiği alacak tutarını kabul etmeleri, hukuki işleme ilişkin mahkeme/icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır. Bu takdirde, idarece açılmış davalar sonlandırılır ve bu sebeple idareden herhangi bir masraf ve vekalet ücreti talep edilemez ve bu alacakla ilgili herhangi bir dava açılmaz.

d) Bu fıkra hükmünden yararlanarak borçlarını ödeyen işletmeler KOSGEB tarafından sağlanan yeni desteklerden faydalandırılır.

(10) a) Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu Şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımını ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almadan önceki faaliyet dönemlerine ilişkin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından, vadesi 31/7/2010 tarihi itibarıyla geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanların asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar söz konusu alacakların asıllarına TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar aboneli bulunan dağıtım şirketine başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların bu Kanunda belirtilen taksit süreleri yerine, alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak borçlu tarafından seçilen taksit sayısının tekabül ettiği süreyi geçmemek üzere taksit süresinin her bir yılında ödenmesi gereken taksitlerin ödeme zamanını

değiştirmeye, birden fazla taksiti birleştirerek yeni ödeme zamanı tespit etmeye alacaklı şirket yönetim kurulları yetkilidir.

c) Bu fıkra hükmü, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce çeşitli kanun hükümlerine veya TEDAŞ veya hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin yönetim kurullarının yetkisi ile taksitlendirilmiş ve taksit ödemeleri devam etmekte olan alacaklar için, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bakiye tutar içindeki alacak aslı, taksitlendirme şartları ihlal edilmiş olan alacaklar için ise ödenmemiş toplam tutar içindeki alacak aslı dikkate alınarak uygulanır.

ç) TEDAŞ'a ait olup tahsilatı özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerince sürdürülen ve bu fıkra kapsamına giren alacaklar da bu fıkra hükmünden yararlanır.

d) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, asıl borçlular ve kefiller hakkında sürdürülen dava, icra ve takip işlemlerinden vazgeçilir. Bu takdirde, borçluların mahkeme masraflarını, icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

e) Özel sektör elektrik dağıtım şirketleri, alacaklarını bu fıkroda öngörülen şekilde yapılandırabilirler.

(11) 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine; bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödemeleri gerektiği halde ödenmemiş olan aidat borçları asıllarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde ödemeleri halinde bu borçlara uygulanan gecikme zamlarının, aidat borçları asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ödenmiş aidat borçları asıllarına isabet eden gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir.

(12) 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerine göre kurulan Organize Sanayi Bölgelerinin sınırları içerisinde faaliyet gösteren katılımcılardan olan ve 31/10/2010 tarihi itibarıyla ödeme süresi geçtiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan elektrik, su ve doğalgaz bedeli alacakları ile yönetim aidatları alacakları asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami oniki taksitte tamamen ödenmesi halinde bu borçlara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(13) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalılar, bu Kanun kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu Kanuna göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla, hak sahipleri de dahil genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(14) T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yol bakım ve onarım giderleri karşılığı olarak 31/10/2010 tarihi itibarıyla Ulaştırma Bakanlığında olan ve bu Bakanlıkça tespit edilen alacaklarına karşılık, bu Genel Müdürlüğün ve bağlı ortaklıklarının 31/10/2010 tarihine (bu tarih dahil) kadar vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen her türlü vergi, fon ve paylar ile vergi cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçlarının (4749 sayılı Kanun kapsamında olup tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan borçları dahil); gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahsup suretiyle terkin

edilmesine, Ulaştırma Bakanının teklifi üzerine Maliye Bakanı yetkilidir. Bu kapsamda mahsuba konu olacak borçlara bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra fer'i alacak hesaplanmaz. Bu fıkra kapsamına giren alacaklara yönelik olarak bu Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinden yararlanılamaz.

(15) Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgelerine istinaden, inşa edilerek satılan gemi ve yatlarla ilişkin harcamalar üzerinden yatırım indirimi istisnasından yararlanan mükellefler hakkında, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki dönemler de dahil olmak üzere, bu kapsamda tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz. 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde bu Kanunla yapılan değişiklik ile istisna kapsamına alınan teslim ve hizmetlerle ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak katma değer vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz.

(16) Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Anonim Şirketi ve/veya bağlı şirketi Sigara Pazarlama ve Dağıtım Anonim Şirketi ile toptan satıcılar arasında bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce düzenlenen tekel ürünleri toptan satıcılık sözleşmeleri ile ilgili olarak damga vergisi tarhiyatı yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir. Tahsil edilmiş tutarlar red ve iade olunmaz.

(17) a) Mülga 27/11/1984 tarihli ve 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı (afet kredileri hariç) olan ve 31/10/2010 tarihi itibarıyla ödenmesi gerektiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan (taksitlendirilen ancak taksit ödeme süresi henüz gelmemiş olanlar dahil) alacak asıllarının tamamı ile bu alacaklara hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklar yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık faiz ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranından düşük olanı alınarak basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak ve yapılan tahsilatlar, tahsilat tarihi itibarıyla dikkate alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması ve bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu tutardan düşük olması halinde TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Geliştirme ve Destekleme Fonundan kullanılan ve/veya ertelenen afet kredileri ile Türkiye Halk Bankası A.Ş., T. Emlak Bankası A.Ş. (Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası A.Ş.), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve T. Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi kaynaklarından kullanılan ve 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki listelerde yer alan tabii afet kararnamelelerine istinaden Hazine kaynağına dönüşen krediler ile Hazine kaynağına dönüşen 10/4/2000 tarihli ve 2000/659 sayılı ve 9/6/2000 tarihli ve 2000/853 sayılı Kararlar kapsamındaki kredilere ilişkin olarak, bankaların ve/veya Tarım Kredi Kooperatiflerinin Tasfiye Olunacak Alacaklar/Takip Hesaplarına aktarıldığı tarihteki kayıtlı tutara, bu Hesaba alındığı tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar, bu tarihler arasında ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken aylık cari faiz ile TEFE/ÜFE aylık değişim oranından düşük olanı alınarak basit usulde yürütülecek faiz esas alınmak ve yapılan tahsilatlar, tahsilat tarihi itibarıyla dikkate alınmak suretiyle hesaplanacak borç tutarının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla borç tasfiye edilir. Bu kredilere ilgili mevzuatı gereği uygulanması gereken faizler ile diğer fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(18) a) Orman köylerinde oturan köylüler ile bu köylülerce kendi aralarında 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş veya durumları bu Kanun hükümlerine intibak ettirilmiş çok amaçlı tarımsal kalkınma kooperatiflerine Çevre ve Orman Bakanlığınca kullanılan kredilerden ödeme süresi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar il çevre ve orman müdürlüklerine yazılı başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere altışar aylık dönemler halinde toplam altı taksitte ödenmesi şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu fıkra uyarınca taksitlendirilen alacaklara ilişkin olarak açılmış davalardan vazgeçilir. Yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

(19) a) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan sulama kooperatiflerinden yeraltı suyu kaynaklarını kullanan sulama kooperatifleri için Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne inşa edilen yeraltı suyu sulama tesisleri ve/veya şebekelerine yapılan yatırım bedellerinin, geri ödemeleri ve süreleri sözleşmeye bağlanmış olanlarından, 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan alacak asıllarının, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü ayın sonuna kadar anılan Genel Müdürlüğe başvuruda bulunularak ilk taksit başvuru süresini izleyen aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir. Yatırım bedelinden kalan alacaklar ek sözleşme yapılmak suretiyle revize edilir. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilmez.

b) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde dava ve icra takiplerinden vazgeçilir. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

c) Önsözleşme yapıldığı halde yatırım bedelinin geri ödemesine ilişkin henüz sözleşme imzalamayan kooperatiflerden bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içerisinde sözleşme imzalamak için müracaat edenlerin önsözleşme yapıldığı tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen sürede izinsiz olarak yaptıkları kullanıma bağlı olarak bu sürede ödemeleri gerektiği Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tespit edilen tutarların, borçlu tarafından kabulü ve bu fıkra kapsamında ödenmesi halinde bu alacaklar için hesaplanması gereken fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir ve bu kooperatifler ile sözleşme yapılması halinde yatırım bedelinin bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki sürelerle isabet eden kısmı için geri ödemelerine ilişkin süre ve diğer şartlar sözleşmede belirtilir.

(20) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında, Kültür ve Turizm Bakanlığınca 31/7/2010 tarihinden önce korunması gerekli kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı amacıyla kullanılan kredilerden ödeme süresi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Kültür ve Turizm Bakanlığınca başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(21) Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca, tarımsal amaçlı kooperatiflere veya bu kooperatiflerin ortaklarına 31/7/2010 tarihinden önce kullanılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan kredi alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, ödenmemiş alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması halinde bu alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlüklerine başvuruda bulunularak ilk taksit bu Kanunun yayımını izleyen dördüncü aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde onsekiz eşit taksitte ödenmek şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Başvuru ve ödeme süresi ile şekli

MADDE 18- (1) Bu Kanunun ilgili bölümlerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları,

b) Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine bağlı tahsil dairelerine ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığına, Hazine Müsteşarlığına ve/veya Geliştirme Destekleme Fonu Gelir Hesabına aktarılmak üzere Türkiye Halk Bankası A.Ş., T. Emlak Bankası A.Ş. (Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası A.Ş.), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve tarım kredi kooperatiflerine, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu Şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketleri ile 3096 sayılı Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerine ödenecek tutarları defaten veya ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan, Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarları ise defaten veya ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri,

şarttır.

(2) Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde defaten ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) Oniki eşit taksit için (1,10),

4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir.

Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(4) Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanununun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler halinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösterir makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine/Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanununun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü takip eden günden itibaren hesaplanır. Taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi bu madde hükmüne göre katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten öndendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

Süresinde ödenmeyen taksitler

MADDE 19- (1) Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksidi izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

(2) Taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 liraya (bu tutar dahil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(3) Bu Kanununun 15 inci ve 16 ncı maddeleri ile 17 nci maddesinin yedinci fıkrası hariç olmak üzere bu Kanun kapsamına giren alacakların birinci fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde, bu Kanununun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Diğer hükümler

MADDE 20- (1) 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümleri hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun

olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

(2) Bu Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

(3) Bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

(4) 5393 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

(5) a) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.

b) Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

c) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile idare aleyhine hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.

(6) İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanmaz.

(7) Bu Kanunun ilgili maddelerinde faiz, gecikme faizi, gecikme zammı, gecikme cezası, cezai faiz gibi fer'i alacaklar yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanması öngörülen tutarın tespitinde, TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının belirlenmediği dönemler için alacağı ilgili dönemde uygulanan fer'i alacağın hesaplanmasına esas alınan oranın yarısı dikkate alınır.

İade edilmeyecek alacaklar

MADDE 21- (1) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu Kanunun 16 ncı maddesi hükmü hariç olmak üzere bu Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz. Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin uygulamasına ilişkin olarak dava konusu olan tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarlar vergi mahkemesinde devam eden davalar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile vergi mahkemesince verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir.

BEŞİNCİ KISIM
Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Hükümler ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Değişiklik Hükümleri

MADDE 22- 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda belirtilen ve idari para cezasını gerektiren fiilin işlendiği tarihi takip eden takvim yılının son günü bitimine kadar idari para cezası verilerek tebliğ edilmediği takdirde idari yaptırım kararı verilemez, verilmiş olanlar düşer.”

MADDE 23- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan “Bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinin dışında kalan genel sağlık sigortalısının,” ibaresi “5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (2) ve (7) numaralı alt bentleri ile yedinci fıkrasının dışında kalan genel sağlık sigortalısının,” olarak değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan “veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde meslekî eğitim” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (c) alt bendinde yer alan “sigortalı” ibaresi “genel sağlık sigortalısı” olarak ve (13) numaralı bendinde yer alan “16” ibaresi “18” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 24- 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (g) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“b) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır. Bu bentte sayılanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.”

“e) Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.”

“Bu bent kapsamında yurt dışındaki işyerlerindeki çalışmalarını devam eden sigortalıların, bu sürede ödedikleri isteğe bağlı sigorta primleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır.”

MADDE 25- 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan “Kamu idareleri” ibaresi “Kamu idarelerinde ve Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sayılanlar” şeklinde ve “belgeleyenler,” ibaresi “belgeleyenler ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 26- 5510 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “zorunlu” ibaresi madde metninden çıkartılmış, (b) bendine “bildirim Kuruma yapıldığı tarihten;” ibaresinden sonra gelmek üzere “ancak, 4 üncü maddenin diğer sigortalılık statülerine tabi olarak çalışmaya başlaması nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerden Kurumca diğer statülere tabi çalışmasının bittiği tarih itibarıyla tarımsal faaliyetlerinin devam ettiği tespit edilenlerin diğer statülere tabi sigortalı çalışmalarının sona erdiği tarihi takip eden günden;” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 27- 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde bulunanlar hariç olmak üzere diğer alt bentleri kapsamında sigortalı sayılan kişiler için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıcından;” ibaresi “4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde bulunanlar hariç olmak üzere diğer alt bentleri kapsamında sigortalı sayılan kişilerden köy ve mahalle muhtarları için seçildiklerine ilişkin mazbatalarını ilgili seçim kurulundan aldıkları tarihten, sigortalılıkları vergi mükellefiyetlerinin başladığı tarihten başlayan sigortalılar için vergi mükellefiyeti işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere ilgili vergi dairesince vergi mükellefinin işe başlama işlemlerinin tekemmül ettirildiği tarihten ve diğerleri için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıcından;” şeklinde, “esnaf sicil memurluğu” ibaresi “Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalılardan, 4 üncü maddedeki diğer sigortalılık statülerine tabi olarak çalışmaya başlaması nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerin diğer statülere tabi çalışmasının bittiği tarih itibarıyla tarımsal faaliyetlerinin devam ettiğinin tespit edilmesi kaydıyla diğer sigortalılık statülerine tabi çalışmalarının sona erdiği tarihi takip eden gün itibarıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığı Kurumca başlatılır.”

MADDE 28- 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (5) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (7), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentlerinde yer alan “tarihten” ibarelerinden sonra gelmek üzere “bir gün öncesinden” ibareleri, (10) numaralı alt bentten sonra aşağıdaki alt bent ve üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“5) Tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar için, tarımsal faaliyetinin sona erdiği veya 4 üncü maddedeki diğer sigortalılık statülerine tabi olarak çalışmaya başladığı ya da 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca muafiyet kapsamına girdiği yahut 65 yaşını doldurması nedeniyle talepte bulunduğu tarihten,”

“11) 6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörler için, lisansları yenilenmeyenlerin lisanslı oldukları yılın sonundan,”

“Vergi dairelerince sigortalılığın sona erdiğine ilişkin yapılacak bildirimlerde bu süre vergi mükellefiyeti terk işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere vergi mükellefinin işi bırakma işlemlerinin vergi dairelerince tekemmül ettirildiği tarihten başlar.”

MADDE 29- 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ile aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve dördüncü fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“i) Bu bendin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelerle ilişkin olmak üzere, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik süreleri,”

“(i) bendi kapsamında borçlanılacak sürelerle ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin ödenmiş olması halinde, genel sağlık sigortası primi ödenmiş bu sürelerle ilişkin borçlanma tutarı % 20 oranı üzerinden hesaplanır.”

“b) Birinci fıkranın (c) ve (ı) bentleri gereği borçlananlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine, (i) bendine göre borçlananlar ise 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre,”

MADDE 30- 5510 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu durumdaki sigortalıların aylıksız izinli oldukları süreler için prime esas kazanç alt sınırının altında olmamak kaydıyla aylıksız izne ayrıldıkları tarihteki prime esas kazançları üzerinden % 12 genel sağlık sigortası primi işverenlerince ödenir. Ancak askerlik hizmeti nedeniyle aylıksız izne ayrılanların genel sağlık sigortası priminin ödenmesinde, bir yıllık süre sınırı uygulanmaz.”

MADDE 31- 5510 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “(b) bendi” ibaresi “(a) bendi”, beşinci fıkrasında yer alan “bu süreler” ibaresi “söz konusu süreler, bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı olmak üzere” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 32- 5510 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “genel sağlık sigortası primi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanların istekleri halinde işsizlik sigortası primlerinin sigortalı ve işveren hissesi oranındaki işsizlik sigortası primi” ibaresi ve aynı fıkraya “İsteğe bağlı sigortalılardan işsizlik sigortası primini ödeyenlerin, işsizlik sigortası primini ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödememeleri halinde, o aya ait işsizlik sigortası primi ödeme hakkı düşer.” cümlesi eklenmiştir.

MADDE 33- 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statüleri ile (c) bendinde yer alan sigortalılık statüsüne aynı anda tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde öncelikle aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde ise aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır.”

MADDE 34- 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler hariç 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler, yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürelerle sınırlı olarak birinci fıkranın (d) bendindeki ve 52 nci maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki şartlar aranmaksızın, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı üzerinden kendilerince genel sağlık sigortası primi ödenmek suretiyle genel sağlık sigortalısı olurlar. Kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sağlık giderleri ise 2547 sayılı Kanunun 46 ncı ve 47 nci maddeleri çerçevesinde üniversitelerin bütçelerine konulacak ödenekten karşılanır.”

MADDE 35- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye beşinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“f) (g) bendinde sayılanlar; diğer bentlere göre genel sağlık sigortalısı olmadıkları veya diğer bentlere göre genel sağlık sigortasından yararlanma haklarının sona erdiği tarihten itibaren bu bent kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve Kurumca resen tescil edilirler.”

“60 ıncı maddenin yedinci fıkrası kapsamında sayılanlar yükseköğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürece genel sağlık sigortalılıkları devam eder. Bu kapsamdaki öğrenciler yüksek öğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili üniversitelerce genel sağlık sigortası giriş bildirgesiyle Kuruma bildirilir.”

MADDE 36- 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “acil haller” ibaresinden önce gelmek üzere “trafik kazası halleri,” ibaresi eklenmiş; dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “zorunlu sigortalılıklarından sonraki genel sağlık sigortalılıklarından dolayı prim borcu olup olmadığına bakılmaksızın” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı maddeye dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı ve 74 üncü maddeleri ile diğer iş kanunlarında ücretsiz izin sayılan süreler haricinde ayrıca bir takvim yılı içerisinde toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde genel sağlık sigortalılıkları devam eder.”

MADDE 37- 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (k) bendi eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan “(d) ve (g) bentlerinde” ibaresi “(d) bendinde” şeklinde, aynı fıkroda yer alan “Ancak, 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmak için müracaat etmekle birlikte,” ibaresi “60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“k) Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ve 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ile kursiyerlerin prime esas günlük kazançlarının hesaplanmasında prime esas günlük kazanç alt sınırı dikkate alınır. Aday çırak, çırak ve meslekî eğitim gören öğrencilerin prime esas kazançları ilgili kanunlarında belirtilen şekilde belirlenir.”

“Şu kadar ki 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için gelir testleri Kurumca sonuçlandırılıncaya kadar 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı prime esas asgari kazanç tutarı olarak esas alınır. Ancak gelir testi sonucu; aile içindeki gelirleri asgari ücretin altında kalan genel sağlık sigortalılarının bu sürelerde gelir testi sonucuna göre ödemeleri gereken tutarların üzerinde yaptıkları ödemeler herhangi bir faiz uygulanmaksızın iade veya mahsup edilir.”

MADDE 38- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde, (ı) bendinde yer alan “Bu fıkra hükümleri Kamu idareleri işyerleri ile bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.” cümlesi “Bu bent hükümleri; 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki alım ve yapım işleri ve 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işleri ile uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ve bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ile yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.” şeklinde, aynı bentte yer alan “Bu fıkrayla düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır.” cümleleri “Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır.” şeklinde değiştirilmiştir.

“d) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 6’sıdır. Bu prim oranının % 1’i kısa vadeli sigorta kolları, % 5’i genel sağlık sigortası primidir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen kursiyerler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 13,5’idir. Bu prim oranının % 1’i kısa vadeli sigorta kolları, % 12,5’i genel sağlık sigortası primidir.”

MADDE 39- 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgarî ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 18 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır.”

MADDE 40- 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi “Kurumca belirlenen işyerlerinde bu şart aranmaz.” şeklinde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 41- 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin (e) bendinde yer alan “zorunlu” ibareleri madde metninden çıkartılmıştır.

MADDE 42- 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve altıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “takip eden ayda” ibaresi “en geç” olarak değiştirilmiştir.

“Kamu idaresine ait işyerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda olduğu sürede 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmaları ya da isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde bu sigortalılar için belirtilen şekilde çalıştıkları veya isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödedikleri sürelerle sınırlı olarak ilgili kamu idaresinden genel sağlık sigortası primi alınmaz.”

MADDE 43- 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden; işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçları kesilip Kuruma aktarıldıktan sonra, varsa kalan kısmı üzerinden yararlanılabilir.”

MADDE 44- 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “üç ay” ibaresi “peşin veya taksitler halinde yirmidört ay” ve “üç aylık” ibaresi “yirmidört aylık” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 45- 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “ve 86 ncı maddesinin altıncı fıkrasında” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (i) bendinin sonuna aşağıdaki cümle ve (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (l) bendi eklenmiştir.

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100 üncü maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri, hiç yapılmaması halinde ise asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır.”

“1) Ek 6 ncı maddesine göre yapılması gereken bildirim veya kontrol yükümlüğünün yerine getirilmemesi halinde, her bir fiil için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.”

MADDE 46- 5510 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “ve 33 üncü” ibaresi “, 33 üncü ve 35 inci” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 47- 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilen 1/10/2008 tarihinden önceki yurt dışı borçlanma sürelerine göre tespit edilen basamaklar, 2008 yılı Eylül ayında yürürlükte bulunan gelir tablosunda, 41 inci maddenin beşinci fıkrası hükmüne göre belirlenen prime esas aylık kazançla yakın gelire karşılık gelen basamağı geçemez.”

MADDE 48- 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “üç yıl içinde” ve beşinci fıkrasında yer alan “en geç iki yıl içinde” ibareleri “1/1/2012 tarihine kadar” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “iki yıllık süreye” ibaresi “bu süreye” şeklinde, onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalılar ile bunların bu Kanuna göre bakmakla yükümlü oldukları kimseler, genel sağlık sigortası hükümlerine göre sağlanan sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlanma hakkına sahiptir.”

“4857 sayılı İş Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlama yükümlülüğü 1/1/2012 tarihinde başlar.”

MADDE 49- 5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce,” ibaresi ile “bu maddenin yürürlük tarihinden sonra aynı şartlarla bu işleri yaptıkları,” ibaresi madde metninden çıkartılmış ve “yapmakta olanların” ibaresi “yaptıkları” şeklinde ve geçici 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre aylık almakta olanlarla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaları nedeniyle geçici 2 nci maddeye göre aylık bağlanacaklara aylık bağlamaya esas tüm hizmetleri süresince on yıl süreyle hastalık sigortası veya sağlık sigortası veya genel sağlık sigortası primi ödemiş olanlardan, hastalık sigortası, sağlık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilmiş olan süreler düşülmek kaydıyla, aylıklarının % 10’u oranında ve 10 yılı tamamlayacak süreyle genel sağlık sigortası primi kesilir. Ancak, bu maddenin yürürlük tarihinden önce yapılan kesintiler iade edilmez.”

MADDE 50- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalışanların sigortalılığı

EK MADDE 5- 4 üncü madde ile isteğe bağlı sigortalılık hükümleri ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sigortalı olmayan, kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almayan ve 18 yaşını doldurmuş olanlardan; tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalışanlar, örneği Kurumca hazırlanan ve ilgili muhtarlık, birlik, kuruluş, il veya ilçe tarım müdürlükleri tarafından usulüne uygun olarak düzenlenip onaylanmış belgeleri ile talepte buldukları tarihten itibaren sigortalı sayılırlar.

Bu madde kapsamındaki sigortalılık; 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi dâhil olmak üzere 4 üncü maddeye istinaden sigortalı olarak çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten, sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunanların talep tarihinden, prim borcu bulunanlardan talepte bulunanların primi ödenmiş son günden, gelir ya da aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden ve ölen sigortalının ölüm tarihinden itibaren sona erer.

4 üncü madde kapsamında çalışmaları nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerin sigortalılıkları, bu madde kapsamındaki çalışmalarının devam etmesi kaydıyla, çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren kendiliğinden başlar.

Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalışanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar. Bunlar hakkında bu Kanunun kısa vadeli sigorta kolları bakımından yalnızca iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, uzun vadeli sigorta kolları yönünden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümlerine tabi sigortalıların iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kollarından sağlanan yardımlardan yararlanabilmeleri için iş kazasının olduğu tarihten en az bir ay önce tescil edilmiş olmaları ve sigortalılıklarının sona ermemiş olması, bu Kanuna göre

iş kazası veya meslek hastalığından dolayı geçici iş göremezlik ödeneği ödenmesi veya sürekli iş göremezlik geliri ya da malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanabilmesi için prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması şartı aranır. İş kazası ve meslek hastalığı halinde durum, kendilerince veya işverenlerince kolluk kuvvetlerine derhal, Kuruma da en geç üç gün içinde bildirilir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla sigortalı tarafından belirlenen günlük kazancın otuz katının % 34,5'i oranında prim öderler. Bunun % 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası, % 2'si iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primidir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67 nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Bu madde kapsamındaki sigortalıların primlerinin yılda bir veya birden fazla dönem halinde ödenmesini ve ödeme tarihlerini belirlemeye Kurum yetkilidir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Kamu idarelerinin tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalıştırılanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Bazı kısmi süreli çalışanların sigortalılıkları

EK MADDE 6 - Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sigortalılıkları, bu madde kapsamında kendileri tarafından 30 gün üzerinden prim ödemeleri suretiyle sağlanır.

Bu madde kapsamında sigorta hak ve yükümlülükleri; kendilerince veya kendilerini çalıştıranlar tarafından ya da bunların bağlı oldukları meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca bildirim Kuruma yapıldığı tarihten itibaren başlar, birinci fıkrada belirtilen şekildeki çalışma durumlarının son bulmasından itibaren sona erer.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar hakkında; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası ve istekleri halinde işsizlik sigortası hükümleri uygulanır.

Bu sigortalılar, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazanç alt ve üst sınırı arasında olmak üzere kendileri tarafından belirlenecek günlük kazancın otuz katının % 32,5'i oranında prim öderler. Bu prim oranının % 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası primidir. İşsizlik sigortasına tabi olmayı isteyenlerin, sigortalı ve işveren hissesi oranındaki işsizlik sigortası primini ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödememeleri halinde, o aya ait işsizlik sigortası primini ödeme hakları düşer.

Bu madde kapsamında ödenen primler, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık olarak değerlendirilir.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67 nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurdukları tarihte 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 60 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Bu Kanun kapsamında tam süreli çalışma ile uzun vadeli sigorta kollarına tabi olan sigortalılar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sigortalılar ve kendi

sigortalılıklarından dolayı gelir veya aylık almakta olanlar, birinci fıkrada belirtilen çalışma durumları nedeniyle ayrıca sigortalı olmazlar.

Kurum, bu madde kapsamındaki sigortalıların bu Kanunun diğer hükümlerine göre uzun vadeli sigorta kollarına tabi olma durumlarını dikkate alarak prim ödeme gün sayılarını ve prim ödeme sürelerini belirlemeye, bu sigortalıları çalıştıranlara ve çalıştıranların bağlı olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara Kurumca belirlenecek süre içinde bu sigortalıların işe başlama ve işten ayrılışlarını bildirmeleri, bu madde veya bu Kanunun uzun vadeli sigorta kollarını ihtiva eden sigortalılık statüleri kapsamında sigortalılık kontrolünden sonra çalıştırılmaları, çalıştırıldıkları süre içerisinde sigortalılıklarının devam edip etmediği ve Kurumca verilecek sigortalılık belgelerinin periyodik kontrolünü sağlama hususunda zorunluluk getirmeye yetkilidir.

Bu madde kapsamında bulunan sigortalıları çalıştıranlar ile bunların bağlı olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara bu madde uyarınca getirilecek bildirim ve kontrol yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde 102 nci madde uyarınca idari para cezası uygulanır.

Bu madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak, bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 51- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 28- Geçici 11 inci maddenin altıncı fıkrasında öngörülen yükümlülükler ile 2008 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olmak üzere 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerine ilişkin yükümlülüklerin yasal süresi içinde yerine getirilmemiş olması halinde, bu maddede sayılan yükümlülüklerle sınırlı olarak 102 nci madde hükümleri uygulanmaz. Yasal süresi içerisinde yerine getirilmeyen bu yükümlülüklerden işyeri bildirgesi ile belgenin asıl veya ek olma durumuna göre belgede kayıtlı sigortalı başına uygulanabilecek oran da dikkate alınarak her bir aya ait aylık prim ve hizmet belgesi için ayrı ayrı olmak üzere asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.

Bu madde kapsamına giren fiiller için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uygulanmış idari para cezalarına ilişkin tahsil edilen tutarlar iade ve mahsup edilmez.

GEÇİCİ MADDE 29- Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri kapsamındaki sigortalılardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği yıl için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının on yedi katı üzerinden başlanılarak, takip eden her yıl için bir puan artırılmak suretiyle otuz katını geçmemek üzere prim alınır.

1/5/2008 ila 30/9/2008 tarihleri arasında 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlar hakkında da bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren birinci fıkra ile ek 5 inci madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 30- 1/10/2008 ila bu maddenin yayımı tarihine kadarki sürede geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca 18 yaşını doldurmamış çocuklarından dolayı tescil süreci başlatılanların kendilerinin ve 18 yaşını doldurmamış çocukları hariç bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tescil tarihine kadarki genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarları Kurumca ödenir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.

1/10/2008 ila 31/12/2011 tarihleri arasında, geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca tescili yapılanların sağlık hizmet sunucusuna başvuru tarihinden Kurumca tescil edildikleri tarihe kadarki sürede 18 yaşını doldurmamış çocukları adına düzenlenen genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarları Hazineден karşılanmak üzere Kurumca ödenir.

GEÇİCİ MADDE 31- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve

usta öğretici olarak çalıştırılanlar, bu durumlarını milli eğitim il veya ilçe müdürlüklerince belgelendirmeleri kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bu çalışmalarından dolayı ay içinde 30 günden eksik kalan sürelerini 41 inci madde esaslarına göre kendileri veya hak sahipleri tarafından borçlanabilirler. Borçlanılan bu süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılır.

GEÇİCİ MADDE 32- Kanununun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası uyarınca genel sağlık sigortalısı sayılan yabancı uyruklu öğrencilerden yükseköğrenimleri anılan fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce başlamış olanların genel sağlık sigortalılıkları anılan fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar ve ilgili üniversitelerce bu tarihten itibaren bir ay içerisinde genel sağlık sigortası giriş bildirgesiyle Kuruma bildirilir.

GEÇİCİ MADDE 33- Kanununun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında bu Kanunla yapılan değişiklikler, bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten öncesi için uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 34- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine;

a) 2011 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylık tutarları, dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla;

1) 2011 yılı Ocak ödeme döneminden geçerli olmak üzere 60 TL tutarında artırılır. Ancak bu artış tutarının, gelir ve aylıkların % 4 oranında artırılması halinde gerçekleşecek artış tutarından az olması halinde % 4 oranında artırılarak ödenir.

2) 2011 yılı Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere, % 4 oranında artırılarak ödenir.

b) 2011 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarınının 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelere göre 2011 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları, (a) bendinde belirtilen şekilde artırılarak ödenir.

c) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren;

1) Son takvim ayı 2011 yılının birinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendine göre,

2) Son takvim ayı 2011 yılının ikinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler sadece birinci fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendine göre, artırılarak ödenir.

d) Birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendine göre yapılacak artış tutarı;

1) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranında,

2) Ölüm dosyalarında hak sahiplerinin hisseleri oranında,

3) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranına göre,

uygulanır.

e) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2011 yılında bu maddede belirtilen artışlar dışında 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz.”

GEÇİCİ MADDE 35- Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihine kadar yerine getirilmiş olanları, yasal süresinde yerine getirilmiş sayılır ve idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın kaldırılır, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.”

MADDE 52- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin son üç paragrafı ile 91 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddenin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yabancı plakalı taşıtların Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre Türkiye’de geçerli sigortaları yoksa, bunlar için zorunlu mali sorumluluk sigortası Türkiye sınırlarına girişleri sırasında yapılır.”

MADDE 53- 2918 sayılı Kanunun 98 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sağlık hizmet bedellerinin ödenmesi

MADDE 98- Trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır.

Trafik kazalarına sağlık teminatı sağlayan zorunlu sigortalarda; sigorta şirketlerince yazılan primlerin ve Güvence Hesabınca tahsil edilen katkı paylarının % 15’ini aşmamak üzere, münhasıran bu teminatın karşılığı olarak Hazine Müsteşarlığınca sigortacılık ilkeleri çerçevesinde maktu veya nisbi olarak belirlenen tutarın tamamı sigorta şirketleri ve 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 14 üncü maddesinde düzenlenen durumlar için Güvence Hesabı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılır. Söz konusu tutar, ilgili sigorta şirketleri için sigortacılık ilkelerine göre ayrı ayrı belirlenebilir. Aktarım ile sigorta şirketlerinin bu teminat kapsamındaki yükümlülükleri sona erer. Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu söz konusu tutarı % 50’sine kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Bu madde çerçevesinde sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı tarafından ödenecek meblağın süresinde ödenmemesi halinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.

Sigorta şirketleri ve Güvence Hesabından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacak meblağın belirlenmesi ve ödenmesi ile sağlık hizmetleri için teminat sağlanan sigortalının tespiti ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir. Trafik kazası sebebiyle Sağlık Bakanlığınca bağlı sağlık kurumlarınca gerçekleştirilen tedavi giderleri bakımından, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Bakanlığınca yapılacak ödemeye ilişkin usul ve esaslar Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından ayrıca belirlenir.”

MADDE 54- 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun;

a) 3 üncü maddesinin (j) bendine “orta öğretim kurumları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve meslek yüksek okulları” ibaresi eklenmiştir.

b) 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Yirmi” ibaresi “Beş” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 25 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “asgari ücretin % 30’undan” ibaresi “asgari ücretin net tutarının % 30’undan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 55- 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlanmış olanlar hariç olmak üzere yeşil kart verilen kişilerden 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi veya (b) bendinin (2) ve (4) numaralı alt bentlerine tabi sigortalı olarak çalışan ve bu çalışmalarından dolayı genel sağlık sigortası kapsamında olanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin, 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortası

kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanmaya hak kazanma tarihinden sağlık hizmetlerinden yararlanma şartlarının sona erdiği tarihe kadar bu çalışmalardan dolayı elde edecekleri gelirlerine bakılmaksızın yeşil kartları askıya alınır. Bu kişilerin yeşil kartları 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortası sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkının sona erdiği tarihi takip eden gün itibariyle başvuru veya başka bir işleme gerek olmaksızın aktif hale getirilir. Aynı hanede bulunmakla birlikte bakmakla yükümlü olunan kişiler dışında kalanların yeşil kart hak sahipliği devam eder ve bu hak sahipliğinin sürdürülmesinde bu bent kapsamındaki çalışmalardan elde edilecek gelirler dikkate alınmaz. Yeşil kartları askıya alınanlardan 5510 sayılı Kanuna göre bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatını yitirenlerin ise bu bent kapsamındaki çalışmalardan elde edilecek gelirler dikkate alınmaksızın yeşil kartları aktif hale getirilir. Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında sayılanlar ile kamu kaynaklı meslek edindirme kurslarına katılanların kurs sürelerince yeşil kartları devam eder.”

MADDE 56- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yer alan “ödenen aylıklar % 50 fazlasıyla geri alındığı gibi,” ibaresi “ödenen aylıklar ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve” olarak değiştirilmiş ve aynı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak çalışmayan, Sosyal Güvenlik Kurumundan ya da yabancı bir ülke sosyal güvenlik kurumundan her ne ad altında olursa olsun herhangi bir gelir veya aylık elde etmeyen ve silikozis hastalığı nedeniyle meslekte kazanma gücünü en az % 40 kaybettiğine Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca karar verilen kişilere, bu fıkra da belirtilen şartları sağlamaları halinde bu Kanunun 1 inci maddesinde yer alan diğer şartlar aranmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumunca aylık bağlanır.

Aylık miktarı, meslekte kazanma gücünü % 40 ila % 59 arasında kaybedenlere 1 inci maddeye göre belirlenecek aylık tutarında; meslekte kazanma gücünü % 60 ila % 79 arasında kaybedenlere 1 inci maddeye göre belirlenecek aylık tutarının % 200’ü ve meslekte kazanma gücünü % 80 ve üzerinde kaybedenlere de % 300’ü esas alınarak hesaplanır.

Bu kişilere aylık bağlanmış olması 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre meslek hastalığı tespiti ve meslek hastalığına bağlı sürekli iş göremezlik geliri talebinde bulunmalarına engel teşkil etmez. 5510 sayılı Kanuna göre sürekli iş göremezlik gelirine de hak kazanılması halinde bu Kanuna göre bağlanan aylık kesilir.”

MADDE 57- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun;

a) 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “dayalı olarak çalışan sigortalıları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında işsizlik sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar ile aynı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalıları” ibaresi eklenmiştir.

b) 48 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca Fonun bir önceki yıl prim gelirlerinin % 30’u; istihdamı artırmaya yönelik politika ve tedbirleri uygulamak, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı koruyucu tedbirler almak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla kullanılabilir. Bu oranı % 50’ye kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ancak, işsizlik ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

c) 51 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş

ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış” ibaresi “ve bu Kanunda yer alan prim ödeme koşullarını sağlamış” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 58- 4447 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2- Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma yapılabilir.

Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işveren, kısa çalışma talebini, derhal gerekçeleri ile birlikte Türkiye İş Kurumuna, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya bir yazı ile bildirir. Talebin uygunluğunun belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, ilgili kurum ve kuruluşların da görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kısa çalışma halinde İşsizlik Sigortası Fonundan kısa çalışma ödeneği ödenir. İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi gerekir.

Günlük kısa çalışma ödeneği; sigortalının son oniki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60’ıdır. Bu şekilde hesaplanan kısa çalışma ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre 18 yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının % 150’sini geçemez. Kısa çalışma ödeneğinden yararlananlara ait sigorta primlerinin aktarılması ve sağlık hizmetlerinin sunulmasına ilişkin işlemler 5510 sayılı Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür. Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülür.

Zorlayıcı sebeplerle kısa çalışma yapılması halinde, kısa çalışma ödeneği ödemeleri 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve aynı Kanunun 40 ıncı maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlar.

Bu maddede yer alan kısa çalışma ödeneğinin süresini altı aya kadar uzatmaya ve işsizlik ödeneğinden mahsup edilip edilmeyeceğini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir.”

MADDE 59- 4447 sayılı Kanunun;

a) Geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ve aynı maddenin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Geçici 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ve aynı maddenin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Geçici 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- 31/12/2015 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince işe alınan ve fiilen çalıştırılanların; işe alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmaları, aynı döneme ilişkin işe alındıkları işyerinden bildirilen prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları ve bu maddede belirtilen diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı, işe alındıkları tarihten itibaren İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.

Bu maddede belirtilen destek unsuru;

a) 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınlardan;

1) Mesleki yeterlik belgesi sahipleri için kırksekiz ay süreyle,

2) Mesleki ve teknik eğitim veren orta öğretim ile meslek yüksek okulu veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarını bitirenler için otuzaltı ay süreyle,

3) (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve niteliklere sahip olmayanlar için yirmidört ay süreyle,

b) 29 yaşından büyük erkeklerden (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde sayılan belge ve niteliklere sahip olanlar için yirmidört ay süreyle,

c) (a) ve (b) bentleri kapsamına girenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde ilave olarak altı ay süreyle,

ç) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar veya mesleki ve teknik eğitim veren orta öğretim ile meslek yüksek okulunu bitirenler için oniki ay süreyle,

d) 18 yaşından büyüklerden bu fıkranın (a), (b) ve (ç) bentlerine girmeyenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde altı ay süreyle,

uygulanır.

Bu maddede sayılan belge ve nitelikler nedeniyle destek unsurundan yararlanabilmek için sigortalıların sahip oldukları mesleki yeterlik, mesleki ve teknik eğitim veren orta öğretim kurumları ile meslek yüksek okulu veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarına ilişkin belgelerde belirtilen meslek ya da alanlarda işe alınmaları ve/veya çalışıyor olmaları gerekir.

Bu maddeyle sağlanan destek unsurundan aynı sigortalı için bir kez yararlanılabilir. Sigortalı, destek süresini tamamlamadan işsiz kalması halinde, kalan süreden yeniden yararlanamaz. Ancak ikinci fıkranın (a) bendi kapsamına girenlerin, aynı bent kapsamında yeniden işe alınmaları ve (1) veya (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve nitelikleri bu dönemde temin etmeleri halinde destekten yeniden yararlanabilirler. Bu durumda ilk yararlanma süresi, ikincisinden düşülür ve toplam yararlanma süresi en son yararlanılan destek için maddede öngörülen süreyi aşamaz.

İşveren hissesine ait primlerin Fondan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarını yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış ve taksitlendirilmiş olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu fıkra hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.

Bu madde hükümleri; 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki alım ve yapım işleri ve 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işleri ile uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ve bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ile yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

5510 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu maddeyle sağlanan destek unsuru, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uygulandıktan sonra kalan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait oranı üzerinden, bu maddede belirtilen esaslar dikkate alınarak uygulanır.

Fondan karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bakanlar Kurulu, bu maddenin uygulanma süresini 2015 yılından itibaren beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

MADDE 60- 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanununun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- Bu Kanun kapsamına giren yabancıların ve işverenlerin bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediikleri Bakanlık iş müfettişleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu müfettişleri tarafından denetlenir. Bu Kanun gereğince yapılacak teftiş, denetim ve soruşturmalar 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununda yer alan teftiş, denetim ve soruşturma hükümlerine göre yapılır ve bu hükümlere göre ilgili yaptırımlar uygulanır.

Genel ve özel bütçeli idarelerin teftiş ve denetim elemanları ile kolluk kuvvetlerinin kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü denetim, inceleme ve kontrol sırasında yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların bu Kanundan doğan yükümlülükleri yerine getirmediğini tespit etmeleri halinde, durum Bakanlığa bildirilir.

Birinci fıkraya göre yapılan denetimler ve ikinci fıkraya göre yapılan bildirimler üzerine Bakanlık bölge müdürünce, gönderilen tutanaklara ve denetim raporlarına göre bu Kanunda yer alan idari yaptırımlar uygulanır.”

MADDE 61- 4857 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çağrı üzerine çalışma, evden çalışma ve uzaktan çalışma

MADDE 14- Çağrı üzerine çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yazılı sözleşme ile işçinin yapmayı üstlendiği işle ilgili olarak kendisine ihtiyaç duyulması halinde iş görme ediminin yerine getirileceğinin kararlaştırıldığı iş ilişkisi, çağrı üzerine çalışmaya dayalı kısmi süreli bir iş sözleşmesidir.

b) Hafta, ay veya yıl gibi bir zaman dilimi içinde işçinin ne kadar süreyle çalışacağını taraflar belirlemedikleri takdirde, haftalık çalışma süresi yirmi saat olarak kararlaştırılmış sayılır. Çağrı üzerine çalıştırılmak için belirlenen sürede işçi çalıştırılsın veya çalıştırılmasın ücrete hak kazanır.

c) İşçiden iş görme borcunu yerine getirmesini çağrı yoluyla talep hakkına sahip olan işveren, bu çağrıyı, aksi kararlaştırılmadıkça, işçinin çalışacağı zamandan en az dört gün önce yapmak zorundadır. Süreye uygun çağrı üzerine işçi iş görme edimini yerine getirmekle yükümlüdür. Sözleşmede günlük çalışma süresi kararlaştırılmamış ise, işveren her çağrıda işçiyi günde en az dört saat üst üste çalıştırmak zorundadır.

Evden çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) İşçinin, ücret karşılığı işverenin belirlediği bir malı veya hizmeti üretmek amacıyla bir veya birden fazla işverene bağlı olarak ancak işverenin denetimi dışında ve genellikle işçinin kendi evinde iş görme edimini sunduğu yazılı sözleşmeye dayalı iş ilişkisidir.

b) Evden çalışma sözleşmesi ile çalıştırılan işçinin ücreti, parça başına veya götürü olarak ürettiği işe orantılı ödenir.

c) Sözleşmede işin tanımına ve konusuna, yapılma şekline, parça başına işlerde istenen üretim adedine ve belirli ise işin ne kadar sürede yapılacağına yer verilir. İşçilerin çalıştıkları gün ve saatlerin işveren tarafından onaylanan günlük puantaj cetvelleriyle takip edilmediği durumlarda, sözleşmeye emsal işin emsal işçi tarafından yapılabileceği süreye ilişkin bir hesaplamanın eklenmesi zorunludur.

Uzaktan çalışmanın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) İşçinin bir hizmet ya da mal üretmek amacıyla işletme merkezi dışında genellikle evde ya da işyeri dışında bir büroda iş edimini yerine getirdiği, haberleşme ve bilgisayar ağı ile işletmeyle bağlantı kurulan, işyerine bağımlılığın az olduğu yazılı sözleşmeye dayalı iş ilişkisidir.

b) Uzaktan çalışma sözleşmesinde, asgari olarak işin yapılacağı yer ve tanımı, genel ve özel çalışma koşulları, işveren tarafından temin edilen ekipman, ekipmanın korunmasına ilişkin yükümlülükler, işverenin çalışanla iletişim kuracağı saatlere ilişkin hükümler yer alır.

c) İşveren uzaktan çalışanlar tarafından kullanılan verilerin korunmasını sağlamakla yükümlüdür. İşveren, uzaktan çalışanı veri korunmasına ilişkin şirket kuralları ve ilgili mevzuat hakkında bilgilendirir. Verilerin korunması amacıyla özel yaşama müdahale dışında işveren tarafından belirlenen hükümlere uzaktan çalışanın uyması zorunludur.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılan işçi, ayrımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin niteliğinden ötürü emsal işçiye göre farklı işleme tabi tutulamaz.

İşveren, çağrı üzerine, evden ve uzaktan çalışan işçileri yazılı olarak çalışma koşulları ile ilgili olarak bilgilendirmekle yükümlüdür.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılan işçinin iş sağlığı ve güvenliğinden işveren sorumludur.

Çağrı üzerine, evden veya uzaktan çalışma sözleşmesiyle çalıştırılanlarla ilgili iş sözleşmesinin tarafları, bölünemeyen haklar, yıllık ücretli izin, ihbar ve kıdem tazminatına hak kazanmada esas süre, hafta tatili ve ücretine hak kazanma ve benzeri konulara ilişkin hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 62- 4857 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda; bunun süresi en çok iki, yirmibeş yaş altındaki işçiler için en çok dört ay olabilir.”

MADDE 63- 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, dördüncü fıkrası ile yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlerin, bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesaplanır.”

“İşin niteliği veya teminde güçlük nedeniyle işyerlerinde özürlü çalıştırma konusunda güçlük yaşayan işverenler; başka işverene ait işletmelerde, kurulan ortak işletmelerde veya özürlü çalıştırmak amacıyla kurulan işletmelerde ilk defa işe alınan özürülülerin ücretlerini karşılayarak özürlü çalıştırma zorunluluğunu yerine getirebilir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, işverenin başvurusu üzerine işin niteliği veya teminde güçlük nedeniyle işyerinde özürlü çalıştırma konusunda güçlük yaşanıp yaşanmayacağını karara bağlar.”

“Yer altı ve su altı işlerinde özürlü işçi çalıştırılmaz.”

“Bu maddeye aykırılık hallerinde 101 inci madde uyarınca tahsil edilecek cezalar, özürülülerin ve eski hükümlülerin kendi işini kurmaları, özürülünün iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, özürülünün işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması ve bu gibi projelerde kullanılır. Tahsil edilen cezaların kullanımına ilişkin hususlar, Türkiye İş Kurumunun koordinatörlüğünde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Özürülüler İdaresi Başkanlığı, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü, en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların ve en çok özürlüyü temsil eden üst kuruluşun birer temsilcisinden oluşan komisyon tarafından karara bağlanır. Komisyonun çalışma usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 64- 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denkleştirme süresi turizm işletme belgeli işyerleri için dört aya kadar uzatılabilir.”

MADDE 65- 4857 sayılı Kanunun;

a) 91 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 10 uncu maddesine istinaden iş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin şikayetleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince incelenir.”

b) 92 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Teftiş, denetleme ve incelemeler sırasında işverenler, işçiler ve bu işle ilgili görülen başka kişiler izleme, denetleme ve teftişle görevli iş müfettişleri ve işçi şikayetlerini inceleyen bölge müdürlüğü memurları tarafından çağrıldıkları zaman gelmek, ifade ve bilgi vermek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermek ve vermek; iş müfettişlerinin birinci fıkrada yazılı görevlerini yapmaları için kendilerine her çeşit kolaylığı göstermek, bu yoldaki emir ve isteklerini geciktirmeksizin yerine getirmekle yükümlüdürler.

Çalışma hayatını izleme, denetleme ve teftişe yetkili iş müfettişleri ile işçi şikayetlerini incelemekle görevli bölge müdürlüğü memurları tarafından tutulan tutanaklar aksi kanıtlanıncaya kadar geçerlidir. İş müfettişi tarafından düzenlen raporların ve tutulan tutanakların işçi alacaklarına ilişkin kısımlarına karşı taraflarca onbeş gün içerisinde yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilir. Süresinde itiraz edilmemesi veya iş mahkemesince itirazın reddine karar verilmesi halinde raporda veya tutanakta belirtilen alacak kesinleşir.”

c) 108 inci maddesinin ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“101 inci ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu il müdürü tarafından; birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezası ise işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir.”

MADDE 66- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “çıkan hizmetler,” ibaresi “çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 67- 3065 sayılı Kanunun geçici 17 nci ve geçici 23 üncü maddelerinde ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 68 inci maddesinde yer alan “31.12.2010” ibareleri “31/12/2015” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 68- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun;

a) Ekinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listeler; ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.

b) 7/A maddesinde yer alan “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.18, 2710.19.45.00.11, 2710.19.45.00.12 ve 2710.19.49.00.11 G.T.İ.P. numaralı” ibaresi, “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı” olarak değiştirilmiştir.

c) Geçici 5 inci maddesinde yer alan “2710.19.61.00.11, 2710.19.61.00.19, 2710.19.63.00.11, 2710.19.63.00.19, 2710.19.65.00.11, 2710.19.65.00.19, 2710.19.69.00.11 ve 2710.19.69.00.99 G.T.İ.P. numaralı” ibaresi “2710.19.61.00.11, 2710.19.63.00.11, 2710.19.65.00.11 ve 2710.19.69.00.11 G.T.İ.P. numaralı” olarak; aynı maddedeki “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.18, 2710.19.45.00.11, 2710.19.45.00.12 ve 2710.19.49.00.11 G.T.İ.P. numaralı” ibaresi ise “2710.19.41.00.11, 2710.19.41.00.13 ve 2710.19.45.00.12 G.T.İ.P. numaralı” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 69- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun “V-Kurumlarla ilgili kağıtlar” başlıklı kısmının sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

“25. Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile döner sermaye işletmelerinin kadrolarında ve sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilen sözleşmeli personel ile yapılan hizmet sözleşmeleri.”

MADDE 70- 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) 35 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“5. Kamu iktisadi teşebbüslerine bu madde uyarınca verilen görevler neticesinde doğan ve teşebbüs kayıtlarına göre gerçekleşen görev zararları, ilgili teşebbüsçe yapılacak ödeme talebine istinaden, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama

tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

6. 12/12/2001 tarihli ve 2001/3372 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile önceki yıllar kararları kapsamında üretilen şekerin Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin özelleştirme programına alındığı tarih itibarıyla sözleşmesi ve bağlantısı yapılmış olan dahilde işleme rejimi kapsamındaki satışlarıyla ihracatından doğan görev zararları Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından yapılacak ödeme talebine istinaden, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin kayıtları esas alınarak, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

7. Hazine Müsteşarlığınca görev zararı kapsamında yapılan ödemeler, bu maddede öngörülen usule uygun olarak incelenir. İnceleme sonucunda hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğunun tespit edilmesi halinde taraflar yükümlülüklerini faizsiz olarak yerine getirir. Ancak, ilgili teşebbüs veya kuruluş tarafından yapılan talebin gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin tutarları da içerdiğinin tespiti halinde, gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin olup Hazine tarafından teşebbüs veya kuruluşa ödenmiş bulunan tutar Hazine Müsteşarlığı tarafından, söz konusu ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir.”

b) 36 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“9. 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan ikincil mevzuat uyarınca Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde kayden izlenmesi gereken Hazine Müsteşarlığına ait hisseler ile ilgili işlemler; Merkezi Kayıt Kuruluşunca ve/veya aracı kuruluşlarca tahsil edilen her türlü ücret, komisyon, vergi, resim ve harçtan istisnadır.”

c) 54 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Kamu iktisadi teşebbüslerine ait işletmelerin atıl durumda bulunan varlıklarının kamu kurum ve kuruluşlarına bedelsiz veya rayiç bedelin altında devri, teşebbüs yönetim kurulunun teklifi üzerine; devre konu varlıkların rayiç bedelinin 10.000.000 TL'nin altında olması durumunda ilgili bakanın onayı, bu tutarın üzerinde olması durumunda ise ilgili bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca alınacak karar ile gerçekleştirilir. 10.000.000 TL'lik tutar her yıl yeniden değerlendirilme oranına göre arttırılır.”

MADDE 71- 11/1/1954 tarihli ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun;

a) 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bankanın merkezi Ana Sözleşmesinde yazılı olan yerdir. Banka Genel Kurulu Bankanın merkezinin yurt içinde başka bir ile nakline karar verebilir. Banka yurt içi ve yurt dışında lüzum gördüğü yerlerde, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümlerine göre şube açabilir. Her türlü bankacılık işlemlerinin yapıldığı bu şubeler, kamu bankası şubeleri niteliğinde olup, kamu kuruluşlarına ait paralar da yatırılabilir.”

b) 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 18- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun ve 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun Banka ve ortaklıkları hakkında uygulanmaz.”

c) 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Geçici 2 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
“GEÇİCİ MADDE 3- 6219 sayılı Kanunun değişik 18 inci maddesi, 1/1/2000 tarihinden itibaren geçerli olup, Banka ve ortaklıkları hakkında yargı mercilerine açılmış davalar ve icra takipleri hakkında da uygulanır.”

MADDE 72- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kademe ve kademe ilerlemesi:

MADDE 64- Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.

Son on yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılırlar.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir.”

MADDE 73- 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (A) bendinin (d) alt bendi yürürlükten kaldırılmış, (B) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddenin sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

“Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,

b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300’den az olanlar için en az 10 yıl,

c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu sürelere iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır.”

“C) Derece yükselmesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Müşterek kararlar atanmış olanların derece yükselmeleri, ilgili bakanın veya yetkili kıldığı makamın onayı ile yapılır. Üst derece kadroya atanmış olup da kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri daha aşağıda bulunanların (45 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılan atamalar hariç), kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilmeleri için,

bu hâlin devamı süresince yukarıda belirtilen onay aranmaz.”

MADDE 74- 657 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmibir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.”

MADDE 75- 657 sayılı Kanunun 91 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 91- Kadrosu kaldırılan memurlar, en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanırlar. Bu memurlar, kurumlarında atama imkânı bulunmaması hâlinde aynı süre içinde başka bir kurumdaki kadrolara atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bunlar, atama işlemi yapıncaya kadar kurumlarında niteliklerine uygun işlerde çalıştırılır ve yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait malî haklardan ve sosyal yardımlardan yararlanmaya devam ederler.

Söz konusu memurların eski kadrolarına ait en son ayda aldığı malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarının, atandıkları yeni kadrolarına ait malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarından fazla olması hâlinde, aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar, atandıkları kadrolarda veya bu kadrolardan istekleri dışında atandıkları başka kadrolarda kaldıkları sürece, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Aylık mutad olarak yapılmayıp belirli bir dönemi kapsayan ödemelerin ödendiği tarih itibarıyla net tutarları toplamının yılı içinde çalışılan aylara bölünmesi suretiyle bulunacak tutarı, en son ayda aldığı aylık tutarına ilave edilir. Fazla çalışma ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti ve nöbet ücreti gibi ilave bir çalışmanın karşılığında elde edilen ödemeler aylık tutarına ilave edilmez.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilen memurların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadrolarından Devlet Personel Başkanlığınca tespit edilen kadroya, anılan Başkanlık tarafından kırkbeş gün içinde ataması teklif edilir. Devlet Personel Başkanlığı tarafından gönderilen atama teklif yazısının atamayı yapacak kamu kurum ve kuruluşuna intikalinden itibaren otuz gün içinde bu kurum ve kuruluş tarafından atama işlemlerinin yapılması zorunludur. Bunlardan unvanları müdür ve daha üst olanlar ile danışma ve denetim işlevlerine ilişkin kadrolarda çalışanlar Araştırmacı kadrolarına, diğerleri ise durumlarına uygun kadrolara atanırlar.”

MADDE 76- 657 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ancak özürlüler için; özür durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 77- 657 sayılı Kanunun 101 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 101- Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurların çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir.

Ancak, kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi hâlinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki bir yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Özürlü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez.”

MADDE 78- 657 sayılı Kanununun 104 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 104- A) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi sekiz haftalık analık izninin kullanılmayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, isteği üzerine memur olan babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir.

B) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

C) (A) ve (B) fıkralarında belirtilen hâller dışında, merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurt dışında diplomatik misyon şefi tarafından, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde, mazeretleri sebebiyle memurlara on gün izin verilebilir. Zaruret hâlinde öğretmenler hariç olmak üzere, aynı usûlle on gün daha mazeret izni verilebilir. Bu takdirde, ikinci kez verilen bu izin, yıllık izinden düşülür.

D) Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

E) Yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmaz.”

MADDE 79- 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hastalık ve refakat izni:

MADDE 105- Memura, aylık ve özlük haklarına dokunulmaksızın, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu maddede yazılı azamî süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştigiine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usûle göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır.

Bunlardan gerekli sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tespit edilen ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memuriyete dönmek istemeleri hâlinde, niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanırlar.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye kadar izinli sayılır.

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla

belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük haklarına dokunulmaksızın, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.”

MADDE 80- 657 sayılı Kanunun 108 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 108- A) Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.

B) Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.

C) Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairelerinin izin verme tarihinden itibaren, istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir. Evlat edinen her iki eşin memur olması durumunda bu süre, eşlerin talebi üzerine yirmidört aylık süreyi geçmeyecek şekilde, birbirini izleyen iki bölüm hâlinde eşlere kullanılabilir.

D) Özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenler de dâhil olmak üzere burslu olarak ya da bütçe imkânlarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle yurtdışına atanan memurlar veya diğer personel kanunlarına tâbi olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 77 nci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine, toplamı sekiz yılı geçmemek üzere görev veya öğrenim süresi içinde aylıksız izin verilebilir.

E) Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Ancak, sıkıyönetim, olağanüstü hâl veya genel hayata müessir afet hâli ilan edilen bölgelere 72 nci madde gereğince belli bir süre görev yapmak üzere zorunlu olarak sürekli görevle atananlar hakkında bu bölgelerdeki görev süreleri içinde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

F) Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması hâlinde, on gün içinde göreve dönülmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebinin kalkmasını izleyen on gün içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır.

G) Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız izinli sayılır.”

MADDE 81- 657 sayılı Kanunun 109 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Memur bilgi sistemi, özlük dosyası:

MADDE 109- Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memurun kişisel ve mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur.

Memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyaları göz önünde bulundurulur.

Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir.”

MADDE 82- 657 sayılı Kanunun 122 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başarı, üstün başarı değerlendirmesi ve ödül:

MADDE 122- Görevli oldukları kurumlarda olağanüstü gayret ve çalışmaları ile

emsallerine göre başarılı görev yapmak suretiyle; yüksek miktarda kamu kaynağında tasarruf sağlanmasında, kamu zararının oluşmasının önlenmesinde, kamusal fayda ve gelirlerin beklenenin üzerinde artırılmasında veya sunulan hizmetlerin etkinlik ve kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayalı olarak katkı sağladıkları tespit edilen memurlara, merkezde bağlı veya ilgili bakan, illerde valiler tarafından başarı belgesi verilebilir. Üç defa başarı belgesi alanlara üstün başarı belgesi verilir.

Üstün başarı belgesi verilenlere, merkezde bağlı veya ilgili bakan ve illerde valiler tarafından uygun görülmesi hâlinde en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 200'üne kadar ödül verilebilir.

Bu maddeye göre bir malî yıl içinde ödüllendirileceklerin sayısı, kurumun yılbaşındaki dolu kadro mevcudunun binde onundan, Gümrük Müsteşarlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü kadroları için binde yirmisinden fazla olamaz. Yıl içinde ödüllendirilen personel sayısı kurumlarınca izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Kamu kurum ve kuruluşları yürütmekte oldukları hizmetlerin özelliklerini göz önünde bulundurarak memurlarının başarı, verimlilik ve gayretlerini ölçmek üzere, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınmak kaydıyla, değerlendirme ölçütleri belirleyebilir.”

MADDE 83- 657 sayılı Kanununun 124 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Disiplin cezası vermeye yetkili disiplin amirleri; yürütülen hizmetin özellikleri ve çalışma şartları dikkate alınarak genel yönetmelikte belirtilen esas ve usûller çerçevesinde, kurumlarınca tayin ve tespit edilen amirlerdir. Valiler il, kaymakamlar ilçe sınırları dâhilindeki kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatında görev yapan her düzey personelin üst disiplin amiridir.”

MADDE 84- 657 sayılı Kanununun 125 inci maddesinin, (C) bendinin (g), (h) ve (j) alt bentleri yürürlükten kaldırılmış; (E) bendinin (a) alt bendinde yer alan “engelleme” ibaresi “kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme” olarak, (f) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “sicilden” ibaresi “özlük dosyasından” ve üçüncü fıkrasında yer alan “iyi veya çok iyi derecede sicil alan” ibaresi “ödül veya başarı belgesi alan” olarak değiştirilmiştir.

“f) Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,”

MADDE 85- 657 sayılı Kanununun 132 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “sıralı sicil amirine” ibaresi “üst disiplin amirine” olarak değiştirilmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler, daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar.”

MADDE 86- 657 sayılı Kanununun 135 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 135- Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.

İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren otuz gün içinde kararlarını vermek zorundadır.

İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler.

Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.”

MADDE 87- 657 sayılı Kanunun 214 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Memurların yetiştirilmesi:

MADDE 214- Memurların yetiştirilmesi kapsamında;

a) Kamu yönetiminin orta ve uzun vadeli insan gücü ihtiyacına göre planlanması amacıyla, yükseköğretim kurumları ile ortak çalışmalar yapılarak insan kaynakları ihtiyaç ve önceliklerinin tespit edilmesi,

b) Kamu personelinin adaylıktan başlamak üzere hizmet içinde eğitilmesi ve yetiştirilmesi,

c) Orta ve üst kademe yöneticilerinin yetiştirilmesine ilişkin her türlü çalışmanın yapılması, eğitim merkezlerinin kurulması, eğitim programlarının uygulanması,

ile bu konulara ilişkin koordinasyon, takip ve denetim Devlet Personel Başkanlığınca yürütülür.

Devlet Personel Başkanlığı bu eğitimleri doğrudan yapabileceği gibi, kamuya ait eğitim kurumlarından veya özel eğitim kurumlarından da eğitim hizmeti sağlayabilir. Kamu kurum ve kuruluşları, Devlet Personel Başkanlığının kamu personelinin eğitimi ve yetiştirilmesi için ihtiyaç duyduğu personeli, eğitim süresince Başkanlık emrine görevlendirebilir.”

MADDE 88- 657 sayılı Kanunun 231 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kamu personeli bilgi sistemi:

MADDE 231- Devlet Personel Başkanlığı, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda, gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri kamu kurum ve kuruluşlarından talep eder. Kamu kurum ve kuruluşları bu bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Kamu kurum ve kuruluşları; atama, yer değiştirme, görevde yükselme, unvan değişikliği ve Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek diğer personel hareketlerini bildirmek zorundadır. Bu bildirim şartına uyulmaksızın gerçekleştirilecek işlemlerden herhangi bir malî hak kaybı, malî sorumluluk veya kamu zararı doğması hâlinde ilgili kurumun en üst amirine rücu edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile istisna tutulacak kamu kurum ve kuruluşları Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 89- 657 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumlar arası geçici süreli görevlendirme:

EK MADDE 8- Memurlar, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında aşağıda belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebilir:

a) Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, memurun görevlendirileceği kurumda göreve ilişkin 4 üncü ve daha yukarı bir dereceden boş bir kadronun bulunması şarttır.

b) Geçici süreli görevlendirilen memurlar, geçici süreli olarak görevlendirildikleri kurumların mevzuatına uymakla yükümlüdür.

c) Geçici süreli olarak görevlendirilen memurlar, yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, aylıkları ile diğer malî ve sosyal haklarını kurumlarından alır. Bu memurların kadroları ile ilişkileri, kendi sınıf ve derecelerindeki terfi ve emeklilik hakları devam eder.

d) Geçici süreli görevlendirme süresi bir yılda altı ayı geçemez. Yurtdışına atanan güvenlik görevlileri için geçici görevlendirme süresi en çok iki yıldır; gerekli görülmesi hâlinde bu süre bir katına kadar uzatılabilir.

e) Geçici süreli görevlendirmenin, memurların mesleği ile ilgili olması şarttır.

f) Geçici süreli görevlendirmede memurun muvafakati aranır.

Birinci fıkrada belirtilen hâller dışında memurlar, kamu yararı ve hizmet gerekleri sebebiyle ihtiyaç duyulması hâlinde kurumlarınca, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarında altı aya kadar geçici süreli olarak görevlendirilebilir.”

MADDE 90- 657 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Uzman istihdamı:

EK MADDE 40- A) Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlıkları ile Devlet Su İşleri, Karayolları, Orman, Basın Yayın ve Enformasyon, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Gençlik ve Spor, Maden Tetkik ve Arama genel müdürlükleri, Yükseköğretim Kurulu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Özel Çevre Koruma Kurumu başkanlıkları merkez teşkilatında ana hizmet birimlerinde, uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilir. İçişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık ile Tarım ve Köyişleri bakanlıklarının uzman ve uzman yardımcıları taşra teşkilatında görevlendirilebilir.

B) Uzman yardımcılığına atanabilmek için; 48 inci maddede sayılan şartlara ek olarak, yapılacak yarışma sınavında başarılı olma ve sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde otuz yaşını doldurmamış olma ile;

1. Adalet Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

2. Millî Savunma Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

3. İçişleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

4. Dışişleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, uluslararası ilişkiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

5. Millî Eğitim Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, eğitim ve fen-edebiyat fakültelerinden,

6. Bayındırlık ve İskân Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,

7. Sağlık Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, tıp, eczacılık ve diş hekimliği fakültelerinden,

8. Tarım ve Köyişleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, veterinerlik ve ziraat fakültelerinden,

9. Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

10. Devlet Su İşleri Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,

11. Karayolları Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,

12. Orman Genel Müdürlüğü Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasa bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler, orman ve ziraat fakültelerinden,

13. Basın Yayın ve Enformasyon Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans

eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler ve iletişim fakültelerinden,

14. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin sosyal hizmetler bölümünden,

15. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

16. Gençlik ve Spor Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

17. Maden Tetkik ve Arama Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin maden mühendisliği bölümünden,

18. Yükseköğretim Kurulu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

19. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden,

20. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin Türk dili ve edebiyatı ve tarih bölümlerinden,

21. Özel Çevre Koruma Uzman Yardımcılığı için, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakülteleri ile fakültelerin çevre mühendisliği, inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir ve bölge planlaması bölümlerinden,

veya bu bakanlıklar ve kurumlarca yürütölen kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenen fakültelerden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçindeki veya yurtdışındaki öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.

Uzman yardımcılarını mesleğe özel yarışma sınavını ile alınır. Uzman yardımcılığı giriş sınavını ÖSYM Başkanlığı tarafından yapılan eleme sınavını sonuçlarına göre; yazılı ve sözlü sınav veya yalnızca sözlü sınavdan oluşur. Öğrenim dalları itibarıyla belirlenecek uzman yardımcılığı kadrolarına giriş sınavını için, eleme sınavını sonucunda aranacak puan türleri, taban puanları ve sınavda alınan başarı derecelerine göre çağrılacak aday sayısı tespit edilerek, giriş sınavını duyurusuyla ilan yapılır. Ancak, giriş sınavına çağrılacak aday sayısı, atama yapılacak kadro sayısının yirmi katından, yalnızca sözlü sınav yapılması hâlinde sözlü sınavı çağrılacak aday sayısı giriş sınavını duyurusunda belirtilen kadronun dört katından fazla olamaz. Yazılı sınav; kurumun görev alanına göre yönetmelikle belirlenen konulardan yapılır. Yazılı sınav sonucunda yetmiş puandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlanarak giriş sınavını duyurusunda belirtilen kadronun dört katına kadar aday sözlü sınavı çağrılır. Sözlü sınav adaylarını;

- a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyini,
  - b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,
  - c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,
  - d) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,
  - e) Genel yetenek ve genel kültürü,
  - f) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,
- yönlerinden değerlendirilerek, ayrı ayrı puan verilmek suretiyle gerçekleştirilir.

Adaylar, komisyon tarafından (a) bendi için elli puan (b) ila (f) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Bunun dışında sözlü sınav ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz. Sınav komisyonu; kurum içinden veya dışından yönetmelikle belirlenen kişilerden oluşur.

Sözlü sınavda başarılı sayılmak için, komisyon başkan ve üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır. Başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ile yazılı ve/veya sözlü sınavda başarılı olmak şartıyla, giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısının yarısını geçmemek üzere komisyon tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.

C) Uzman yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerde belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezinin, oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmesi kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir.

Yeterlik sınavında başarılı olanların uzman kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgarî (C), Dışişleri Uzmanlığı için asgarî (B) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır.

Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde yabancı dil yeterliliği şartını yerine getirmeyenler, uzman yardımcısı unvanını kaybederler ve kurumlarında durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

D) 152 nci maddenin "II- Tazminatlar" fıkrasının "(A) Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzman ve uzman yardımcısı kadrolarından merkez teşkilatına ait olanlarda bulunan personel, kadroları karşılık gösterilmek kaydıyla bu Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırılabilir. Bunlara atandığı kadronun unvan ve derecesine göre ekli (V) sayılı cetvelde yer alan taban ve tavan arasında kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulunca belirlenen tutarda aylık brüt sözleşme ücreti ödenir. Anılan cetvelde yer alan taban ve tavan ücretler Bakanlar Kurulu kararıyla artırılabilir. Ayrıca, anılan uzman ve uzman yardımcıları 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanununun 31 inci maddesinde yer alan fazla çalışma ücretinden aynı usûl ve esaslar çerçevesinde yararlanır. Bu kadrolarda fiilen çalışan personelden üstün gayret ve çalışmaları sonucunda emsallerine göre daha başarılı çalışma yaptıkları tespit edilenlere, bağlı oldukları birim amirinin teklifi ve üst yöneticinin onayı ile Haziran ve Aralık aylarında birer aylık sözleşme ücreti tutarına kadar teşvik ikramiyesi ödenebilir. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi değildir. Ancak;

a) Uyarma ve kınama cezası alanlar ile birim amirleri tarafından çalışmalarında başarısız olduğu veya verimsiz çalıştığı bildirilenlere altı aylık dönem için,

b) Aylıktan kesme cezası alanlara bir yıllık dönem için,

c) Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alanlara iki yıllık dönem için, teşvik ikramiyesi ödenmez.

Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile birinci paragrafta belirtilen personele yapılacak diğer ödemeler Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Bu fıkra göre kadro karşılığı sözleşmeli olarak istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılarının, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Kanununun 12 nci maddesi ile 71 inci maddesinin son fıkrası, 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Kanununun 5 inci maddesi, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Kanununun ek 13 üncü maddesi, 5/3/1964 tarihli ve 439 sayılı Kanununun ek 1 inci maddesi, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanununun ek 17 nci maddesinin (C) fıkrası, 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Kanununun 3 üncü maddesi, 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi, 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Kanununun 39 uncu maddesi,

9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi, 8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Kanunun 2/A maddesi, 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Kanunun 221 inci ve 222 nci maddeleri, 2/5/2001 tarihli ve 4668 sayılı Kanunun 17 nci maddesi, 16/4/2003 tarihli ve 4848 sayılı Kanunun 32 nci maddesi, 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Kanunun 35 inci maddesi, 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Kanunun 15 inci maddesi, 3/3/2004 tarihli ve 5102 sayılı Kanunun 5 inci maddesi, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Kanunun 66 ncı maddesi, 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanunun 28 inci maddesi, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Kanunun 25 inci maddesi, 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Kanunun 72 nci maddesi ve 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinde öngörülen ödemeler ile diğer mevzuat uyarınca görev yaptıkları kurum personelinin yararlandığı tazminat, ek ödeme, döner sermaye, ikramiye, fazla mesai ve benzeri başka bir ad altında herhangi bir ödeme yapılmaz.

Bu fıkrada yer alan hükümler Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman ve uzman yardımcılarını ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcılarını hakkında da uygulanır. Başuzman istihdam edilen düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcılarının brüt sözleşme ücretleri ekli (V) sayılı cetvelde yer alan taban ve tavan arasında kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulunca belirlenir. Düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcılarını bu fıkra uyarınca yapılacak ödemeler dışında, malî ve sosyal haklar kapsamında aynî ve nakdî herhangi bir ödeme yapılmaz. Emeklilik bakımından; düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman ve uzmanları Başbakanlık uzmanı ile denk kabul edilir.

E) Uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı, taşrada görevlendirilme esasları ile uzman ve uzman yardımcılarını ilgili diğer hususlar, Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

F) (B) fıkrasının ikinci ve üçüncü paragrafları 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen kadroların yardımcılarını ve stajyerleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman yardımcılarını ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman yardımcılarını ile diğer meslek personelinin yardımcı ve stajyerleri hakkında da uygulanır.

(C) ve (E) fıkralarında yer alan hükümler, 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen uzman yardımcılarını ve uzmanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman yardımcılarını ve uzmanları ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman yardımcısını, uzman ve başuzmanları hakkında da uygulanır.”

MADDE 91- 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçiş hükümleri:

GEÇİCİ MADDE 36- A) Bu maddenin yayımı tarihinde, bu Kanunla Maliye ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik uzmanı ve uzman yardımcısını kadrolarına atanmış sayılanlar da dâhil olmak üzere, 152 nci maddenin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzman ve uzman yardımcısını kadrolarından merkez teşkilatına ait olanlar ile Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman ve uzman yardımcısını kadrolarında ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcısını kadrolarında bulunanlara, bu maddenin yayımı tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre, malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler (ikramiyelerin bir aya isabet eden tutarı dâhil) toplamı net tutarının; ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre uzman ve uzman yardımcılarını için malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler toplamı net tutarından fazla olması hâlinde, bu

maddenin yayımı tarihinde uzman yardımcısı kadrosunda bulunanlardan uzmanlığa geçenler de dâhil olmak üzere bunlar hakkında, bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam edilir; bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam edilirken söz konusu mevzuat hükümlerine göre malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler toplamı net tutarının, herhangi bir nedenle ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler toplamı net tutarından daha düşük kaldığı tarihten itibaren, bunların malî hakları ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre belirlenir.

Bu maddenin yayımı tarihinde, bu Kanunla Maliye ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik uzmanı ve uzman yardımcısı kadrolarına atanmış sayılanlar da dâhil olmak üzere, 152 nci maddenin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (ğ) alt bendinde belirtilen kadrolar ile bunların yardımcılıklarına ait kadrolarda bulunanlardan, bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla, malî haklar kapsamında fiilen yapılan her türlü ödemeler (ikramiyelerin bir aya isabet eden tutarı dâhil) toplamı net tutarının, ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler toplamı net tutarından daha az olanların malî hakları, ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre belirlenir. Ancak, bunlardan uzmanların malî haklarının hesabında bu Kanuna ekli (V) sayılı cetvelde yer alan taban ve tavan ücretlerin;

a) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 14/7/2011 tarihleri arasında yüzde sekseni,

b) 15/7/2011 ile 14/1/2012 tarihleri arasında yüzde doksanı,

esas alınır. Anılan personele (a) ve (b) bentlerine göre belirlenmiş olan ücretlerin uygulanması sonucunda ödenmesi gereken toplam net tutarın, bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre bunlara, malî haklar kapsamında fiilen yapılması öngörülen her türlü ödemeler (ikramiyelerin bir aya isabet eden tutarı dâhil) toplam net tutarından daha az olması hâlinde, (a) ve (b) bentlerine göre belirlenmiş olan ücretlerin uygulanması sonucunda ödenmesi gereken toplam net tutar ile bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanması sonucunda ödenmesi gereken toplam net tutar arasındaki farklılık giderilinceye kadar, bunlar hakkında bu maddenin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

B) Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ile Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlıkları ve Devlet Su İşleri, Karayolları, Orman, Basın Yayın ve Enformasyon, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Gençlik ve Spor, Maden Tetkik ve Arama genel müdürlükleri, Yükseköğretim Kurulu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Özel Çevre Koruma Kurumu başkanlıklarında kullanılmak üzere, genel idare hizmetleri sınıfından üçüncü dereceli binyüzkırk adet uzman, dokuzuncu dereceli ikibinbeşyüzkırk adet uzman yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir. Bu kadroları derece değişikliği yapmak suretiyle anılan bakanlıklar ve kurumlara tahsis etmeye, Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu fıkraya göre bakanlıklar ve kurumlara tahsis edilen kadrolar, 152 nci maddenin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (ğ) alt bendinde belirtilen anılan bakanlıklar ile kurumlara ait kadro unvanları ile 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Anılan kadrolara yapılacak atamalar, iki yıl süreyle merkezî yönetim bütçe kanunlarında yer alan açıktan veya naklen atamaya ilişkin kadro sayısı kısıtlamalarına tâbi değildir.

C) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren beş yıl süreyle, bakanlıklar ve kurumlar tarafından yapılacak kadro değişikliklerinde, iptal edilen Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Şube Müdürü kadroları için üçer adet, diğer kadrolardan iptal edilen her dört kadro için birer adet, anılan bakanlıklar ve kurumların 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen uzman veya uzman yardımcısı

kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen süre kaydı aranmaksızın ihdas edilebilir.

D) Bu Kanunla ihdas edilen uzman yardımcısı kadrolarına bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle ek 40 ıncı maddeye göre yapılacak uzman yardımcılığı alımında uygulanacak merkezî eleme sınavı, öğrenim dalları itibarıyla belirlenecek puan türleri, yabancı dil bilgisi seviyesi ile sözlü sınav komisyonunun oluşumu, uzman yardımcısı kadrosu ihdas edilen bakanlık ve kurumların görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığı tarafından hazırlanan ve bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan bir yönetmelikle belirlenir.

E) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tutulmakta olan sicil dosyaları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen beşinci yılın sonuna kadar muhafaza edilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce olumsuz sicil almış olan memurların itirazları ve bu itirazların sonuçlandırılması, 657 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilen veya yürürlükten kaldırılan hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan 37 nci maddede yer alan bir üst dereceye yükseltme uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu Kanunla değiştirilen 37 nci maddenin değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu Kanunla değiştirilen 37 nci maddede yer alan on yıllık süre, ilk on yıllık dönem için, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

- a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,
  - b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,
  - c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,
  - d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için sekiz yıl,
  - e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için dokuz yıl,
- olarak uygulanır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan bir kademe ilerlemesi uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu Kanunla değiştirilen 64 üncü maddenin ikinci fıkrasının değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu Kanunla değiştirilen 64 üncü maddenin dördüncü fıkrasında yer alan on yıllık süre, ilk on yıllık dönem için, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

- a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,
  - b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,
  - c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,
  - d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için sekiz yıl,
  - e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için dokuz yıl,
- olarak uygulanır.

F) 657 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilen hükümleri gereğince, ilgililere geriye dönük olarak herhangi bir şekilde malî ve sosyal hak sağlanamaz ve hiçbir şekilde ödeme yapılmaz.

G) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvelde yer alan kurumların 152 nci maddenin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzman ve uzman yardımcısı kadrolarından teknik hizmetler sınıfında bulunanların hizmet sınıfı, genel idare hizmetleri olarak değiştirilmiştir. 152 nci maddenin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzman ve uzman yardımcılarında (A) fıkrasının birinci paragrafında yer alanlardan, bu maddenin yayımı tarihinden önce teknik hizmetler sınıfında bulunanlar için, bu maddenin yayımı tarihinden önce uygulanmakta olan özel hizmet tazminatı oranının uygulanması sonucunda bulunacak tutar ile hizmet sınıfının değişmesi sonucu belirlenen özel hizmet tazminatı oranının uygulanması sonucunda bulunacak tutar arasındaki fark, farklılık giderilinceye kadar herhangi bir vergi ve kesintiye tabi olmaksızın tazminat olarak ödenir.

MADDE 92- 1) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) bendine “Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve üyeleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yükseköğretim Başkanlıkları, Denetçileri ve Denetçi Yardımcıları,” ibaresi eklenmiştir.

2) 657 sayılı Kanunun;

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine “Başbakanlık Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Adalet Uzman Yardımcıları, Millî Savunma Uzman Yardımcıları, İçişleri Uzman Yardımcıları, Dışişleri Uzman Yardımcıları, Maliye Uzman Yardımcıları, Millî Eğitim Uzman Yardımcıları, Bayındırlık ve İskân Uzman Yardımcıları, Sağlık Uzman Yardımcıları, Tarım ve Köyişleri Uzman Yardımcıları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcıları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcıları, Savunma Sanayii Müsteşarlığı Uzman Yardımcıları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzman Yardımcıları, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Uzman Yardımcıları, Devlet Su İşleri Uzman Yardımcıları, Karayolları Uzman Yardımcıları, Orman Genel Müdürlüğü Uzman Yardımcıları, Basın Yayın ve Enformasyon Uzman Yardımcıları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzman Yardımcıları, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzman Yardımcıları, Gençlik ve Spor Uzman Yardımcıları, Maden Tetkik ve Arama Uzman Yardımcıları, Yükseköğretim Kurulu Uzman Yardımcıları, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcıları, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzman Yardımcıları, Özel Çevre Koruma Uzman Yardımcıları, Defterdarlık Uzman Yardımcıları, Yükseköğretim Denetçi Yardımcıları, Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcıları” ibaresi, “Başbakanlık Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Adalet Uzmanlığına, Millî Savunma Uzmanlığına, İçişleri Uzmanlığına, Dışişleri Uzmanlığına, Maliye Uzmanlığına, Millî Eğitim Uzmanlığına, Bayındırlık ve İskân Uzmanlığına, Sağlık Uzmanlığına, Tarım ve Köyişleri Uzmanlığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanlığına, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanlığına, Savunma Sanayii Müsteşarlığı Uzmanlığına, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanlığına, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Uzmanlığına, Devlet Su İşleri Uzmanlığına, Karayolları Uzmanlığına, Orman Genel Müdürlüğü Uzmanlığına, Basın Yayın ve Enformasyon Uzmanlığına, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzmanlığına, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzmanlığına, Gençlik ve Spor Uzmanlığına, Maden Tetkik ve Arama Uzmanlığına, Yükseköğretim Kurulu Uzmanlığına, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanlığına, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzmanlığına, Özel Çevre Koruma Uzmanlığına, Defterdarlık Uzmanlığına, Yükseköğretim Denetçiliğine, Sosyal Güvenlik Denetmenliğine” ibaresi eklenmiş, aynı bentte yer alan “Devlet Bütçe Uzman Yardımcıları,” “Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcıları,” “Çalışma Uzman Yardımcıları ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcıları,” “Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcıları,” “İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcıları,” “Devlet Muhasebe Uzman Yardımcıları,” “Devlet Malları Uzman Yardımcıları,” “Maliye Uzman Yardımcıları,” “Milli Emlak Uzman Yardımcıları,” “Devlet Bütçe Uzmanlığına,” “Çalışma Uzmanlığına,” “Mali Suçları Araştırma Uzmanlığına,” “Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanlığına,” “İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığına,” “Devlet Muhasebe Uzmanlığına,” “Devlet Malları Uzmanlığına,” “Maliye Uzmanlığına,” “Milli Emlak Uzmanlığına,” ibareleri metinden çıkarılmıştır. Anılan bölümün (C) fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “Bu kanunun 4 üncü ve 237 nci maddesinin (e) fıkrasına göre sözleşme ile istihdam edilenlerin, memuriyete geçirilmeleri hâlinde,” ibaresi “Bu Kanun ve diğer kanunlarda yer alan hükümler uyarınca sözleşmeli personel statüsünde istihdam edilenlerden sonradan memur kadrolarına atananların,” olarak değiştirilmiştir.

b) 37 nci maddesinde yer alan “son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan son sicil notu olumlu bulunanların” ibaresi “son on yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların” olarak değiştirilmiştir.

c) 43 üncü maddesinin (B) bendinin üçüncü paragrafında yer alan “Müşavir ve 1'inci

dereceden uzman ünvanlı kadrolara atananlara” ibaresi “Müşavir ve 1 inci dereceden uzman ünvanlı kadrolar ile 36 ncı maddenin Ortak Hükümler bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen kariyer görevlere ilişkin 1 inci dereceli kadrolara atananlara” olarak değiştirilmiştir.

ç) 56 ncı maddesinde yer alan “sicil” ibaresi “disiplin” olarak değiştirilmiştir.

d) 57 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Adaylardan en geç iki yıl içinde Devlet memuru olabilmeleri için olumlu sicil alamayanların sicil amirlerinin teklifi” ibaresi “Adaylık süresi içinde disiplin cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi” olarak değiştirilmiştir.

e) 58 inci maddesinde yer alan “ ve olumlu sicil alan adaylar sicil amirlerinin teklifi” ibaresi “adaylar disiplin amirlerinin teklifi” olarak değiştirilmiştir.

f) 59 uncu maddesinde yer alan “Savunma Sanayii Müsteşarlığı” ibaresi “Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, I.Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Müşavir Avukatlar” olarak değiştirilmiştir.

g) 92 nci maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu şekilde atananların çekilmiş oldukları görevlerde geçen hizmet süreleri, her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.”

ğ) “Hizmet Şartları ve Şekilleri” başlıklı (IV) numaralı kısmının 6 ncı bölümünün başlığı “Özlük Dosyası” olarak değiştirilmiştir.

h) 129 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “sicil dosyasını” ibaresi “özlük dosyasını” olarak değiştirilmiştir.

ı) 133 üncü maddesinin madde başlığında yer alan “sicilden” ibaresi “özlük dosyasından”, birinci fıkrasında yer alan “siciline” ibaresi “özlük dosyasına”, “sicil dosyasından” ibaresi “özlük dosyasından”, ikinci fıkrasında yer alan “sicil dosyasına” ibaresi “özlük dosyasına”, üçüncü fıkrasında yer alan “sicilden silinmesinde” ibaresi “özlük dosyasından çıkarılmasında” olarak değiştirilmiştir.

i) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (h) alt bendinde yer alan “Başbakanlık Uzmanları,” “D.P.T. Planlama Uzmanları,” “Hazine Uzmanları,” “Dış Ticaret Uzmanları,” “Diyaret İşleri Uzmanları,” “Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları,” “Avrupa Birliği İşleri Uzmanları,” “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları,” “Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanları,” “Devlet Personel Uzmanları,” “Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları,” “Devlet Bütçe Uzmanları,” “Sosyal Güvenlik Uzmanları,” “Çalışma Uzmanları,” “Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanları,” “İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları,” “Sosyal Yardım Uzmanları,” ibareleri ile (i) alt bendinde yer alan “Mali Suçları Araştırma Uzmanları,” “Devlet Muhasebe Uzmanları,” “Devlet Gelir Uzmanları,” “Devlet Malları Uzmanları,” “Maliye Uzmanları,” “Milli Emlak Uzmanları,” “Çevre ve Orman Uzmanları,” “Sanayi ve Ticaret Uzmanları,” “Marka Uzmanları,” “Patent Uzmanları,” “Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanları,” “Denizcilik Uzmanları,” “Gümrük Uzmanları,” “Teknik Yardım Uzmanları,” “Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların Avrupa Birliği Uzmanları,” “Savunma Sanayi Müsteşarlığı Uzmanları,” “Özürlüler Uzmanları,” “Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanları,” “Kadının Statüsü Uzmanları,” “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları,” “İstihdam ve Meslek Uzmanları,” “Kültür ve Turizm Uzmanları,” “Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları,” “Vakıf Uzmanları,” ibareleri metinden çıkarılmış, (g) alt bendine “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yükseköğretim Denetçisi ve Yükseköğretim Denetçi Yardımcıları,” ibaresi eklenmiş, (i) alt bendine “Mali Hizmetler Uzmanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İçişleri Bakanlığı İl Planlama Uzmanları, Defterdarlık Uzmanları, Sosyal Güvenlik Denetmenleri” ibaresi ile anılan bende aşağıdaki alt bent eklenmiş ve anılan bendin (k) alt bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“ğ) Başbakanlık Uzmanları, Adalet Uzmanları, Millî Savunma Uzmanları, İçişleri Uzmanları, Dışişleri Uzmanları, Maliye Uzmanları, Millî Eğitim Uzmanları, Bayındırlık ve İskân Uzmanları, Sağlık Uzmanları, Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları, Tarım ve Köyişleri Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanları, Sanayi ve Ticaret Uzmanları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanları, Kültür ve Turizm Uzmanları, Çevre ve Orman Uzmanları, D.P.T. Planlama Uzmanları, Hazine Uzmanları, Dış Ticaret Uzmanları, Gümrük Uzmanları, Denizcilik Uzmanları, Savunma Sanayii Müsteşarlığı Uzmanları, Avrupa Birliği İşleri Uzmanları, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları, Devlet Personel Uzmanları, Diyanet İşleri Uzmanları, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları, Sosyal Güvenlik Uzmanları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanları, Devlet Gelir Uzmanları, Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanları, Teknik Yardım Uzmanları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları, Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların Avrupa Birliği Uzmanları, Vakıf Uzmanları, Özürlüler Uzmanları, Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanları, Kadının Statüsü Uzmanları, Sosyal Yardım Uzmanları, Marka Uzmanları, Patent Uzmanları, İstihdam ve Meslek Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Uzmanları, Devlet Su İşleri Uzmanları, Karayolları Uzmanları, Orman Genel Müdürlüğü Uzmanları, Basın Yayın ve Enformasyon Uzmanları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzmanları, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzmanları, Gençlik ve Spor Uzmanları, Maden Tetkik ve Arama Uzmanları, Yükseköğretim Kurulu Uzmanları, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanları, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzmanları, Özel Çevre Koruma Uzmanları ile bunların yardımcıları için % 130’una”

j) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(F) Denetim Tazminatı” bendinin (b) alt bendinde yer alan “(h), (i), (j) ve (k) sırasında sayılanlar” ibaresi “(ğ), (h), (i) ve (j) sırasında sayılanlar” olarak değiştirilmiştir.

k) 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi, 26 ncı maddesinin birinci fıkrası, 98 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “ve sicil” ibaresi, 129 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “sicil dosyası hariç,” ibaresi, 160 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 202 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi, 208 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ikiden fazla dahi olsa” ibaresi ile 38 inci, 65 inci, 66 ncı, 106 ncı, 110 uncu, 111 inci, 112 nci, 113 üncü, 115 inci, 117 nci, 118 inci, 119 uncu, 120 nci, 121 inci, 123 üncü, 136 ncı, 226 ncı, 227 nci, ek 2 nci, ek 3 üncü, ek 4 üncü, ek 6 ncı, ek 7 nci, ek 9 uncu, ek 12 nci, ek 13 üncü, ek 16 ncı, ek 17 nci, ek 18 inci, ek 20 nci, ek 21 inci, ek 25 inci, ek 30 uncu; geçici 5 inci, geçici 6 ncı, geçici 8 inci, geçici 12 nci, geçici 13 üncü, geçici 20 nci, geçici 23 üncü, geçici 26 ncı, geçici 27 nci, geçici 28 inci, geçici 29 uncu, geçici 30 uncu, geçici 31 inci, geçici 32 nci, geçici 33 üncü; ek geçici 4 üncü, ek geçici 6 ncı, ek geçici 7 nci, ek geçici 8 inci, ek geçici 11 inci, ek geçici 18 inci, ek geçici 22 nci, ek geçici 23 üncü, ek geçici 24 üncü, ek geçici 26 ncı, ek geçici 28 inci, ek geçici 30 uncu, ek geçici 32 nci, ek geçici 33 üncü, ek geçici 34 üncü, ek geçici 35 inci, ek geçici 37 nci, ek geçici 40 ncı, ek geçici 41 inci, ek geçici 42 nci, ek geçici 43 üncü, ek geçici 44 üncü, ek geçici 46 ncı, ek geçici 47 nci, ek geçici 49 uncu, ek geçici 50 nci, ek geçici 51 inci, ek geçici 52 nci, ek geçici 54 üncü, ek geçici 55 inci, ek geçici 56 ncı, ek geçici 57 nci, ek geçici 58 inci maddeleri ve 22/9/1991 tarihli ve 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ek geçici maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

l) Eki (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı” bölümünün (c) bendinde yer alan “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı” ibaresi eklenmiş, anılan bölümün (g) bendine “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Yükseköğretim Denetçileri” ibaresi eklenmiş, anılan bölümün (h) bendinde yer alan “Devlet Personel Uzmanları,” “Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları,” “Maliye Bakanlığı Devlet Bütçe Uzmanları,” “Konsolosluk ve İhtisas Memurları,” “Çalışma Uzmanları,” “Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanları,” “İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları,” “Çalışma ve Sosyal

Güvenlik Eğitim Uzmanları,” “Mali Suçları Araştırma Uzmanları,” “Devlet Muhasebe Uzmanları,” “Devlet Gelir Uzmanları,” “Devlet Malları Uzmanları,” “Maliye Uzmanı,” “Bakanlık ve bağlı kuruluşların A.B Uzmanları,” “Çevre ve Orman Uzmanları,” “Özürlüler Uzmanı,” “Sosyal Yardım Uzmanları,” “Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanları,” “Kadının Statüsü uzmanları,” “Kültür ve Turizm Uzmanları,” “Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları,” “Vakıf Uzmanları,” “Diyamet İşleri Uzmanları,” “Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları,” “Sanayi ve Ticaret Uzmanları,” “Denizcilik Uzmanları,” “Gümrük Uzmanları,” “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları,” “Teknik Yardım Uzmanları,” “İstihdam ve Meslek Uzmanları,” “Marka Uzmanı,” “Patent Uzmanı,” ibareleri metinden çıkarılmış, (h) bendinde yer alan “Milli Emlak Uzmanları,” ibaresi “Defterdarlık Uzmanları,” olarak değiştirilmiş, aynı bende “Sosyal Güvenlik Denetmenleri” ibaresi eklenmiş ve anılan bölümün (g) bendine “Başbakanlık Uzmanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Adalet Uzmanları, Millî Savunma Uzmanları, İçişleri Uzmanları, Konsolosluk ve İhtisas Memurları, Dışişleri Uzmanları, Maliye Uzmanları, Millî Eğitim Uzmanları, Bayındırlık ve İskân Uzmanları, Sağlık Uzmanları, Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları, Tarım ve Köyişleri Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanları, Sanayi ve Ticaret Uzmanları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanları, Kültür ve Turizm Uzmanları, Çevre ve Orman Uzmanları, Gümrük Uzmanları, Denizcilik Uzmanları, Savunma Sanayii Uzmanları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanları, Devlet Personel Uzmanları, Teknik Yardım Uzmanları, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları, Devlet Gelir Uzmanları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları, Özürlüler Uzmanları, Sosyal Yardım Uzmanları, Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanları, Kadının Statüsü Uzmanları, Vakıf Uzmanları, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Uzmanları, Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların Avrupa Birliği Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları, İstihdam ve Meslek Uzmanları, Marka Uzmanları, Patent Uzmanları, Devlet Su İşleri Uzmanları, Karayolları Uzmanları, Orman Genel Müdürlüğü Uzmanları, Basın Yayın ve Enformasyon Uzmanları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Uzmanları, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Uzmanları, Gençlik ve Spor Uzmanları, Maden Tetkik ve Arama Uzmanları, Yükseköğretim Kurulu Uzmanları, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanları, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Uzmanları, Özel Çevre Koruma Uzmanları,” ibaresi eklenmiştir.

m) Eki (IV) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin, ikinci sırasına “Avrupa Birliği Genel Sekreteri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri” ibaresi, sekizinci sırasının (a) bendine “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Yükseköğretim Denetçileri” ibaresi eklenmiş ve aynı sıranın (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) En az dört yıl süreli yüksek öğrenim veren fakülte veya yüksekokulları bitirmiş olmak ve birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla, 152 nci maddenin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (ğ) alt bendinde yer alan uzmanlardan merkez teşkilatına ait olan kadrolarda bulunanlar 2000”

3) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun;

a) 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve anılan Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“MADDE 8- a. Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına yükseköğretim üst kuruluşları ile üniversiteleri ve bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran, Yükseköğretim Kuruluna bağlı bir kuruldur.

b. Yükseköğretim Denetleme Kurulu;

1) Yükseköğretim Kurulu tarafından tercihen rektörlük, rektör yardımcılığı, dekanlık veya bölüm başkanlığı gibi idarî görevler yapmış olanlar arasından önerilecek dokuz profesör üyeden,

- 2) Danıştay ve Sayıştay tarafından gösterilecek üçer aday arasından Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilip önerilecek birer üyeden,
  - 3) Millî Eğitim Bakanlığınca seçilecek bir üyeden,
- oluşur.

Bu suretle tespit edilen Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyelerinin atanmaları, cari usullere göre yapılır.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı, Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri arasından Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından atanır.

Kurul üyelerinin görev süresi altı yıldır. Süresi sona eren üyenin yeniden seçilmesi mümkündür. Kurul üyelerinin kurumları ile ilişkileri kesilir, üyelerin yaş haddi öğretim üyelerinde olduğu gibidir.

Kurul üyelerinin ücretleri, Yükseköğretim Yürütme Kurulu üyelerine ödenen ücreti geçmeyecek şekilde Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri, Bakanlar Kurulu ve Yükseköğretim Kurulu tarafından verilen istisnâ geçici görevler dışında hiçbir kamu kuruluşu veya özel kuruluşta ücretli ve ücretsiz çalışamazlar. Üyelerden geçici görevlendirme dışında herhangi bir nedenle bir yıl içinde, yıllık izin hariç, toplam üç ay hizmete devam etmeyenler Kuruldan ayrılmış sayılır.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyelerinden görev süreleri sona ereceklerin yerine yapılacak seçimler Eylül ayında yapılır ve atanan üyeler seçimi izleyen Ocak ayı başında göreve başlarlar.

c. Yükseköğretim Denetleme Kurulunda Yükseköğretim başdenetçisi, denetçisi ve denetçi yardımcısı istihdam edilir.

Yükseköğretim denetçi yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

1) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyaset bilimleri, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden veya kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenen fakültelerden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak.

2) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak.

3) Sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla otuz yaşını doldurmamış olmak.

Yükseköğretim denetçi yardımcılığı kadrolarına atananlar, en az üç yıl çalışmak, Yükseköğretim Denetleme Kurulunca belirlenecek bir konuda hazırlayacakları yeterlik tezinin tez jürisi tarafından kabul edilmesi ve denetçi yardımcısı yetiştirme programında yeterli puan almak kaydıyla, yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir.

Yeterlik sınavında başarılı olanların denetçi kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgarî (C) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır.

Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Denetçi yardımcısı yetiştirme programında yeterli puan alamayanlar, verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde yabancı dil yeterliliği şartını yerine getirmeyenler, denetçi yardımcısı unvanını kaybederler ve Yükseköğretim Kurulunda durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

Yükseköğretim Denetleme Kurulunda fiilen en az on yıl denetçi olarak çalışmış olan denetçiler, meslekî yeteneği, kıdemi ve başarısı esas alınarak, Yükseköğretim Denetleme

Kurulunun olumlu görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından başdenetçiliğe atanırlar.

d. Başdenetçi, denetçi ve yetkili denetçi yardımcıları, araştırma, inceleme, denetleme ve soruşturma yetkilerine sahiptir. Yükseköğretim Kurulu üyeleri, Denetleme Kurulu üyeleri ve ÖSYM Başkanı ile rektör, rektör yardımcısı ve dekan hakkındaki soruşturmalar, Denetleme Kurulu üyeleri tarafından bizzat veya Kurul üyeleri başkanlığında denetçiler ile birlikte yapılır. Diğer görevlilerin soruşturmaları, Kurul üyelerinin gözetiminde denetçiler tarafından münferiden yapılabilir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri ve denetçileri, görevlerinin yerine getirilmesi sırasında resmî veya özel bütün kurum, kuruluş ve kişilerden görev konusuyla ilgili elektronik ortamdakiler de dâhil olmak üzere her türlü bilgi, belge ve doküman ile nakit, kıymetli evrak ve diğer varlıkların ibrazını veya gösterilmesini isteyebilir, her türlü doküman veya malzeme üzerinde arama ve tutanak düzenleyerek el koyma işlemi yapabilir. Denetleme Kurulu üyeleri, soruşturma göreviyle ilgili konularda adlî makamlardan her türlü ihtiyatî tedbir veya delillerin teminine dönük talepte bulunmaya yetkilidirler. Belge, bilgi ve görüşlerin istenilen süre içinde verilmesi zorunludur. Bu çerçevede kendilerinden bilgi istenilen gerçek veya tüzel kişiler, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, özel kanunlarda yazılı gizlilik ve sır saklama gibi gerekçelerle bilgi ve belge vermekten kaçınamazlar. Bu fıkra hükümlerini ihlal edenler hakkında ilgili mevzuatı gereğince disiplin cezası uygulanır ve ayrıca, fiillerinin özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması yapılır.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı, üyeleri ve denetçiler ile diğer personel, çalışmaları ve denetlemeleri sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

e. İnceleme ve soruşturma işlemlerine yardımcı olmak üzere, Yükseköğretim Kurulu Başkanının yazılı talebi üzerine ilgili kamu idaresince uygun görülen uzman personel görevlendirilir ve her türlü yardım sağlanır. Bu şekilde görevlendirilenlerin görev süresi üç ayı geçemez, bunlar görevli oldukları sürece kurumlarından izinli sayılır ve aylık, tazminat, yan ödeme ile diğer özlük ve sosyal haklarından yararlanmaya devam eder. Bu personele fiilen görev yaptığı sürece (10.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı geçmemek üzere, aylık ek ödemede bulunulur. Ek ödeme, bir aydan kısa süreli görevlendirmelerde, görev süresiyle orantılı olarak ödenir.

f. Denetleme Kurulu; çalışmalarında, ulusal veya uluslararası değerlendirme ve derecelendirme kuruluşları tarafından yükseköğretim kurumlarının akademik faaliyetleriyle ilgili olarak hazırlanan raporlarından da yararlanabilir. Yükseköğretim kurumları; Yükseköğretim Kurulunca tanınan değerlendirme ve derecelendirme kuruluşlarına, yılı bütçesinde ödeneği bulunması kaydıyla üye olabilir, hizmet karşılığı ödeme yapabilir ve yıllık üyelik aidatı ödeyebilir.

g. Yükseköğretim Denetleme Kurulunun çalışma usûl ve esasları, başdenetçi, denetçi ve denetçi yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama, yetiştirme programı, yeterlik sınavı, başdenetçiliğe atanma ile başdenetçi, denetçi ve denetçi yardımcılarıyla ilgili diğer hususlar Yükseköğretim Kurulu tarafından yönetmelikle düzenlenir.”

“GEÇİCİ MADDE 58- Mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonunda atanan bakanlıkların merkez teşkilatı denetim elemanlarından, en az beş yıl bu görevde çalışmış, kırk yaşından gün almamış ve Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgarî (C) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye sahip olanlar, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde Yükseköğretim Kurulu Başkanınca Yükseköğretim denetçisi olarak atanabilirler. Ancak, bu şekilde atanacakların sayısı onu geçemez.

Bu madde hükümlerine göre denetçiliğe atananlar için başdenetçiliğe atanmada aranan fiilen en az on yıl denetçi olarak çalışmış olma şartı, Yükseköğretim Denetleme Kurulunda fiilen en az beş yıl denetçi olarak çalışmış olma olarak uygulanır.”

b) 21/1/2010 tarihli ve 5947 sayılı Kanunla değişik 58 inci maddesinin (c) fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “657 sayılı Devlet Memurları Kanununa” ibaresinden önce gelmek üzere “Diğer öğretim elemanlarına ve” ibaresi, “başhemşireler için” ibaresinden önce gelmek üzere “diğer öğretim elemanları ile” ibaresi eklenmiştir.

4) 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Strateji Geliştirme Başkanı,” ibaresi eklenmiş ve anılan fıkrada yer alan “Uzman” ve “Uzman Yardımcısı” ibareleri “Başbakanlık Uzmanı” ve “Başbakanlık Uzman Yardımcısı” olarak değiştirilmiştir.

“Başbakana danışmanlık görevi yapmak üzere Başbakan Başmüşaviri ve Başbakan Müşaviri atanabilir. Ayrıca, 36 ncı maddeye göre görevlendirilenlere Başbakan Başmüşaviri ve Başbakan Müşaviri unvanı verilebilir.”

5) 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Çalışma ve Sosyal Güvenlik uzman ve uzman yardımcılığına atanmış sayılma

GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Çalışma Uzmanı, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı olarak görev yapanlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı kadrolarına; Çalışma Uzman Yardımcısı, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı olarak görev yapanlar ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı kadrolarına bu maddenin yayımlandığı tarihte başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılırlar. Çalışma Uzmanı, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı kadrolarında geçirilen süreler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı kadrosunda, Çalışma Uzman Yardımcısı, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı kadrolarında geçirilen süreler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı kadrosunda geçmiş sayılır.”

6) 22/7/1998 tarihli ve 4369 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin (c) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

7) 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 21 inci maddesinin birinci, ikinci ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

8) 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve anılan Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“b) Uzman çalıştırılması: Bakanlık merkez teşkilatı ana hizmet birimleriyle Strateji Geliştirme Başkanlığında Maliye Uzmanı çalıştırılabilir. Maliye Uzmanlarına diğer görevlerinin yanı sıra bağlı oldukları başkanlık ve genel müdürlüklerin görev alanına giren konularda ilgili kuruluşlar nezdinde araştırma, inceleme ve analiz yaptırılabilir. Bakanlık merkez saymanlık müdürlükleri ile taşra teşkilatı muhasebat ve millî emlak birimlerinde Defterdarlık Uzmanı çalıştırılabilir. Bunlar en az dört yıllık eğitim veren yüksek öğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yüksek öğretim kurumlarından mezun olanlar arasından yapılacak özel yarışma sınavı sonucunda mesleğe uzman yardımcısı olarak alınırlar.”

“GEÇİCİ MADDE 11 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Devlet Bütçe Uzmanı, Mali Suçları Araştırma Uzmanı, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Devlet Malları Uzmanı kadrolarında görev yapmakta olanlar, Maliye Uzmanı kadrolarına, bunların yardımcıları Maliye Uzman Yardımcısı kadrolarına,

b) Muhasebe Uzmanı ve Millî Emlak Uzmanı kadrolarında görev yapmakta olanlar, Defterdarlık Uzmanı kadrolarına, bunların yardımcıları Defterdarlık Uzman Yardımcısı kadrolarına,

başka bir işleme gerek kalmaksızın hâlen buldukları kadro dereceleriyle atanmış sayılırlar.

Devlet Bütçe Uzmanı, Mali Suçları Araştırma Uzmanı, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Devlet Malları Uzmanı kadrolarında geçirilen süreler Maliye Uzmanı, Muhasebe Uzmanı ve Millî Emlak Uzmanı kadrolarında geçirilen süreler Defterdarlık Uzmanı kadrosunda geçmiş sayılır.

Maliye Uzman Yardımcısı veya Defterdarlık Uzman Yardımcısı kadrolarına birinci fıkraya göre atananların;

a) Devlet Bütçe Uzman Yardımcısı, Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı, Devlet Muhasebe Uzman Yardımcısı ve Devlet Malları Uzman Yardımcısı olarak geçirdikleri süreler Maliye Uzman Yardımcısı,

b) Muhasebe Uzman Yardımcısı ve Millî Emlak Uzman Yardımcısı olarak geçirdikleri süreler Defterdarlık Uzman Yardımcısı,

kadrosunda geçmiş sayılır ve bunların yeterlik sınavları bu atamadan önce tabi oldukları Yönetmelik hükümlerine göre yapılarak başarılı olanlar ilgisine göre Maliye Uzmanı veya Defterdarlık Uzmanı kadrolarına atanırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Devlet Bütçe Uzmanı, Mali Suçları Araştırma Uzmanı, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Devlet Malları Uzmanı unvanını kazanmış olanlardan kamu kurum ve kuruluşlarında başka görevlerde bulunanlar, talep etmeleri hâlinde durumlarına uygun Maliye Uzmanı kadrolarına atanabilirler.

Mevzuatta Devlet Bütçe Uzmanı, Mali Suçları Araştırma Uzmanı, Devlet Muhasebe Uzmanı ve Devlet Malları Uzmanı ile bunların yardımcılara yapılan atıflar ilgisine göre Maliye Uzmanı veya Maliye Uzman Yardımcısına; Muhasebe Uzmanı ve Millî Emlak Uzmanı ile bunların yardımcılara yapılan atıflar ise ilgisine göre Defterdarlık Uzmanı veya Defterdarlık Uzman Yardımcısına yapılmış sayılır.”

9) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usûlü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin ilgili bakanlıklara ve Sosyal Güvenlik Kurumuna ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek aynı Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Başbakanlığa, ilgili bakanlıklara, Savunma Sanayii Müsteşarlığına, Yükseköğretim Kuruluna, Türkiye İş Kurumuna, Sosyal Güvenlik Kurumuna ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine, (III) sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezine ait bölümlerine eklenmiş, aynı Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Başbakanlığa ait bölümünde yer alan “Uzman” ibaresi “Başbakanlık Uzmanı”, “Uzman Yardımcısı” ibaresi “Başbakanlık Uzman Yardımcısı” olarak değiştirilmiştir.

10) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan İtfaiyeci kadrolarının hizmet sınıfı, genel idare hizmetleri olarak değiştirilmiştir.

11) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (D) bendinde yer alan “beşyüz milyon lira” ibaresi “yediyüzelli Türk Lirası” şeklinde, ek 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve söz konusu Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek 8 inci madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikalarına üye olup, aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında aylık

veya ücretleri ile birlikte 45 Türk Lirası toplu sözleşme primi ödenir. Bu madde uyarınca yapılan ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye payı, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun benzer ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.”

“EK MADDE 8- Ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışan sözleşmeli personel hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatları ile döner sermaye işletmelerinde sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilenlerden aile yardımı ödeneğinden veya başka bir ad altında da olsa aynı amaçla yapılan herhangi bir ödemedan yararlanamayanlara, Devlet memurlarına verilen aile yardımı ödeneği, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.”

12) 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 13/A maddesi eklenmiş, 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte, 25 inci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sendika Kurma

MADDE 13/A- Sözleşmeli personel, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilir.”

“Grev Yasağı

MADDE 14- Sözleşmeli personelin grev kararı vermesi, bu yolda propaganda yapması, herhangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılması, grevi desteklemesi yahut teşvik etmesi yasaktır.”

“b) Teşebbüs ve bağlı ortaklıkların üretim, satış, karlılık, verimlilik, ihracat gibi iş ve hizmet özellikleri ile kamu kesimi genel ücret dengesi dikkate alınarak (1) sayılı cetvele dahil kadrolara atanarlara, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 200’ünü (Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü için % 100’ünü) geçmemek üzere Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek oran ve esaslar çerçevesinde ek tazminat ödenir. Bu şekilde tespit edilecek ek tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz.”

13) 19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesinin onikinci fıkrasında yer alan “Rehberler hariç olmak üzere Merkezde her ne şekilde olursa olsun istihdam edilecek personel sayısı” ibaresinden sonra gelen “yüz” ibaresi “yüzyetmiş” olarak değiştirilmiştir.

14) 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/A maddesinin (c) bendinde yer alan “beşyüz milyon lirayı” ibaresi “yediyüzelli Türk Lirasını” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 93- 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 25- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla özelleştirme işlemleri tamamlanarak devir işlemleri sonuçlandırılan ve devralan tarafından özelleştirme öncesi duruma dönülmesine imkan vermeyecek şekilde devredilen kuruluş için üretim amaçlı yatırım ve buna bağlı ticari, mali ve hukuki tasarruflarda bulunmuş olanlara ilişkin; mahkemelerce verilen iptal ve yürütmeyi durdurma kararlarıyla ilgili olarak İdarece herhangi bir işlem tesis edilmez, bu konuda açılan davalardan feragat edilir.”

MADDE 94- 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek ve geçici maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Bu Kanuna göre inşa edilen barajlardan ve/veya tesislerden içme suyu tahsisi yapılanların bu yatırımda içme suyuna isabet eden yatırım bedellerinin geri ödemeleri ve süreleri için 3/7/1968 tarihli ve 1053 sayılı Belediye Teşkilatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.”

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu Kanun ile 1053 sayılı Kanun hükümlerine göre inşa edilen barajlardan ve/veya tesislerden içme suyu tahsisi yapılanların bu yatırımda içme suyuna isabet

eden yatırım bedellerinin, geri ödemeleri ve süreleri protokole bağlanmış olanlarından, 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanlar için bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunulması ve bu başvurular üzerine bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dokuzuncu ayın sonuna kadar durumları Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne tespit edilen borçlulara yapılan bildirim üzerine alacak asıllarının, bildirim takip eden aydan başlamak ve ikişer aylık dönemler halinde azami oniki eşit taksitte ödenmesi şartıyla ödenen kısma ilişkin fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Protokole bağlanmış yatırım bedeli geri ödemesinden kalan alacaklar, toplam süre 30 yılı geçmemek üzere, 1053 sayılı Kanuna göre ek protokol yapılmak ve fer'i alacak hesaplanmamak suretiyle revize edilir. Bu alacaklardan maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan tahsilat red ve iade edilmez.

Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçlunun bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması halinde, dava ve icra takiplerinden vazgeçilir. Bu takdirde borçluların mahkeme ve icra masrafları ile vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.”

MADDE 95- 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“j) Bakanlık hizmet binalarının yapımını programlamak, satın alma işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak,”

MADDE 96- 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“c) Hükümet konaklarının yapımını programlamak, satın alma ile kiralanması işlemlerini yürütmek ve bunların onarımlarını yapmak,”

MADDE 97- 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun;

a) 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunda öngörülen yatırım ve hizmetleri yap-işlet-devret modeline göre yaptırmak isteyen idare, projeye ilişkin ön yapılabilirlik etüdüyle Yüksek Planlama Kuruluna müracaat eder ve Yüksek Planlama Kurulu tarafından söz konusu yatırım ve hizmetleri gerçekleştirmek için yetkilendirilebilir.

Bu Kanun kapsamında yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetlere ilişkin uygulama sözleşmeleri, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri alındıktan sonra, yetkili idarelerin bağlı, ilgili veya ilişkili olduğu bakanın onayı alınarak sermaye şirketi veya yabancı şirket ile imzalanır.”

b) 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yap-işlet-devret modeli ile yapılacak projelerde 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olunmadan müşavirlik hizmet alımı yapılabilir. Söz konusu hizmet alımına ilişkin esas ve usuller Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.”

c) 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Bu Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetler için görevli şirketin kullanımına bırakılacak olan mülkiyeti kamu kurum veya kuruluşlarına (kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) ve Hazineye ait taşınmazlar ile bedeli idare tarafından ödenmek suretiyle kamulaştırılarak tapuda idare veya Hazine adına tescil ya da tapudan terkin edilen taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için kullanım bedeli ve hasılat payı alınmaz.”

MADDE 98- 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “açmaya ve değiştirmeye” ibaresi “açmaya, değiştirmeye ve bunlara ilişkin usul ve esasları belirlemeye” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 99- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun mülga 244 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 244- (1) Beyan ile gümrük idaresince yapılan tespit sonucunda belirlenen farklılıklara ilişkin tebliğ edilen gümrük vergileri alacakları ile bu Kanunda ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen cezalar hakkında; yükümlü veya ceza muhatabı tarafından, söz konusu eksiklik veya aykırılıkların kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten veya kanun hükümlerini yanlış yorumlamaktan kaynaklandığının veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, idare bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde yükümlüler veya cezanın muhatabı ile uzlaşabilir. Uzlaşma talebi, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, henüz itiraz başvurusu yapılmamış gümrük vergileri ve cezalar için yapılır. Uzlaşma talebinde bulunulması halinde, itiraz veya dava açma süresi durur, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde süre kaldığı yerden işlemeye başlar, ancak sürenin bitimine üç günden az kalmış olması halinde süre üç gün uzar. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

(2) Gümrük vergileri alacakları ile cezaların, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarına ilişkin olması halinde bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Bu madde kapsamında yapılan uzlaşma talepleri, gümrük uzlaşma komisyonları tarafından değerlendirilir. Gümrük uzlaşma komisyonlarının kurulması ve çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususlar ile bu madde kapsamında yapılacak başvurulara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(4) Gümrük uzlaşma komisyonlarının tutacakları uzlaşma tutanakları kesin olup gereği idarece derhal yerine getirilir. Yükümlü veya ceza muhatabı; üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açamaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunamaz.

(5) Uzlaşma konusu yapılan gümrük vergileri ve cezalar, uzlaşma gerçekleştiği takdirde, uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. Uzlaşılan vergilerin alınması gerektiği tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi takdirde, genel hükümlere göre işlem yapılır.

(6) Bu madde uyarınca üzerinde uzlaşılan cezalar hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz.”

MADDE 100- 25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunun 20 nci maddesinin son fıkrası 2013 bütçe yılına kadar uygulanmaz.”

MADDE 101- 22/5/2007 tarihli ve 5664 sayılı Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkrada tanımlanan hak sahiplerine EGYO tarafından ödenen kâr paylarının EGYO’nun yükümlülüğünü aşan kısmı, konunun Hazine kontrolörlerince incelenmesini müteakip düzenlenecek rapora istinaden Hazine tarafından EGYO’ya ödenir.”

MADDE 102- 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “avans olarak” ibaresi madde metninden çıkartılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(3) 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun ile bu Kanuna istinaden T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’ye, ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere tarım kredi kooperatiflerine ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.’ye yürürlükte bulunan ve/veya müteakip yıllar içinde yürürlüğe konulacak olan Bakanlar Kurulu kararları uyarınca verilen görevler nedeniyle doğan ve bankalar ile tarım kredi kooperatifleri kayıtlarına göre gerçekleşen gelir kayıpları ve görev zararları, bankalar ve tarım kredi kooperatifleri tarafından yapılacak ödeme talebine istinaden, ilgili mevzuatında belirlenen usul ve esaslar kapsamında Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir. Bu ödemeler, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 35 inci maddesi hükümlerine tabi değildir.

(4) Yapılan ödemeler yıllık bazda Hazine Kontrolörleri Kurulunca incelenir. İncelemeler sonucunda düzenlenen raporlarda; hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğu tespit edilmesi halinde taraflar yükümlülüklerini faizsiz olarak yerine getirir.”

MADDE 103- 14/10/1999 tarihli ve 4456 sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bankanın merkezi ana sözleşmesi ile belirlenir.”

MADDE 104- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun;

a) 73 üncü maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesi ile üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumun bu fıkra kapsamında elde edeceği sır niteliğindeki bilgi ve belgeler, ceza soruşturması ve kovuşturması kapsamında savcılıklar ile ceza mahkemeleri, görevden ayrılmış olsalar dahi, görevleriyle bağlantılı olarak işledikleri iddia edilen suçlardan dolayı başlatılan soruşturma ve kovuşturmalar ile bağlantılı olarak talepte bulunacak Kurul Başkanı ve üyeleri ile Kurum personeli dışında hiçbir kişi, kurum ve kuruluşa verilemez.”

“Sıfat ve görevleri dolayısıyla bankalara veya müşterilerine ait sırları öğrenenler, söz konusu sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrıldıktan sonra da devam eder. 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun, 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırılan işçi, gemi adamı ve gazetecinin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikte her çeşit istihkak ödemelerinin özel olarak açılan banka hesabına yapılması halinde, bu hesaplara ilişkin bilgi ve belgelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı ile bunlara bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlara verilmesi ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci ve 100 üncü maddelerinin uygulanması ile genel sağlık sigortalılığında gelir testinin yapılmasına ilişkin bilgi ve belgelerin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi sırrın ifşası sayılmaz. Bu bilgi ve belgelerin verilmesine ilişkin usûl ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık ile Kurulca belirlenir.

Kurumun gözetim ve denetimine tabi kuruluşların, bunların ortaklarına, bağlı ortaklık, iştirak, birlikte kontrol edilen ortaklıklarının faaliyetlerine veya müşterilerine ilişkin yabancı ülke kanunlarına göre denetime yetkili ve Kurum muadili mercilerin taleplerinin Kurumca karşılanması, gizlilik sözleşmesi yapılması ve sadece belirtilen amaçlar ile sınırlı kalınması koşuluyla bankaların ve finansal kuruluşların, kendi aralarında doğrudan doğruya ya da risk merkezi veya en az beş banka ya da finansal kuruluş tarafından kurulacak şirketler vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişinin yanı sıra doğrudan veya dolaylı pay sahipliği yoluyla sermayelerinin yüzde onunu ve daha fazlasını temsil eden paylarının satışı amacıyla muhtemel alıcıların yapacakları değerlendirme çalışmalarında ya da sermayelerinin yüzde on veya daha fazlasına sahip olan kredi kuruluşu ile finansal kuruluşlar da dahil ana ortaklıkların

konsolide finansal tablo hazırlama çalışmalarında, risk yönetimi ve iç denetim uygulamalarında veya kredileri de dahil varlıklarının ya da bunlara dayalı menkul kıymetlerin satışı amacıyla yapılacak değerlendirme çalışmalarında ya da değerlendirme, derecelendirme veya destek hizmeti alınması ile bağımsız denetim faaliyetlerinde ve gerekli tedbirlerin alınması kaydıyla hizmet alımlarına yönelik işlemlerde kullanılmak üzere bilgi ve belge taleplerinin karşılanması sırasında banka ya da müşteri sırrı niteliğindeki bilgilerin öğrenilmesi sır saklama yükümlülüğü dışındadır.”

b) 82 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Kurumun merkezi İstanbul’dadır.”

c) 95 inci maddesinin altıncı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Ankara’da Asliye Ticaret Mahkemesinde” ibaresi “İstanbul’da Asliye Ticaret Mahkemesinde” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 169 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Risk Merkezi

EK MADDE 1- Türkiye Bankalar Birliği nezdinde, kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerini toplamak ve söz konusu bilgileri bu kuruluşlar ile gerçek veya tüzel kişilerin kendileriyle ya da onay vermeleri koşuluyla özel hukuk tüzel kişileri ile de paylaşılmasını sağlamak üzere Risk Merkezi kurulmuştur.

Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar, Risk Merkezine üye olmak zorundadır. Üye kuruluşlar, Risk Merkezince istenilen, müşterileri ile ilgili her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür. Risk Merkezi, bu yükümlülüğe uymayanlara bilgi akışını durdurmaya yetkilidir.

Risk Merkezi, Kurumun ve Merkez Bankasının personeli arasından belirleyeceği birer üye dahil olmak üzere dokuz üyeden oluşan bir yönetim tarafından idare edilir. Risk Merkezi yönetimini oluşturan üyeler üç yıllık dönem için görev yapmak üzere seçilir.

Risk Merkezi yönetimi, Risk Merkezinin kuruluş amaçları doğrultusunda özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi talep etmeye ve bu kurum ve kuruluşlarla Kurulun uygun görüşüne istinaden bilgi alış-verişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin onay vermesi koşuluyla, Risk Merkezi ile bilgi alış-verişi sözleşmesi imzalayan özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarına verilecek, müşterilerin bu kuruluşlar nezdindeki risk bilgileri Kanunun 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirilir.

Risk Merkezinin kuruluşuna, faaliyetine ve çalışmasına, Risk Merkezi yönetiminin oluşumuna, toplanmasına ve karar almasına, Risk Merkezine verilen bilgilerin kapsam, biçim ve içeriğine ve bunların paylaşılmasına, paylaşılacak bilgilerin kapsam ve içeriğine, ücretlendirilmesine ve üyelere ödenecek aidatların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, Türkiye Katılım Bankaları Birliği ve Kurul tarafından belirlenen finansal kuruluşların üye oldukları meslek örgütlerinin görüşü ile Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Süresinde üyeler tarafından ödenmeyen aidatlar ve komisyonlar Türkiye Bankalar Birliğince kanuni yollara başvurularda tahsil edilir.

Kurum, gerektiğinde Risk Merkezini denetler, denetime ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Risk Merkezi, topladığı her türlü bilgiyi, Kurum ve Merkez Bankasına istenen biçim ve sürede vermekle yükümlüdür. Ayrıca, gerçek ya da tüzel kişilerin gerekçesini belirterek risk bilgilerinin kendilerine verilmesi için yazılı talepte bulunmaları ya da kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşlar dışındaki bir özel hukuk tüzel kişisine bu nitelikteki bilgilerin verilmesi için onay verdiklerinin ispat edilmesi halinde bahse konu bilgiler de talepte bulunan tarafça karşılanacak belli bir ücret karşılığında verilir.

Risk Merkezinin bütün işlem ve kayıtları gizlidir. Sır sahibinin bilgilerinin açıklanması konusunda açık rızasının bulunması durumunda belirlediği kişiye risk bilgileri verilir. Kişinin rızasına dayanan bilgilerin verilmesine ilişkin usul ve esaslar, Kurulun ve Merkez Bankasının uygun görüşü, Türkiye Katılım Bankaları Birliğinin ve Kurulun belirleyeceği kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir ve Resmi Gazetede yayımlanır.

Risk Merkezi nezdinde bulunan sır niteliğindeki bilgileri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkalarına açıklayanlar, hukuka aykırı olarak kendisi ya da başkası yararına kullananlar, yayanlar, verenler, aktaranlar veya ele geçirenler hakkında 159 uncu madde hükümleri uygulanır. Bu fıkrada tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında Türk Ceza Kanununun tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Risk Merkezi, nezdindeki her türlü bilgi alışverişini 73 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca en az beş banka tarafından kurulmuş şirketler aracılığı ile ve bu şirketlerle yapılacak sözleşmeler çerçevesinde de gerçekleştirebilir.”

d) Geçici 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 28- Risk Merkezinin çalışma usul ve esasları bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde ek 1 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen usul çerçevesinde Türkiye Bankalar Birliğince belirlenir.

Bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezi faaliyete geçinceye kadar, Merkez Bankası bünyesinde bulunan Risk Merkezi, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümler uyarınca faaliyetlerini yürütür.

Merkez Bankası nezdindeki Risk Merkezi bilgileri, bu Kanuna göre kurulan Risk Merkezine aktarılır.

GEÇİCİ MADDE 29- Kurumun merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurumun idari merkezi Ankara'dır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 105- 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun;

a) 10/A maddesine beşinci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talepler ilgili hesaplara bağlı ayrı alt hesaplar oluşturulması suretiyle Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirilir. Bu taleplerin doğrudan doğruya Merkezi Kayıt Kuruluşuna iletilmesi halinde Merkezi Kayıt Kuruluşu bu talebi ilgili hesapların bulunduğu üyelere elektronik ortamda yönlendirir ve bu üye listesini talepte bulunan kuruma bildirir. Bu durumda söz konusu talep üyeye yönlendirme tarihinde ilgili üyeye yapılmış gibi hüküm doğurur. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 79 uncu maddesi hükmü uyarınca elektronik ortamda tebligatı yapılan alacakların takip ve tahsiline ilişkin hükümler saklıdır.”

b) 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Merkezi İstanbul'dadır. Kurul, yurt içinde gerekli gördüğü yerlerde temsilcilik açabilir ve sermaye piyasaları açısından yoğun ilişki içinde bulunulan ülkelerde Bakanlar Kurulu kararıyla yurtdışı temsilcilik açılabilir.”

c) 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı bende bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki dördüncü cümle eklenmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Bu konudaki soruşturma izni, Kurul Başkanı ve üyeleri için ilgili Bakan, personeli için Başkan tarafından verilir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurul personelinin cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin olarak, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır.”

ç) 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine dördüncü paragraf olarak aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Kurul tarafından izlenen ve denetlenen borsalar, piyasalar ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, takas ve saklama kurumlarının ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun faaliyetlerinden elde ettikleri faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin azami %10’u Kurul bütçesine Kurul tarafından gelir olarak kaydedilebilir. Ancak, bu maddeye göre yapılacak ödemelerin zamanı ve tutarları, gelirin elde edildiği yılı izleyen takvim yılında Kurulun nakit durumu dikkate alınarak Kurul tarafından en az 30 gün öncesinden ilgili kurumlara bildirilir. Bir takvim yılı içinde talep edilmeyen tutarlar izleyen yıllarda ödenecek tutara eklenir ve Kurul tarafından aynı usul ile talep edilebilir. Bu gelirlerin hangi kurumdan ne oranda tahsil edileceği her takvim yılı için Kurul tarafından belirlenir.”

d) 30 uncu maddesine (f) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (g) bendi eklenmiş ve mevcut (g) bendi (h) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“g) Döviz, mal, kıymetli maden veya Kurulca belirlenecek diğer varlıkların kaldıraçlı alım satımı,”

e) 40 inci maddesinin son fıkrasının dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

f) Geçici 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra dördüncü fıkra olarak eklenmiştir.

“İkinci fıkrada belirlenen sürenin sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları, bu tarihten sonra borsada işlem göremez, aracı kurumlarca alım satımına aracılık edilemez ve katılma belgelerinin geri alımı yapılamaz. Teslim edilerek kayden izlenmesine başlanmış olan sermaye piyasası araçlarını temsil eden senetler merasime gerek kalmaksızın hükümsüz hale gelir ve imha edilir.

Her bir sermaye piyasası aracı için Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kayden izlemenin başladığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları hisse senedi ise, ihraççıya kanunen intikal eder. Bu durumda paydan doğmuş olan haklar, hisse senetlerinin ihraççıya intikal tarihinde kendiliğinden sona ermiş sayılır. Söz konusu payların satışı, ihraççılarca üç ay içerisinde yapılır. Teslim edilmeyen diğer sermaye piyasası araçlarından doğan alacaklar, bu tarihte zamanaşımına uğrar.”

g) Geçici 12 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Kurul merkezinin İstanbul’a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurulun idari merkezi Ankara’dır. Merkezin nakli, iki yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 106- 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun;

a) 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Bilgi istemeye ve istatistiki bilgileri toplamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,”

b) 41 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mali ve ekonomik müşavirlik ve mali ajanlık

MADDE 41- Banka, Hükümetin mali ve ekonomik istişare organıdır. Bu sıfatla Banka, para ve kredi politikası konusunda Hükümetçe incelenmesi istenilecek hususlar hakkında mütalaa beyan eder.

Devletin milletlerarası mali ve iktisadi münasebetlerinde Bankaya, Hükümetin mali ajanlığı verilebilir.

Banka, her nevi Devlet iç borçlanma senetlerinin mali servisini, özel kanunlara veya bunlara dayanan kararlara göre kambiyo denetlemesini ve dış ticaret rejimi tatbikatını veya benzeri işlemleri yapmakla görevlendirilebilir. Bu sıfatla yaptığı işlemlerden dolayı üçüncü şahıslar tarafından Bankaya sorumluluk tevcih edilemez.

Banka, Hazine Müsteşarlığının talebi üzerine Devletin gerek içerde ve gerekse yabancı memleketlerde tahsilat ve tediye ve bütün Hazine işlemlerini ve memleket içi ve dışı her nevi para nakil ve havale işlerini yapar veya yaptırır. Bu işler için uygulanacak ücret Banka tarafından tespit edilir.

Hazine Müsteşarlığına ait tevdiatın nemalandırılmasına ilişkin usul ve esaslar Banka ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken tespit olunur.”

c) 68 inci maddesinin (I) numaralı fıkrasının (b) bendindeki “43 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile 44 üncü maddesinde belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge veren” ibaresi “43 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge veren” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) (IV) numaralı Kısımının (IV) numaralı Bölümünün başlığı “Bilgi isteme” olarak değiştirilmiş ve 44 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 107- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun;

a) 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sosyal Güvenlik Denetmenliği ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığı

MADDE 31- Kurum taşra teşkilatında Sosyal Güvenlik Denetmeni ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı istihdam edilir.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren yüksek öğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisadî ve idarî bilimler, iktisat, işletme, matematik, istatistik, aktüerya, bankacılık, sigortacılık, işletme mühendisliği, endüstri mühendisliği, yazılım mühendisliği, elektronik mühendisliği, elektrik ve elektronik mühendisliği, bilgisayar mühendisliği, sosyal hizmetler ve sağlık idaresi/yönetimi fakülte, yüksek okul veya bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı gün itibarıyla 30 yaşından gün almamış olmak.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılığına atanacaklar, en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla yapılacak Denetmenlik yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Denetmenlik yeterlik sınavında başarılı olanlar Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanır. Sınavda başarılı olamayanlar bir yıl içinde ikinci kez sınava tâbi tutulur. Bu sınavda da başarı gösteremeyenler Kurum taşra teşkilatında durumlarına uygun başka kadrolara atanır.

Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlilik sınavlarının şekil ve uygulama esasları ile Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Sosyal Güvenlik Denetmenleri sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasına ilişkin tespit, denetim ve taramalarda görevlendirilirler ve görevleriyle ilgili kayıt ve belgeleri inceleme yetkisine sahiptir.”

b) Geçici 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Personele dair geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla,

a) Kurum Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarında çalışanlardan altı ay içinde yapılacak yeterlik sınavını başarmaları halinde Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanırlar. Bunların Sosyal Güvenlik Kontrol Memurluğunda geçen süreleri Sosyal Güvenlik Denetmenliğinde geçmiş sayılır.

b) (a) bendi gereği Sosyal Güvenlik Denetmeni kadrolarına atanamayan Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarında çalışanlar, bu Kanuna ekli ihdas edilen şahsa bağlı Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarına atanmış sayılırlar. Bunların herhangi bir

şekilde bu kadrolardan ayrılmaları halinde, şahsa bağlı olarak ihdas edilen Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadroları kendiliğinden iptal edilmiş olur.”

Bu maddeye göre yapılacak yeterlik sınavlarının usul ve esasları Kurumca belirlenir.

MADDE 108- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 36/A maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM **Son Hükümler**

Mahalli idarelerin ihtiyaç fazlası işçilerine ilişkin hükümler

MADDE 109- (1) İl özel idareleri ile belediyelerin (bağlı kuruluşları hariç) sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçiler, Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadrolarına atanır.

(2) İhtiyaç fazlası işçilerin tespitini yapmak üzere vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, il emniyet müdürü, defterdar, il milli eğitim müdürü, Türkiye İş Kurumu il müdürü ve il mahalli idareler müdüründen oluşan bir komisyon kurulur.

(3) Tespitin yapılmasına esas işçilerin listesi; birinci fıkrada belirtilen mahalli idareler tarafından bu Kanunun yayımından itibaren kırkbeş gün içinde gerekçesi ile birlikte komisyona sunulur. İhtiyaç fazlası olarak bildirilen işçilerden norm kadro fazlası olanlar komisyon tarafından birinci fıkrada belirtilen kurumlara atanmak üzere tespit edilir. Mahalli idarelerin norm kadrosu dâhilinde olup da ihtiyaç fazlası olarak bildirilen işçiler ise, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesindeki oranlar, kurumun bütçe dengesi, norm kadrosu ve yürütmekle görevli olduğu hizmetin gereği ile nüfus kriterleri değerlendirilmek suretiyle birinci fıkrada belirtilen kurumlara atanmak üzere tespit edilir. İldeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarının talepte bulunması halinde, mahalli idareler ile özelleştirme programında bulunan kuruluşlar hariç olmak üzere bu idarelerde sürekli işçi statüsünde istihdam edilmek üzere atama işlemi yapılabilir. Komisyon çalışmasını kırkbeş gün içinde tamamlar. Bu listelerin tespitinden sonra valilerce atama yapılır.

(4) Bu madde kapsamında valilikler tarafından atama işleminin kamu kurum ve kuruluşlarına bildirim yapıldığı tarih itibarıyla sürekli işçi kadroları, diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas ve tahsis edilmiş sayılır. İlgili kurumlar sürekli işçi kadrolarına yapılan atama işlemini onbeş gün içinde tekemmül ettirerek sonuçlandırır. Atama işlemi yapılan personel ilgili valilikler tarafından en geç on gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(5) Ataması tekemmül ettirilen işçiler, çalıştıkları kurumlarınca atama emirlerinin tebliğini izleyen günden itibaren beş iş günü içinde yeni görevlerine başlamak zorundadırlar. Bu süre içinde yeni kurumunda işe başlamayan işçilerin atamaları iptal edilerek 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 17 nci maddesine göre iş sözleşmeleri sona erdirilir.

(6) Devredilen işçilerin ücret ile diğer malî ve sosyal hakları; toplu iş sözleşmesi bulunan işçiler bakımından yenileri düzenleninceye kadar devir işleminden önce tabi oldukları toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre, toplu iş sözleşmesi olmayan işçiler bakımından 2010 yılı Kasım ayında geçerli olan bireysel iş sözleşmesi hükümlerine göre belirlenir. Devre konu işçiler bakımından devir tarihinden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devralan kurum sorumlu tutulamaz. Kıdem tazminatına ilişkin hükümler saklıdır.

(7) Bu madde kapsamında işçi nakleden mahalli idarelerin nakil sonrasında oluşan işçi sayısında beş yıl süreyle artış yapılamaz.

(8) Bu madde kapsamında işçi nakleden mahalli idarelerce üç yıl süreyle, gerçekleşen en son yıl bütçe gideri içinde yer alan hizmet alımı tutarının, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranında artırılarak hesaplanacak tutarı aşmayacak şekilde hizmet alımı için harcama yapılabilir. Bu kapsamda yapılacak harcamaların hizmet

gereklere dayalı olarak belirlenen sınırdan fazla yapılması gerekmesi halinde İçişleri Bakanlığından izin alınması zorunludur.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve ilgili diğer kurumların görüşünü alarak uygulamayı yönlendirmeye ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Bazı mahalli idarelerin borç ve alacaklarının takas ve mahsubu

MADDE 110- (1) 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında daha önce uzlaşmaya girmemiş olan büyükşehir belediyeleri ve bağlı idareleri ile Hazine Müsteşarlığına borcu olan ve üyeleri belediyelerden oluşan mahalli idare birlikleri bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren otuz gün içinde başvurmaları halinde borç ve alacakları 5216 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi hükümleri kapsamında takas ve mahsup edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki mahalli idare birlikleri başvurularını üye belediyelerin yetkili mercileri ile birlikte yaparlar. Uzlaşması yapılan mahalli idare birliğinin uzlaşma kapsamındaki borçları birlik üyesi belediyelerin genel bütçe vergi gelir paylarından 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı Kanunun 7 nci maddesi çerçevesinde kesinti yapılarak tahsil edilir.

(3) 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında yapılacak işlemler bu madde kapsamı dışındadır.

Yetki

MADDE 111- (1) Bakanlar Kurulu, bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(2) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı veya Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir. İl özel idareleri ve belediyelere ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulanmasına dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca, TEDAŞ ve hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin alacaklarına ilişkin hükümler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak TEDAŞ, diğer kurumlara ait alacaklara ilişkin usul ve esaslar bu kurumlar tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce meydana gelen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedelleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır. Söz konusu sağlık hizmet bedelleri için bu Kanunun 32 nci maddesine göre belirlenen tutarın %20'sinden fazla olmamak üzere belirlenecek tutarın üç yıl süreyle ayrıca aktarılmasıyla anılan dönem için ilgili sigorta şirketleri ve Güvence Hesabının yükümlülükleri sona erer. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren altı ay içinde Sağlık Bakanlığı Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün trafik kazalarından kaynaklanan tedavi giderlerinin tahsili için kurduğu sistem mevcut haliyle Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilir. Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün tasfiyesine ilişkin iş ve işlemler aynı tarih itibarıyla Sağlık Bakanlığınca gerçekleştirilir.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) 13/11/2008 tarihli ve 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin;

a) Birinci fıkrasına göre bildirim veya beyanda bulunanlardan yurt dışında bulunan varlıklarını süresi içinde Türkiye'ye getiremeyen veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmeyenler ile,

b) İkinci fıkrasına göre beyanda bulunanlardan bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce süresi içinde sermaye artırımında bulunmayanların,

İlgili sürenin bitim tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar, bildirim veya beyana konu yurt dışında bulunan varlıklardan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını Türkiye'ye getirmeleri veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer etmeleri, beyana konu yurt içinde bulunan varlıkları nedeniyle sermaye artırımında bulunmaları halinde, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak vergi incelemeleri hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(2) 5811 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle tarh edilen vergileri vadesinde ödemeyenlerden; daha önce ödemede bulunanlar ile vergi aslı ve bu Kanunun ikinci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre hesaplanacak gecikme zammı tutarını, bu Kanunun 18 inci maddesi hükümleri hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ödeyenler, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak vergi incelemeleri hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(3) 5811 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin;

a) Birinci ve ikinci fıkralarına göre bildirim veya beyanda bulunan mükelleflerden, diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemelerine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine matrah takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilenler, takdir komisyonlarınca gelir, kurumlar ve katma değer vergisi (indirimi reddedilen katma değer vergisi dahil) yönünden haklarında takdir edilen matrah farkları açısından,

b) İkinci fıkrasına göre beyanda bulunanlar, taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra sermaye artırımının gerçekleştirilmesi gereken tarihe kadar banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler,

5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilirler.

(4) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce haklarında yapılan vergi incelemelerine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine matrah takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilen ve takdir komisyonu kararlarına göre matrah takdir edilerek tarhiyat yapılan mükelleflerden, söz konusu matrah takdirine ilişkin tarhiyat yapılmadan önce 5811 sayılı Kanuna göre bildirim veya beyanda bulunanlar ile taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler hakkında, diğer nedenlerle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin yapılan tarhiyatlar, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşımaları kaydıyla, bildirim veya beyan edilen tutarlar dikkate alınmak suretiyle, 213 sayılı Kanunun düzeltme hükümlerine göre düzeltilir; tahakkuk eden vergiler, bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalardan bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi şartıyla terkin edilir, varsa tahsil edilen tutarlar red ve iade olunur. Bu fıkrada belirtilen düzeltmelerin yapılabilmesi için 5811 sayılı Kanunda aranılan diğer şartların varlığına ilişkin hususların vergi incelemesine yetkili olanlarca tespit edilmesi şarttır.

GEÇİCİ MADDE 4- (1) 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun geçici 53 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici 34 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamına girmesine rağmen anılan maddelerde belirtilen sürelerde borçlarının

yeniden hesaplanması için müracaat etmeyenler ile söz konusu maddelerin yürürlüğe girdiği tarihten bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde anılan düzenlemelerde belirtilen nedenlerle haklarında borç takibi yapılanlar veya yapılması gerekenlerin, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafa ilişkin borç tutarları, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üç ay içerisinde borçlu oldukları idarelere başvurmaları halinde, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın aşağıdaki şekilde yeniden hesaplanır ve başvuru süresi içerisinde tahsilat işlemi durdurulur.

a) 5/8/1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, 657 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu Kanunun yayımlandığı tarihten önceki süreler için herhangi bir fer'i alacak hesaplanmaz.

b) 5/8/1996 tarihinden önce yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, ilgili adına fiilen ödemenin yapıldığı tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespit ve ilân edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek bulunacak tutar ile bu tutara sarf tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilân edilen kanunî faiz işletilerek hesaplama yapılır. Ancak, bu hükümlere göre hesaplama yapılması sonucunda borçlunun aleyhine bir durum ortaya çıkması halinde (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) Bunların daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen sürelerle isabet eden tutar, yukarıdaki şekilde belirlenecek tutardan düşülür. Bu madde uyarınca vazgeçilen borç tutarına isabet eden vekalet ücreti de dahil yargılama giderleri tahsil edilmez. Hesaplanan borç tutarı, ilgilinin durumu ve ödenmesi gereken meblağ dikkate alınarak azamî beş yıla kadar taksitlendirilebilir.

(3) Birinci fıkra kapsamında bulunanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce borcunun tamamını ödemediği veya mecburi hizmetini tamamlamadan vefat edenlerin borç yükümlülükleri ortadan kalkar. Buna bağlı olarak, borçlunun kendisi, mirasçıları ve kefilleri hakkında her türlü borç yükümlülükleri ortadan kaldırılır ve her türlü borç takibi işlemlerine son verilir.

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanunla 5326 sayılı Kanunun 20 nci maddesine eklenen hüküm kapsamına giren ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce işlenmiş olan kabahatlere ilişkin olarak verilmeyen ya da verildiği halde ilgisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezasına ilişkin yaptırım kararları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren, maddede yapılan değişiklik öncesi hükümlere göre işlenmiş olan soruşturma zamanaşımı süresinin kalan kısmını aşmamak kaydıyla, bir yıl içerisinde verilerek ilgisine tebliğ edilmediği takdirde düşer.

GEÇİCİ MADDE 6- (1) 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki geçmiş beş yıllık dönemdeki birikmiş zararın taşınması ile ilgili sınırlama Tasfiye Halinde T. Emlak Bankası Anonim Şirketi yönünden tasfiye süresince uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 7- (1) 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 14 üncü ve 16 ncı maddelerine istinaden çıkarılan Dış Proje Kredilerinin Dış Borç Kaydına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi çerçevesinde genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve genel bütçe kapsamı dışındaki kurum ve kuruluşların 1/1/2003 ile 31/12/2008 tarihleri arasında yapmış oldukları doğrudan kullanımlardan Hazine Müsteşarlığı kayıtlarına göre teyitsiz kalan kullanımlar, ilgili yıllar bütçe ödeneği ile ilişkilendirilmeksizin, kullanıma ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılarak Hazine Müsteşarlığına bildirilmesi şartıyla teyit edilmiş sayılır.

Yürürlük

MADDE 112- (1) Bu Kanunun;

a) Aşağıdaki alt bentlerde belirtilen hükümleri 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde;

1) 24 üncü maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin sonuna eklenen cümle,

2) 25 inci maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine eklenen “ile 65 yaşını dolduranlardan talepte bulunanlar,” ibaresi,

3) 26 ncı maddesiyle 5510 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “bildirimin Kuruma yapıldığı tarihten” ibaresinden sonra gelmek üzere eklenen ibare,

4) 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen ibare hariç 36 ncı maddesi,

5) 27 nci, 28 inci, 43 üncü, 46 ncı ve 48 inci maddeleri,

6) 51 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 30 uncu maddesi.

b) 23 üncü maddesi, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin sonuna eklenen cümle hariç 24 üncü maddesi, 30 uncu, 33 üncü, 34 üncü, 35 inci, 37 nci, 38 inci, 39 uncu, 40 ıncı, 42 nci maddeleri ile 51 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 29 uncu ve geçici 32 nci maddeleri yayımını takip eden ayın birinci gününde,

c) 51 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 34 üncü maddesi ile 69 uncu maddesi 1/1/2011 tarihinde,

ç) 50 nci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri ile 59 uncu maddesiyle 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 10 uncu maddesi 1/2/2011 tarihinde,

d) 100 üncü maddesi 8/2/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) 105 inci maddesinin (a) bendi yayımını izleyen üçüncü ayın sonunda,

f) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 113- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) Sayılı Cetvel

(I) SAYILI LİSTE
(A) CETVELİ

*G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Tutarı (TL)	Birimi
2710.11.11.00.00	(Hafif yağlar ve müstahzarları) Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar (Yalnız nafta)	2,5000	Kilogram
2710.11.31.00.00	Uçak benzini	2,5000	Litre
2710.11.41.00.00	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) Oktanı (RON) 95'den az olanlar (Kurşunsuz normal benzin)	1,8500	Litre
2710.11.45.00.11	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) Kurşunsuz benzin 95 oktan	1,8915	Litre
2710.11.45.00.12	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) Katkılı kurşunsuz benzin 95 oktan	1,8915	Litre
2710.11.45.00.19	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 95 veya daha fazla fakat 98'den az olanlar) Diğerleri	1,8915	Litre
2710.11.49.00.11	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) Kurşunsuz benzin 98 oktan	2,0135	Litre
2710.11.49.00.19	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçmeyenler) (Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar) Diğerleri	2,0135	Litre
2710.11.51.00.00	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) Oktanı (RON) 98'den az olanlar (Kurşunlu normal benzin) (Kurşunlu süper benzin)	1,8800	Litre
2710.11.59.00.00	(İçindeki kurşun miktarı litrede 0,013 gramı geçenler) Oktanı (RON) 98 veya daha fazla olanlar (Kurşunlu süper benzin)	1,8800	Litre
(*) G.T.İ.P. NO: 2710.11.70.00.00	Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numaralarıdır. Benzin tipi jet yakıtı	2,5000	Litre

2710.19.21.00.00	Jet yakıtı (Kerosen)	2,5000	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler)		
2710.19.41.00.11	Motorin	1,3045	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler)		
2710.19.41.00.13	Kırsal Motorin	1,3045	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçmeyenler)		
2710.19.41.00.29	Diğerleri	1,3045	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)		
2710.19.45.00.12	Kırsal Motorin	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)		
2710.19.45.00.13	Deniz motorini (DMX)	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)		
2710.19.45.00.14	Deniz motorini (DMA)	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)		
2710.19.45.00.15	Deniz motorini (DMB)	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)		
2710.19.45.00.16	Deniz motorini (DMC)	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,05'i geçen fakat % 0,2'yi geçmeyenler)		
2710.19.45.00.29	Diğerleri	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)		
2710.19.49.00.13	Deniz motorini (DMX)	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)		
2710.19.49.00.14	Deniz motorini (DMA)	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)		
2710.19.49.00.15	Deniz motorini (DMB)	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)		
2710.19.49.00.16	Deniz motorini (DMC)	1,2345	Litre
	(Ağırlık itibariyle kükürt oranı % 0,2'yi geçenler)		

2710.19.49.00.18	Diğerleri (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	1,2345	Litre
2710.19.61.00.11	Fuel oil 3 (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.12	Denizcilik yakıtı (RMA-30) (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.13	Denizcilik yakıtı (RMB-30) (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.14	Denizcilik yakıtı (RMD-80) (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.15	Denizcilik yakıtı (RME-180) (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.16	Denizcilik yakıtı (RMF-180) (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.17	Denizcilik yakıtı (RMG-380) (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.18	Denizcilik yakıtı (RMH-380) (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.21	Denizcilik yakıtı (RMK-380) (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.22	Denizcilik yakıtı (RMH-700) (Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler)	0,2370	Kilogram
2710.19.61.00.23	Denizcilik yakıtı (RMK-700) (Fuel oiller)	0,2370	Kilogram

2710.19.61.00.29	(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçmeyenler) Diğerleri	0,2370	Kilogram
2710.19.63.00.11	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Fuel oil 4 (Kalorifer yakıtı)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.12	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMA-30)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.13	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMB-30)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.14	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMD-80)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.15	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RME-180)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.16	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMF-180)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.17	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMG-380)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.18	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMH-380)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.21	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMK-380)	0,4760	Kilogram
	(Fuel oiller)		

2710.19.63.00.22	(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMH-700)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.23	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMK-700)	0,4760	Kilogram
2710.19.63.00.29	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 1'i geçen fakat % 2'yi geçmeyenler) Diğerleri	0,4760	Kilogram
2710.19.65.00.11	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Fuel oil 5	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.12	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMA-30)	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.13	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMB-30)	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.14	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMD-80)	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.15	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RME-180)	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.16	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMF-180)	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.17	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMG-380)	0,2240	Kilogram

(Fuel oiller)

2710.19.65.00.18	(Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMH-380)	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.21	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMK-380)	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.22	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMH-700)	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.23	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Denizcilik yakıtı (RMK-700)	0,2240	Kilogram
2710.19.65.00.29	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı %2'yi geçen fakat % 2,8'i geçmeyenler) Diğerleri	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.11	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Fuel oil 6	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.12	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RMA-30)	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.13	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RMB-30)	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.14	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RMD-80)	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.15	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RME-180)	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.16	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RMF-180)	0,2240	Kilogram

2710.19.69.00.17	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RMG-380)	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.18	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RMH-380)	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.21	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RMK-380)	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.22	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RMH-700)	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.23	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Denizcilik yakıtı (RMK-700)	0,2240	Kilogram
2710.19.69.00.99	(Fuel oiller) (Ağırlık itibariyle kükürt miktarı % 2,8'i geçenler) Diğerleri	0,2240	Kilogram
27.11	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar (2711.11.00.00.00; 2711.12; 2711.13; 2711.19.00.00.11; 2711.21.00.00.00; 2711.29.00.00.11 ve 2711.29.00.00.12 hariç)	2,5000	Kilogram
2711.11.00.00.00	(Sıvılaştırılmış) Doğal gaz Motorlu taşıtlarda yakıt olarak kullanılacak olanlar Diğerleri	0,6964 0,0230	Metreküp Metreküp
2711.12	(Sıvılaştırılmış) Propan	1,2100	Kilogram
2711.13	(Sıvılaştırılmış) Bütan	1,2100	Kilogram
2711.19.00.00.11	Sıvılaştırılmış petrol gazı (L.P.G.) Motorlu Taşıtlarda Yakıt Olarak Kullanılacak Olanlar (Otogaz) Diğerleri	1,2780 1,2100	Kilogram Kilogram
2711.21.00.00.00	(Gaz halinde) Doğal gaz Motorlu Taşıtlarda Yakıt Olarak Kullanılacak Olanlar Diğerleri	0,6964 0,0230	Metreküp Metreküp

2711.29.00.00.11	(Gaz halinde) Propan	1,2100	Kilogram
2711.29.00.00.12	(Gaz halinde) Bütan	1,2100	Kilogram
2713.11.00.00.00	(Petrol koku) Kalsine edilmemiş	2,5000	Kilogram
2713.12.00.00.00	(Petrol koku) Kalsine edilmiş	2,5000	Kilogram
2713.20.00.00.19	(Petrol bitümeni) Diğerleri	2,5000	Kilogram
2713.90	Petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları (28.03 pozisyonundaki her nevi karbon imaline mahsus olanlar hariç)	2,5000	Kilogram
3824.90.97.90.54	Oto Biodizel	0,9100	Litre
3824.90.97.90.55	Yakıt Biodizel	0,9100	Litre

(B) CETVELİ

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Tutarı (TL)	Birimi
2707.10	Benzol (Benzen)	2,0135	Kilogram
2707.20	Toluol (toluen)	2,0135	Kilogram
2707.50.90.00.11	Solvent nafta (Çözücü nafta)	2,0135	Kilogram
2710.11.21.00.00	White spirit	2,0135	Kilogram
2710.11.25.00.00	Diğerleri	2,0135	Kilogram
2710.11.90.00.11	Diğer solventler (Çözücüler) (Petrol eteri)	2,0135	Kilogram
2710.11.90.00.19	Diğerleri (Petrol eteri)	2,0135	Kilogram
2710.19.29.00.00	Diğerleri	2,0135	Kilogram

	(Petrol eteri)		
2901.10.00.90.11	Hekzan	2,0135	Kilogram
2901.10.00.90.12	Heptan	2,0135	Kilogram
2901.10.00.90.13	Pentan	2,0135	Kilogram
2902.20.00.00.00	Benzen (Benzol)	2,0135	Kilogram
2902.30.00.00.00	Toluen (Toluol)	2,0135	Kilogram
2909.19.90.00.13	Metil tersiyer bütül eter (MTBE)	2,0135	Kilogram
3811.21.00.10.00	(Petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler) Mineral yağlar veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkıları	2,0135	Kilogram
3811.29.00.10.00	(Petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyenler) Mineral yağlar veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkıları	2,0135	Kilogram
3811.90.00.10.12	Hafif mineral yağlar için müstahzar katkıları	2,0135	Kilogram
3814.00.90	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan organik karma çözücüler ve incelticiler; boya ve vernik çıkarmada kullanılan müstahzarlar Diğerleri (Esası bütül asetat olanlar hariç)	0,0650	Kilogram
3824.90.40.00.00	Vernikler ve benzeri ürünler için anorganik karma çözücüler ve incelticiler	0,0650	Kilogram
2710.19.71.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Özel bir işleme tabi tutulacak olanlar	1,0560	Kilogram
2710.19.75.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) 2710.19.71.00 Alt pozisyonunda belirtilen işlemlerden başka bir işleme kimyasal değişime tabi tutulacak olanlar	1,0560	Kilogram
2710.19.81.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Motor yağları, kompresör yağlama yağları, türbin yağlama yağları	1,0560	Kilogram
2710.19.83.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Hidrolik amaçlara mahsus sıvı yağlar	1,0560	Kilogram

2710.19.85.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Beyaz yağlar, sıvı parafin	1,0560	Kilogram
2710.19.87.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Dişli yağları ve redüktör yağları	1,0560	Kilogram
2710.19.91.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Metal işlemeye mahsus bileşikler, kalıp çıkarma yağları, aşınmayı önleyici yağlar	1,0560	Kilogram
2710.19.93.00.00	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Elektrik izolasyonuna mahsus yağlar	1,0560	Kilogram
2710.19.99.00.25	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Diğer madeni yağlar	1,0560	Kilogram
2710.19.99.00.21	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Spindle oil	1,0560	Kilogram
2710.19.99.00.22	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Light neutral	1,0560	Kilogram
2710.19.99.00.23	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Heavy neutral	1,0560	Kilogram
2710.19.99.00.24	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Bright stock	1,0560	Kilogram
2710.19.99.00.98	(Yağlama yağları; diğer yağlar) Diğerleri (Yalnız baz yağlar)	1,0560	Kilogram
2710.19.25.00.11	Gazyağı	0,7605	Litre
2710.19.25.00.19	Diğerleri	0,7605	Litre
3403.11.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	1,0560	Kilogram
3403.19.10.00.00	(Yağlama müstahzarları) Esas madde olarak kabul edilmemek şartıyla, ağırlık itibarıyla % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler	1,0560	Kilogram

3403.19.90.00.00	(Yağlama müstahzarları) Diğerleri	1,0560	Kilogram
3403.91.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	1,0560	Kilogram
3403.99.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Diğerleri	1,0560	Kilogram

(2) Sayılı Cetvel
(II) SAYILI LİSTE

<u>G.T.İ.P. NO</u>	<u>Mal İsmi</u>	<u>Vergi Oranı (%)</u>
8701.20	Yarı römorkler için çekiciler	4
87.02	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	
	Otobüs	1
	Midibüs	4
	Minibüs	9
87.03	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil) [Yalnız binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları vb., (Para arabaları dahil), motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar.] [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar, özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar, diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar) hariç]	
	-Yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi (Yolcu taşıma kapasitesi sürücü dâhil toplam yolcu sayısının 70 kilogramla çarpılması suretiyle hesaplanır. Bu hesaplamada koltuk olmasa dahi, koltuk montajı için bulunan sabit tertibatlar da koltuk olarak dikkate alınır) istiap haddinin (bir aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dâhil toplam yük ağırlığı) % 50'sinin altında olan motorlu araçlardan (bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç)	
	İstiap haddi 850 kilogramı geçmeyip motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ün altında olanlar	10
	İstiap haddi 850 kilogramı geçip motor silindir hacmi 2800 cm ³ 'ün altında olanlar	10
	-Motor silindir hacmi 3200 cm ³ 'ü geçmeyen sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanlar	10
	-Diğerleri	
	Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçmeyenler	37
	Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçen fakat 2000 cm ³ 'ü geçmeyenler	60
	Motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ü geçenler	84
8703.10.11.00.00	Özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar	6,7
8703.10.18.00.00	Diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar)	6,7
87.04	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	

(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar)

	- Azami yüklü kütlesi 4700 kilogramı geçmeyip sürücü sırasından başka oturma yeri veya sürücü sırası dışında yanda pencereleri olanlar (kapalı kasalı olmayanlardan motor silindir hacmi 3200 cm ³ 'ü geçmeyenler hariç);	
	Motor silindir hacmi 3000 cm ³ 'ü geçmeyenler	10
	Motor silindir hacmi 3000 cm ³ 'ü geçen fakat 4000 cm ³ 'ü geçmeyenler	52
	Motor silindir hacmi 4000 cm ³ 'ü geçenler	75
	- Kapalı kasalı olup istiap haddi 620 kilogramın altında olanlar	10
	- Diğerleri	4
87.05	Özel amaçlı motorlu taşıtlar (insan veya eşya taşımak üzere özel olarak yapılmış olanlar hariç) (Örneğin; kurtarıcılar, vinçli taşıtlar, itfaiye taşıtları, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol süpürmeye mahsus arabalar, tohum, gübre, zift, su ve benzerlerini püskürten arabalar, seyyar atölyeler, seyyar radyoloji üniteleri)	4
	[(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) (İtfaiye taşıtları hariç)]	
87.09	Fabrika, antrepo, liman veya hava limanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus, kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları	4
87.11	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler	
	(sepetler hariç)	
	Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçmeyenler	22
	Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçenler	37
88.02	Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	0,5
	[(Yalnız helikopterler ve uçaklar) (Askeri, zirai, yangınla mücadelede kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar hariç)]	
8901.10.10.00.11	18 Gros tonilatoyu geçmeyen gezinti gemileri	6,7
	(Denizde seyretmeye mahsus olanlar)	
8901.10.90.00.11	Yolcu ve gezinti gemileri	6,7
	(Denizde seyretmeye mahsus olmayanlar)	
89.03	Yatlar ve diğer eğlence ve spor tekneleri; kürekli kayıklar ve kanolar	8
	(Şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kg.ı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar hariç)	

NOT : Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.

(3) Sayılı Cetvel

(III) SAYILI LİSTE
(A) CETVELİ

<u>G.T.İ.P. NO</u>	<u>Mal İsmi</u>	<u>Vergi Oranı (%)</u>	<u>Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL/Lt)</u>
2202.10.00.00.13	Kolalı Gazozlar	25	-
2203.00	Malttan üretilen biralar	63,3	0,44
22.04	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil); üzüm sırası (20.09 pozisyonunda yer alanlar hariç) (2204.10 köpüklü şaraplar ve 2204.30 diğer üzüm şıraları hariç)	63,3	2,44
2204.10	Köpüklü şaraplar	275,6	16,12
22.05	Vermut ve diğer taze üzüm şarapları (bitkiler veya kokulu maddelerle aromalandırılmış) (2205.10.10.00.00, 2205.10.90.00.12 hariç)	275,6	22,1
2205.10.10.00.00	Alkol derecesi hacim itibariyle % 18 veya daha az olanlar	275,6	17,55
2206.00	Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı gibi), tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolsüz içeceklerin karışımları	275,6	2,44
2205.10.90.00.12	Alkol derecesi hacim itibariyle % 22'den fazla olanlar	275,6	85,8
2207.20	Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol ve damıtım yoluyla elde edilen diğer alkollü içkiler (Alkol derecesi ne olursa olsun tağyir (denatüre) edilmiş etil alkol hariç)	275,6	85,8
22.08	Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol; damıtım yoluyla elde edilen alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içecekler [(2208.90.91; 2208.90.99) Alkol derecesi hacim itibariyle % 80'den az olan tağyir (denatüre) edilmemiş etil alkol hariç, (2208.20; 2208.50; 2208.60; 2208.70 ve 2208.90 hariç)]	275,6	85,8

2208.20	Üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler	275,6	71,5
2208.50	Cin ve Geneva	275,6	57,2
2208.60	Votka (2208.60.91.00.00, 2208.60.99.00.00 hariç)	275,6	57,2
2208.60.91.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar)	275,6	85,8
2208.60.99.00.00	Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar (Alkol derecesi hacim itibariyle % 45.4'den fazla olanlar)	275,6	85,8
2208.70	Likörler	275,6	78,65
2208.90	Diğerleri (2208.90.48.00.11, 2208.90.71.00.11 hariç)	275,6	85,8
2208.90.48.00.11	Rakı (Muhtevası 2 litreyi geçmeyen kaplarda olanlar)	275,6	51,48
2208.90.71.00.11	Rakı (Muhtevası 2 litreyi geçen kaplarda olanlar)	275,6	51,48

(B) CETVELİ

<u>G.T.İ.P. NO</u>	<u>Mal İsmi</u>	<u>Vergi Oranı (%)</u>	<u>Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL)</u>
2402.10.00.00.11	Tütün içeren purolar	63	0,1325
2402.10.00.00.12	Uçları açık purolar	63	0,1325
2402.10.00.00.19	Sigarillolar	63	0,1325
2402.20	Tütün içeren sigaralar	63	0,1325
2402.90.00.00.00	Diğerleri (Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar)		

	-Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar ve sigarillolar	63	0,1325
	-Tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar	63	0,1325
2403.10	İçilen tütün (Herhangi bir oranda tütün yerine geçen maddeleri içersin içermesin) (2403.10.10.00.19 ve 2403.10.90.00.19 hariç)	63	0,1325
2403.10.10.00.19	Diğerleri (Net muhtevası 500 gramı geçmeyen ambalajlarda olanlar)	63	0,1325
2403.10.90.00.19	Diğerleri (Net muhtevası 500 gramı geçen ambalajlarda olanlar)	63	0,1325
2403.99.10.00.00	Enfiye ve çiğnemeye mahsus tütün	63	0,1325

(4) Sayılı Cetvel

(IV) SAYILI LİSTE

<u>G.T.İ.P. NO</u>	<u>Mal İsmi</u>	<u>Vergi Oranı (%)</u>
1604.30	Havyar ve havyar yerine kullanılan ürünler	20
3303.00	Parfümler ve tuvalet suları (3303.00.90.00.11 Kolonyalar hariç)	20
33.04	Güzellik veya makyaj müstahzarları ve cilt bakımı için müstahzarlar (İlaçlar hariç) (güneş kremleri veya güneşlenme müstahzarları dahil); manikür ve pedikür müstahzarları	20
3305.20.00.00.00	Perma ve defrize müstahzarları	20
3305.30.00.00.00	Saç spreyleri	20
3305.90	(Saç losyonları, boyaları, v.b) Diğerleri	20
33.07	Tıraş öncesi, tıraş sırasında veya tıraştan sonra kullanılan müstahzarlar, vücut deodorantları, banyo müstahzarları, tüy dökücüler ve tarifinin başka yerinde yer almayan veya belirtilmeyen diğer parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları, kapalı yerlerde kullanılan müstahzar deodorantlar (parfümlü veya dezenfekte edici vasfı olsun olmasın)	20
	Tıraş köpüğü ve tıraş kremi	6,7
3401.11.00.90.00	Diğerleri (Yalnız tıraş sabunu)	6,7
4103.90.90.00.11	Diğer hayvanların yaş derileri (Koyun ve kuzuların yaş derileri hariç) [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
4103.90.90.00.12	Diğer hayvanların kuru derileri (Koyun ve kuzuların kuru derileri hariç) [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
4103.90.90.00.13	Diğer hayvanların pikle derileri (Koyun ve kuzuların pikle derileri hariç) [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
4103.90.90.00.19	Diğerleri (Koyun ve kuzu ile keçi ve oğlakların ham postları hariç) [Yalnız develerin (tek hörgüçlü dahil) ham derileri]	20
43	Postlar, kürkler ve taklit kürkler; bunların mamülleri [Bu fasılda yer alan koyun, kuzu, keçi, oğlak ve sığırların (bufalo dahil)	20

postları, kürkleri ve taklit kürkleri ile bunlardan mamul giyim eşyası, aksesuarları ve diğer eşya hariç]

49.01	Kitaplar, broşürler, risaleler ve benzeri matbuat (ayrı ayrı sayfalar halinde olsun olmasın) (Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar)	20
49.02	Gazeteler ve periyodik yayınlar (resimli olsun olmasın veya reklam içersin içermesin) (Yalnız 3266 sayılı Kanunla değişik 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar)	20
7013.10.00.10.00	(Cam seramiğinden sofr ve mutfak eşyası) Sofra ve mutfak işleri için olanlar	20
7013.22.10.00.00	(Kurşun kristalden ayaklı bardak) El imali olanlar	20
7013.22.90.00.00	(Kurşun kristalden ayaklı bardak) Makine imali olanlar	20
7013.33.11.00.00	(Kurşun kristalden el imali bardak) Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış	20
7013.33.19.00.00	(Kurşun kristalden el imali bardak) Diğerleri	20
7013.33.91.00.00	(Kurşun kristalden makine imali bardak) Kesilmiş veya başka şekilde dekorlanmış	20
7013.33.99.00.00	(Kurşun kristalden makine imali bardak) Diğerleri	20
7013.41.10.00.00	(Kurşun kristalden sofr ve mutfak eşyası) El imali olanlar (Bardak hariç)	20
7013.41.90.00.00	(Kurşun kristalden sofr ve mutfak eşyası) Makine imali olanlar (Bardak hariç)	20
7013.91.10.00.00	(Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) El imali olanlar	20
7013.91.90.00.00	(Kurşun kristalden tuvalet, yazıhane ve ev tezyinatı ve benzeri işler için diğer cam eşya) Makine imali olanlar	20

71.01	Tabii inci veya kültür incileri (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mihlanmamış veya takılmamış); tabii inci veya kültür incileri (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)	20
71.02	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış) (Sanayide kullanılanlar hariç)	20
71.03	Kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mihlanmamış veya takılmamış); kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (tasnife tabi tutulmamış) (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş) (Sanayide kullanılmayan sentetik veya terkip yoluyla elde edilen kıymetli veya yarı kıymetli taşlar)	20
7104.90.00.00.19	Diğerleri	20
71.05	Tabii veya sentetik, kıymetli veya yarı kıymetli taşların toz ve pudraları (Sanayide kullanılanlar hariç)	20
71.16	Tabii inci veya kültür incilerinden, kıymetli ya da yarı kıymetli taşlardan eşya (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)	20
8214.20.00.00.00	Manikür ve pedikür takım ve aletleri (tırnak törpüleri dahil) (Kaşık, çatal vb. takım halinde)	20
8215.10.20.00.11	Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar (Tek kaşık, çatal vb.)	20
8215.91.00.90.11	Altın ve gümüşle kaplamalı olanlar	20
84.15	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar dahil) [(Yalnız 8415.10.10.00.00 Tek bir gövde halinde (Self-contained); 8415.10.90.00.00 Ayrı elemanlı sistemler (split sistem); 8415.81.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite ve soğutma-ısıtma çevrimini tersine değiştiren bir valf içerenler) (ters çevrimli ısı pompaları); (sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayanlar); 8415.82.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içeren, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan, motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı); 8415.83.00.90.00 Diğerleri (Bir soğutucu ünite içermeyen, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya, binek otolarına, diğer karayolu taşıtlarına mahsus olmayan, pencere ve duvar tipi olmayan motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılmayan klima cihazı)]	6,7

84.18	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar (elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları (84.15 pozisyonundaki klima cihazları hariç)	6,7
	(Diğer soğutucu veya dondurucu cihazlar; ısı pompaları hariç)	
8419.11.00.00.00	Gazla çalışan anında su ısıtıcılar	6,7
	(Katı yakıtlı)	
8419.19.00.00.11	Termosifonlar (depolu su ısıtıcıları)	6,7
	(Termosifonlar ve güneş enerjili su ısıtıcıları dışındaki elektrikli olmayan anında veya depolu su ısıtıcıları)	
8419.19.00.00.19	Diğerleri	6,7
	(Çamaşır kurutma makinaları)	
8421.12.00.00.11	Bir defada kurutacağı çamaşırın kuru ağırlığı 6 kg'ı geçmeyecek kapasitede olanlar	6,7
	(Bulaşık yıkama makinaları)	
8422.11.00.00.00	Evlerde kullanılanlar	6,7
	(Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası)	
8450.11.11.00.00	Çamaşırı önden yüklemeli olanlar	6,7
	(Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg.ı geçmeyen tam otomatik çamaşır yıkama makinası)	
8450.11.19.00.00	Çamaşırı üstten yüklemeli olanlar	6,7
	(Tam otomatik çamaşır yıkama makinası)	
8450.11.90.00.00	Kuru çamaşır kapasitesi 6 kg'ı geçen fakat 10 kg'ı geçmeyenler	6,7
	(Çamaşır yıkama makinası)	
8450.12.00.00.00	Diğer çamaşır makinaları (Santrifüjlü kurutma tertibatlı olanlar)	6,7
	(Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen, santrifüjlü kurutma tertibatlı olmayan çamaşır yıkama makinası)	
8450.19.00.00.11	Elektrikli olanlar	6,7
	(Elektrikli olmayan çamaşır yıkama makinası)	
8450.19.00.00.19	Diğerleri	6,7
	(Kuru çamaşır kapasitesi 10 kg.ı geçmeyen kurutma makinaları)	
8451.21.00.00.11	Evlerde kullanılanlar	6,7
85.08	Vakumlu elektrik süpürgeleri	6,7

85.09	(Gıda maddelerini öğütücüler ve karıştırıcılar; meyva veya sebze presleri, vb.; et kıyma makinaları vb.) Ev işlerinde kullanılmaya mahsus kendinden elektrik motorlu elektromekanik cihazlar (85.08 pozisyonunda yer alan vakumlu elektrik süpürgeleri hariç)	6,7
8510.10.00.00.00	(Elektrikli) Tıraş makinaları	6,7
85.16	Elektrikli anında veya depolu su ısıtıcılar ve daldırma tipi ısıtıcılar; herhangi bir mahallin veya toprak ve benzeri yerlerin ısıtılmasına mahsus elektrikli cihazlar; berber işleri için elektrotermik cihazlar (örneğin; saç kurutucular, saç kıvrırma cihazları, saç kıvrırma maşalarını ısıtma cihazları) ve el kurutma makinaları; elektrikli ütüler; ev işlerinde kullanılan diğer elektrotermik cihazlar; elektrikli ısıtıcı rezistanslar (85.45 pozisyonundakiler hariç) (8516.40 Elektrikli ütüler hariç)	6,7
8517.11.00.00.00	Kordonsuz ahizeli telli telefon cihazları	20
8517.12.00.00.11	Alıcısı bulunan verici portatif (cellular) telsiz telefon cihazları	20
8517.12.00.00.12	Alıcısı bulunan verici mobil araç (cellular) telsiz telefon cihazları	20
8517.12.00.00.13	Alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) mobil telsiz telefon cihazları	20
8517.69.31.00.00	Arama, uyarma veya çağırma sistemlerinde kullanılan taşınabilir alıcılar	20
8517.69.39.00.00	Diğerleri (Yalnız amatör telsiz alıcı cihazları)	20
8517.69.90.90.14	Alıcısı bulunan verici halk bandı (CB) ve 49 MHz alçak güçlü (100 miliwatt'dan küçük) telsiz cihazları	20
8517.69.90.90.15	Alıcısı bulunan verici kablosuz mikrofon cihazları	20
8517.69.90.90.18	Alıcısı bulunan verici amatör telsiz telefon cihazları	20
8517.69.90.90.21	Alıcısı bulunan verici alçak güçlü ve oyuncak telsiz cihazları (gücü 100 miliwatt'dan az olanlar)	20
8517.69.90.90.29	Diğerleri (Yalnız amatör telsiz telefon verici cihazları ve telsiz alarm cihazları)	20
85.18	Mikrofonlar ve bunların mesnetleri; hoparlörler (kabinlerine monte edilmiş olsun olmasın); başa takılan kulaklıklar, kulağa takılan kulaklıklar (bir mikrofonla kombine halde olsun olmasın), bir mikrofon ve bir veya daha fazla hoparlör içeren setler; elektrikli ses frekansı yükselteçleri, takım halindeki ses amplifikatörleri	20

85.19	Ses kaydetme veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar (8519.81.81.00.00, 8519.81.85.00.00, 8519.81.95.00.00, 8519.89.90.10.00. 8519.89.90.90.00 hariç)	6,7
85.21	Video kayıt veya gösterme cihazları (bir video tunerle birlikte olsun olmasın)	6,7
	(Manyetik mesnetler)	
8523.29.15.00.18	Video bantları	6,7
	(Diğer manyetik mesnetler)	
8523.29.39.00.16	Video bantları	6,7
	(Kayıt yapılmamış optik mesnetler)	
8523.40.11.00.11	Lazer diskler	6,7
	(Kayıt yapılmamış optik mesnetler)	
8523.40.13.00.11	Lazer diskler	6,7
	(Kayıt yapılmamış optik mesnetler)	
8523.40.19.00.11	Lazer diskler	6,7
	(Otomatik bilgi işlem makinası dışında kullanılanlar)	
8523.40.51.00.00	Dijital çok yönlü diskler (DVD)	6,7
	(Dijital çok yönlü olmayan diskler)	
8523.40.59.00.00	Diğerleri	6,7
8525.80	Televizyon kameraları, dijital kameralar ve görüntü kaydedici kameralar [Yalnız 8525.80.11 Üç veya daha fazla kamera tüpü olan televizyon kameraları; 8525.80.19 Televizyon kameraları (8525.80.11 pozisyonunda olmayan televizyon kameraları); 8525.80.30.00.00 Dijital kameralar]	20
8526.92	Uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz cihazları	20
8527.12	Cep tipi radyo kaset çalar	20
8527.13	Ses kayıt veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz ile birlikte olan diğer cihazlar	20
	(Harici bir güç kaynağı olmaksızın çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)	
8527.19.00.00.00	Diğerleri	6,7
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.20.00.00	Lazer okuma sistemli olanlar	20

	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.52.00.00	Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	20
	(Kaset tipi olmayan) (Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.59.00.00	Diğerleri	20
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.70.00.00	Lazer okuma sistemli olanlar	20
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.92.00.00	Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	20
	(Kaset tipi olmayan, sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde numerik radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.21.98.00.00	Diğerleri	20
	(Sadece harici bir güç kaynağı ile çalışabilen motorlu taşıtlarda kullanılan türde ses kayıt cihazı ile birlikte olmayan radyo yayınlarını alıcı cihazlar)	
8527.29.00.00.00	Diğerleri	20
	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)	
8527.91.11.00.00	Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	6,7
	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)	
8527.91.19.00.00	Diğerleri	6,7
	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)	
8527.91.35.00.00	Lazer okuma sistemli olanlar	6,7
	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)	
8527.91.91.00.00	Kaset tipi olup analog ve dijital okuma sistemli olanlar	6,7
	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)	
8527.91.99.00.00	Diğerleri	6,7
8527.92.10.00.00	Çalar saatli radyolar	6,7
	(Saatli radyolar)	
8527.92.90.00.00	Diğerleri	6,7
	(Radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar)	
8527.99.00.00.00	Diğerleri	6,7
85.28	Monitörler ve projektörler (televizyon alıcı cihazı ile mücehhez olmayanlar); televizyon alıcı cihazları (radyo yayınlarını alıcı cihazı veya ses veya görüntü kayıt veya tekrar verme cihazıyla birlikte olsun olmasın) (8528.41.00.00.00 ; 8528.51.00.00.00 ; 8528.61.00.00.00 hariç)	6,7

8543.70.90.00.15	Infrared ile çalışan uzaktan kumanda cihazları (remote control)	20
	(Saat kayışları)	
9113.90.80.20.00	İnci, kıymetli taş; sentetik veya terkip yoluyla elde edilen taşlardan mamül olanlar	20
9302.00.00.00.00	Revolverler ve tabancalar (93.03 veya 93.04 pozisyonundakiler hariç)	20
93.03	Bir patlayıcının itiş gücü ile çalışan diğer ateşli silahlar ve benzeri cihazlar (spor için av tüfekleri ve tüfekler, ağızdan doldurulan ateşli silahlar, sadece işaret fişeği atmak üzere imal edilmiş tabanca ve diğer cihazlar, manevra fişeği atmak için tabanca ve revolverler, hayvan öldürmeye mahsus sürgülü silahlar, ok-atar tüfekler gibi)	20
9405.10.50.10.11	Kristal avizeler	20
95.04	Lunaparklar benzeri yerler için oyun eşyası, tilt makinası, bilardo, kumarhane oyunları için özel masalar, salon veya masa oyunları ve otomatik bowling oyun ekipmanları dahil	20
96.01	İşlenmiş fildişi, kemik, bağa, boynuz, çatallı boynuz, mercan, sedef ve yontulmaya elverişli diğer hayvansal maddeler ve bu maddelerden eşya (kalıplama suretiyle elde edilen eşya dahil)	20

NOT: Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.

(V) SAYILI CETVEL
AYLIK SÖZLEŞME ÜCRETLERİ (BRÜT TL)

GÖREV UNVANI	Taban Ücret	Tavan Ücret
Uzman		
Kadro Derecesi 1	2.540	2.970
Kadro Derecesi 2	2.380	2.800
Kadro Derecesi 3	2.225	2.630
Kadro Derecesi 4	2.100	2.460
Kadro Derecesi 5	1.995	2.350
Kadro Derecesi 6	1.915	2.250
Kadro Derecesi 7	1.840	2.150
Uzman Yardımcısı	1.320	1.555

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : MALİYE BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Devlet Bütçe Uzmanı	1	69
GİH	Devlet Bütçe Uzmanı	2	33
GİH	Devlet Bütçe Uzmanı	3	40
GİH	Devlet Bütçe Uzmanı	4	32
GİH	Devlet Bütçe Uzmanı	5	30
GİH	Devlet Bütçe Uzmanı	6	34
GİH	Devlet Bütçe Uzmanı	7	27
GİH	Devlet Muhasebe Uzmanı	1	70
GİH	Devlet Muhasebe Uzmanı	2	30
GİH	Devlet Muhasebe Uzmanı	3	23
GİH	Devlet Muhasebe Uzmanı	4	21
GİH	Devlet Muhasebe Uzmanı	5	59
GİH	Devlet Muhasebe Uzmanı	6	15
GİH	Devlet Malları Uzmanı	1	11
GİH	Devlet Malları Uzmanı	2	9
GİH	Devlet Malları Uzmanı	3	6
GİH	Devlet Malları Uzmanı	4	10
GİH	Devlet Malları Uzmanı	5	48
GİH	Devlet Malları Uzmanı	6	12
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzmanı	1	11
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzmanı	2	10
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzmanı	3	8
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzmanı	4	21
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzmanı	5	20
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzmanı	6	2
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzmanı	7	1
GİH	Devlet Bütçe Uzman Yardımcısı	8	75

GİH	Devlet Bütçe Uzman Yardımcısı	9	89
GİH	Devlet Muhasebe Uzman Yardımcısı	6	100
GİH	Devlet Muhasebe Uzman Yardımcısı	7	38
GİH	Devlet Muhasebe Uzman Yardımcısı	8	26
GİH	Devlet Malları Uzman Yardımcısı	6	33
GİH	Devlet Malları Uzman Yardımcısı	7	32
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı	6	1
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı	7	29
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı	8	12
GİH	Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcısı	9	3
TOPLAM			1.090

KURUMU : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Çalışma Uzmanı	6	10
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı	4	6
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı	5	4
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı	6	5
GİH	Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı	1	21
GİH	Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı	2	4
GİH	Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı	5	16
GİH	Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanı	7	2
GİH	Çalışma Uzman Yardımcısı	7	4
GİH	Çalışma Uzman Yardımcısı	8	23
GİH	Çalışma Uzman Yardımcısı	9	8
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı	8	25
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı	9	10
GİH	Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı	7	5
GİH	Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı	8	20
GİH	Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı	9	10
TOPLAM			173

KURUMU : MALİYE BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Milli Emlak Uzmanı	1	105
GİH	Milli Emlak Uzmanı	2	41
GİH	Milli Emlak Uzmanı	3	89
GİH	Milli Emlak Uzmanı	4	101
GİH	Milli Emlak Uzmanı	5	346
GİH	Milli Emlak Uzmanı	6	111
GİH	Milli Emlak Uzmanı	7	24
GİH	Milli Emlak Uzmanı	8	1
GİH	Muhasebe Uzmanı	1	250
GİH	Muhasebe Uzmanı	2	250
GİH	Muhasebe Uzmanı	3	300
GİH	Muhasebe Uzmanı	4	250
GİH	Muhasebe Uzmanı	5	550
GİH	Muhasebe Uzmanı	6	200
GİH	Muhasebe Uzmanı	7	250
GİH	Muhasebe Uzmanı	8	25
GİH	Milli Emlak Uzman Yardımcısı	6	115
GİH	Milli Emlak Uzman Yardımcısı	7	120
GİH	Milli Emlak Uzman Yardımcısı	8	90
GİH	Milli Emlak Uzman Yardımcısı	9	123
GİH	Muhasebe Uzman Yardımcısı	9	575
	TOPLAM		3.916

KURUMU : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	SERBEST KADRO <u>ADEDİ</u>
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı	5	13
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı	6	7
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı	7	8
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı	8	24
	TOPLAM		52

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

TEŞKİLATI : TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	SERBEST KADRO <u>ADEDİ</u>
GİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	8	40
GİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	9	60
	TOPLAM		100

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : BAŞBAKANLIK

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Başbakan Başmüşaviri	1	15
GİH	Başbakan Müşaviri	1	20
TOPLAM			35

KURUMU : MALİYE BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Maliye Uzmanı	1	161
GİH	Maliye Uzmanı	2	82
GİH	Maliye Uzmanı	3	77
GİH	Maliye Uzmanı	4	84
GİH	Maliye Uzmanı	5	157
GİH	Maliye Uzmanı	6	63
GİH	Maliye Uzmanı	7	28
GİH	Maliye Uzman Yardımcısı	6	134
GİH	Maliye Uzman Yardımcısı	7	99
GİH	Maliye Uzman Yardımcısı	8	113
GİH	Maliye Uzman Yardımcısı	9	92
TOPLAM			1.090

KURUMU : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	SERBEST KADRO <u>ADEDİ</u>
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı	1	21
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı	2	4
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı	4	6
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı	5	83
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı	6	72
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzmanı	7	52
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	6	50
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	7	117
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	8	242
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	9	28
GİH	İş Müfettişi	5	250
GİH	İş Müfettişi	6	150
GİH	İş Müfettişi Yardımcısı	7	300
GİH	İş Müfettişi Yardımcısı	8	300
	TOPLAM		1675

KURUMU : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	SERBEST KADRO <u>ADEDİ</u>
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanı	5	25
GİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcısı	8	50
	TOPLAM		75

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	8	100
	TOPLAM		100

KURUMU : TÜRKİYE İŞ KURUMU

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	İstihdam ve Meslek Uzmanı	5	150
GİH	İstihdam ve Meslek Uzman Yardımcısı	8	250
	TOPLAM		400

KURUMU : SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Uzman	5	28
GİH	Uzman	6	12
GİH	Uzman Yardımcısı	7	31
GİH	Uzman Yardımcısı	8	78
GİH	Özel Kalem Müdürü	1	1
	TOPLAM		150

KURUMU : AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Genel Sekreterlik Müşaviri	1	7
TOPLAM			7

KURUMU : YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Başdenetçi	1	2
GİH	Denetçi	2	2
GİH	Denetçi	3	2
GİH	Denetçi	4	2
GİH	Denetçi	5	2
GİH	Denetçi	6	3
GİH	Denetçi Yardımcısı	7	8
GİH	Denetçi Yardımcısı	8	9
TOPLAM			30

KURUMU : MALİYE BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Defterdarlık Uzmanı	1	355
GİH	Defterdarlık Uzmanı	2	291
GİH	Defterdarlık Uzmanı	3	389
GİH	Defterdarlık Uzmanı	4	351
GİH	Defterdarlık Uzmanı	5	896
GİH	Defterdarlık Uzmanı	6	311
GİH	Defterdarlık Uzmanı	7	274
GİH	Defterdarlık Uzmanı	8	26
GİH	Defterdarlık Uzman Yardımcısı	6	115
GİH	Defterdarlık Uzman Yardımcısı	7	120
GİH	Defterdarlık Uzman Yardımcısı	8	90
GİH	Defterdarlık Uzman Yardımcısı	9	698
TOPLAM			3.916

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLAR

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmeni	1	500
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmeni	3	500
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmeni	5	500
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı	7	1250
TOPLAM			2750

GENEL GEREKÇE

Uluslararası finans piyasalarında başlayan ve tüm sektörleri etkisi altına alan küresel ekonomik kriz, ülkemizde de dış talebin düşmesine bağlı olarak ekonomik daralmaya neden olmuştur.

Sağlam makro ekonomik temelleri ve kriz sürecinde aldığı önlemler sayesinde, Türkiye ekonomisi Dünyadan pozitif yönde ayrışarak hızlı bir toparlanma sürecine girmiş, 2010 yılında da bu süreç devam etmiştir. Bununla birlikte, dış talebin düşmesi ve buna bağlı mal ve hizmet satış gelirlerindeki azalma, kredi teminindeki güçlükler işletmelerin üretim kapasitelerini tam olarak kullanamamalarına ve buna bağlı olarak nakit dengelerinin bozulmasına neden olmuş ve bazı işletmelerin kamuya yönelik yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde gecikmelere sebebiyet vermiştir.

Yaşanan bu süreçten olumsuz etkilenen işletmelerin kamuya olan borçlarına uygulanan ek mali müeyyideler de borç tutarlarını artırmış, icra takibine maruz kalan borçlulara mevcut yasal düzenlemeler ile sağlanmaya çalışılan ödeme imkanları da bu borçların tasfiyesinde yeterli olamamıştır.

Kamuya olan borçların enflasyon oranında endekslenmek suretiyle ödenmesi, kamu ile olan mali ilişkinin belli bir plan dâhilinde çözümlenmesi suretiyle faaliyetlere devam edilmesine imkan verilmesi yönünde talepler artmıştır.

Ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığını temin etmek, yatırım ortamını iyileştirmek, özel sektörün kamuya olan borç yükünü azaltmak, maliye ve para politikalarının daha etkin şekilde kullanılmasını sağlamak amaçlarıyla bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Tasarının kapsamı alacaklı idareler ve alacak türleri itibarıyla mümkün olduğunca geniş tutulmuştur. Ayrıca, yapılacak ödemelerde finansman sıkıntısı ile karşılaşılması için uzun sürede taksitle ödeme imkânı getirilmiş ve borçların önemli bir tutarının ödeneceği iki idare olan Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine yapılacak taksit ödemeleri aynı aya denk gelmeyecek şekilde düzenlenmiştir.

Beş kısımdan oluşan Tasarının ilk dört kısmında kamu ile borçlular arasındaki alacak-borç ilişkisine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Tasarının beşinci kısmında ise Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanun, İş Kanunu, İşsizlik Sigortası Kanunu ve diğer bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelere ilişkin değişikliklere ve Kanunun uygulanması ile ilgili son hükümlere yer verilmiştir.

Tasarının Birinci Kısımında Kanunun kapsamına yönelik genel hükümler yer almaktadır.

Tasarının İkinci Kısımının Birinci Bölümünde Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, il özel idareleri ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ile belediyeler (büyükşehir belediyeleri dahil) ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerince takip edilen kesinleşmiş bazı alacaklar yeniden yapılandırılmaktadır. Ayrıca, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan kamu alacaklarıyla ilgili olarak ödeme kolaylığı getirilmek suretiyle ihtilafların sonlandırılmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

İkinci Kısımın İkinci Bölümünde vergileme süreçlerini kavramak amacıyla kapsama giren vergi alacaklarına yönelik inceleme ve tarhiyat safhasındaki işlemler için düzenleme yapılmıştır. Bu bölümde pişmanlıkla ya da kendiliğinden yapılan beyanlar üzerine tarh edilen vergilere ilişkin düzenleme yapılmak suretiyle mükelleflerin beyan dışı bıraktıkları matrahların beyan edilmesi teşvik edilmiştir.

Tasarının İkinci Kısımının Üçüncü Bölümünde matrah ve vergi artırımına ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. Bu bölümde yer alan düzenlemelerle mükelleflerin geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası riskleri ortadan kaldırılarak geleceğe yönelik iş ve yatırım kararlarına daha sıhhatli bir şekilde odaklanmalarına imkan sağlanması, vergi

idaresinin de denetim kapasitesini cari vergilendirme dönemlerine odaklamak suretiyle vergi kayıp ve kaçığının azaltılması ve kayıt dışı ekonomiyle mücadelenin daha etkin bir şekilde yürütülmesi hedeflenmektedir.

Tasarının İkinci Kısımının Dördüncü Bölümünde stoklara ilişkin düzenlemelere yer verilmiş olup, öngörülen düzenlemelerle işletme kayıtlarının gerçek duruma uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Tasarının Üçüncü Kısımının Birinci Bölümünde Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş sigorta prim alacakları yeniden yapılandırılmaktadır. Ayrıca, bu bölümde kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan sigorta prim alacaklarının yükümlüyle bir ortak noktada uzlaşarak tahsilini öngören düzenlemeler bulunmaktadır. Bu bölümde daha önce 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 24 üncü ve geçici 25 inci maddeler uyarınca tatbik edilmiş olan yapılandırma uygulamasından yararlanma hakkını kaybedenlere belirli şartlar dahilinde yeniden bir hak verilmesini sağlayacak hükümler düzenlenmiştir. Bu bölümde yapılan diğer düzenlemeyle de, 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili Kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olan hak sahiplerine yeniden bir imkan verilmekte ve bu sigortalılık sürelerinin ihyası amaçlanmaktadır.

Tasarının Dördüncü Kısımında çeşitli ve ortak hükümlere yer verilmiştir. Bu Kısımın Birinci Bölümünde;

- Tahsil dairelerinin iş yükünün azaltılması, daha etkin ve verimli çalışmalarının sağlanması amacıyla küçük tutardaki alacakların tahsilinden vazgeçilmesine,

- 2022 sayılı Kanuna göre aylık alanlara haksız yere yapılmış ödemelerin % 50 fazlasıyla geri alınması uygulamasında ödemeye muhatap kişilerin çok zor duruma düştükleri dikkate alınarak % 50 fazlaya ilişkin kısmın geri alınmasından vazgeçilmesine,

- Kamu idarelerinin ödemesi gereken genel sağlık sigortası primlerine uygulanan gecikme cezası ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilmesine,

- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna (YURT-KUR) 351 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında öğrenim ve katkı harcı borçlarını yapılandırdığı halde taksitlerini süresinde ödeyemediği için yapılandırma uygulamasından yararlanma hakkını kaybedenlere belirli şartlar dahilinde yeniden bir hak verilmesine,

- Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun (TRT), Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının (KOSGEB), Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile bu Birliğe bağlı odaların ve Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) gibi bazı kurumların bu Kanunda belirtilen alacaklarının yapılandırılmasına,

ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Tasarının Dördüncü Kısımının İkinci Bölümünde başvuru ve ödeme süresi ile şekli, süresinde ödenmeyen taksitlere ve iade edilmeyecek alacaklara ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Tasarının Beşinci Kısımında başta Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu olmak üzere çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnemelerle ilgili değişikliklere ilişkin hükümlerle son hükümlere yer verilmiştir.

Ülkemizin ve Dünyanın en büyük sosyal güvenlik reformlarından olan sosyal güvenlik reformunu düzenleyen kanun olan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu tüm hükümleriyle birlikte 1 Ekim 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Zaman içerisinde Kanunun uygulamasında tespit edilen eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi ile sosyal güvenlik kapsamının genişletilmesi, sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası uygulamasının kolaylaştırılması ve prim tahsilâtının artırılması amacıyla 5510 sayılı Kanunda bazı düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur.

Bu kapsamda;

Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanların bağımsız çalışan tarım sigortalılarında olduğu gibi düşük miktarda prim ödeyerek sosyal güvenlik kapsamına alınmalarının sağlanması,

Gelir vergisinden muaf el sanatlarında çalışan kadınların düşük primden yararlanmalarında, bu faaliyetin 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce yapıyor olma şartının kaldırılması,

Ülkemizde yüksek öğrenim görmekte olan yabancı öğrencilerin genel sağlık sigortalılığının kolaylaştırılması amacıyla, Türkiye’de 1 yıl süreyle yerleşik olma şartı aranmaksızın genel sağlık sigortalısı olmaları ve öğrenimleri süresince asgari ücretin %12’si üzerinden prim ödeyerek genel sağlık sigortasından yararlanmalarının sağlanması,

Çıraklar ve mesleki eğitim görenler, İŞKUR kursiyerleri ve staj gören öğrencilerin kendileri üzerinden genel sağlık sigortasından yararlanmaları, meslek liselerinde ve üniversitelerde zorunlu staj şartı olmaksızın staj yaptırılanların sigortalı sayılmaları ve bu sürede genel sağlık sigortalısı sayılmaları,

Tarımda kendi nam ve hesabına çalışan sigortalıların diğer statülere tabi çalışmaları halinde tarım sigortalılıklarının sona erdirilerek diğer sigortalılık statülerine tabi olmalarının sağlanması, bu işlerden ayrılmasında tarımsal faaliyetleri devam ettiği sürece tarım sigortalılıklarının Kurumca başlatılması ve 65 yaş üzerinde olmaları halinde taleplerine bağlı olarak tarım sigortalılıklarının sona erdirilmesi,

2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalılar bakımından, sigortalı kadının çalışamayacak durumda malul olmayan veya 55 yaşından küçük kocası ile sigortalıların ana ve babalarının da 5510 sayılı Kanuna paralel olarak bakmakla yükümlü kişi kapsamına alınmaları,

İşten ayrılan zorunlu sigortalıların 10 güne ilaveten 90 gün daha önceki sigortalılıklarından dolayı prim ödeme veya gelir testi zorunluluğu olmaksızın sağlık yardımı görebilmeleri, 4/a sigortalılarının iş kanunlarında belirtilen ücretsiz izin halleri dışındaki ücretsiz izinlerde sağlık yardımlarından yararlanabilecekleri sürenin belirlenmesi ve bu hallerde bir takvim yılında bir ay süreyle sağlık yardımlarının devam etmesinin sağlanması,

Sosyal güvenceleri bulunmayan ve 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin (d) ve (g) bentlerine tabi genel sağlık sigortalılığının geçiş sürecinin 1/1/2012 tarihine ertelenmesi,

Müteahhitlerce sözleşmesiz ülkelere götürülen işçilerin uzun vade sigortalılık kapsamında isteğe bağlı sigortalı olarak ödeyecekleri primlerin 4/b yerine 4/a sigortalılık kapsamına alınması,

Kamu idarelerinde mevsimlik işçi olarak çalışanların iş akitleri askıda kaldığı sürede 4/a ve 4/b kapsamında çalışmaları veya isteğe bağlı sigorta primi ödemeleri halinde, kamu idarelerinden ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaması,

Sigortalıların bildiriminde vergi mükellefleri ve muhtarların bildirim sürelerinin başlangıcı ile vergi mükelleflerinin sona erme bildirim süresinin başlangıcında değişiklik yapılarak bildirim yükümlülüğü bulunan vergi daireleri ve mülki amirliklerin kendi kusurlarından kaynaklanmayan nedenlerle idari para cezalarına muhatap olmalarının önlenmesinin; sigortalılık hallerinin birleşmesinde geçerli olacak sigortalılık statüsünün belirlenmesi,

5510 sayılı Kanundan sonra ilk defa memur olanların aylıksız izinli oldukları süreler için genel sağlık sigortası primi alınmasının sağlanması,

İşverenlere aylık prim hizmet belgesini işyerine asma yükümlülüğünün ve buna bağlı idari para cezasının kaldırılması, eksik gün bildirim belgelerini verme yükümlülüğünün kamu idareleri ve toplu iş sözleşmesi imzalanan işyerleri dışındaki işyerleri bakımından da belirlenmesinde Kuruma yetki verilmesi, geçici iş göremezlik ödeneklerinde Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin yapılmaması veya geç yapılması halinde uygulanacak

idari para cezasının 100 üncü madde için uygulanan idari para cezasından ayrılarak daha düşük miktarda belirlenmesi,

4/b statüsünde 1/10/2008 tarihinden öncesi için yapılan yurt dışı borçlanmasında borçlanılan kazancın asgari kazanç oranının esas alınarak basamak tespitine esas göstergenin belirlenerek, bağlanacak aylıkların hak edilen tutarın üzerine çıkmasının önlenmesi, 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara tabi veya 4/b statüsünde emekli olan sigortalılardan 10 yıldan az sağlık primi ödeyenlerden yapılacak kesintilerde, sağlık primi ödenen sürenin yalnızca bağımsız çalışılan statüde ödenen prim süresinden değil bütün statülere tabi hizmet süresinden tespit edilmesinin sağlanması,

Kamu idarelerinin işyeri bildireleri ve 2008 Ekim, Kasım ve Aralık ayları prim belgelerini geç vermelerinden dolayı uygulanacak idari para cezası miktarının düşürülmesi,

Usta öğreticilerin geriye dönük 30 günden eksik kalan sürelerini borçlanabilmeleri, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında gelir/aylık almakta olanlara 2011 yılı Ocak ve Temmuz ödeme dönemlerinde yapılacak artışların düzenlenmesi,

amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan;

Yeşil kartlı vatandaşlarımızın hizmet akdine tabi ya da gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olarak veya tarımsal faaliyet kapsamında bağımsız çalışmaları halinde bakmakla yükümlü oldukları kişilerle birlikte yeşil kartlarının iptal edilmeyerek askıya alınması, çalışmalarının sona ermesinden sonra başvurularına gerek kalmaksızın yeşil kartlarının aktif hale getirilmesi,

2022 sayılı Kanuna göre yersiz aylık ödemelerinin %50 fazlasıyla geri alınması yerine, yersiz ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammı uygulanarak bu ödemelerin geri alınması,

hususları düzenlenmektedir.

Sosyal hukuk devletinin, somut göstergelerinden biri olan sosyal güvenlik hakkının yer aldığı Anayasanın 60 ncı maddesinin “Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.” hükmü dikkate alındığında, sosyal güvenliğin; bireylerin istek ve iradeleri dışında oluşan sosyal risklerin, kendilerinin ve geçindirmekle yükümlü oldukları kişilerin üzerlerindeki gelir azaltıcı ve harcama artırıcı etkilerini en aza indirmek, ayrıca sağlıklı bir asgari hayat standardını güvence altına alabilmek olduğu görülmektedir.

Bu itibarla, Devletin Anayasanın 56 ncı maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan “Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini geliştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir. Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.” hükmünü dikkate alarak, sağlık hizmetlerini yürütürken herkesin bu hizmetten yararlanmasını sağlayacak genel esasları belirlemesi gerekmektedir. Bu madde bağlamında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için genel sağlık sigortası kurulması öngörülmüştür. Dolayısıyla sosyal güvenlik hakkı Anayasamız ile teminat altına alınmış olup, bu haktan önceden vazgeçilemeyeceği gibi bu hakkın kanuni çerçevesinin daraltılması da mümkün değildir.

Bu noktada sosyal güvenlik teminatı ile trafik kazaları nedeniyle ilgilere sağlanan özel sigorta teminatları örtüşmekte olup, özellikle motorlu araç işletilmesinden kaynaklanan sorumluluğun zorunlu olarak sigorta teminatına bağlandığı modern sigortacılık anlayışında, her iki sistemin ödeme ve birbirlerinden olan alacaklarının tahsil ve tasfiyesi konusu düzenlenmesi gereken bir alan olarak ortaya çıkmaktadır.

Nitekim uygulamada trafik kazaları nedeniyle sağlık yardımı sağlanan kişilerin tedavi bedellerinin Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında (Trafik Sigortası) ve diğer bağlantılı sigortalar ile sosyal güvenlik rejimi kapsamında karşılanması konusunda tereddütler bulunmaktadır. Bu durum her iki sistemin sonuçta sağlık teminatı sunmasına rağmen farklı kurallarının bulunmasının bir sonucu olup, uygulamadaki tereddütler hak kayıplarına ve mağduriyetlere neden olduğu gibi tedavi giderinin tahsilinde olayın mahiyetine aykırı işlem yapılmasına bağlı olarak kamuca karşılanmaması gereken masrafların Devlet tarafından ödenmesine ve hasarın bilinmemesine bağlı olarak özel sigorta primlerinin ve Devlet tarafından belirlenen asgari teminatların yanlış tespitine de neden olmaktadır.

Bu itibarla sosyal devlet olmanın bir gereği olarak, 5510 sayılı Kanun ile sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla genel sağlık sigortası kurulmasının öngörüldüğü gerçeğinden yola çıkarak, trafik kazasına uğramaları halinde sağlık güvencesi kapsamı dışında kalan vatandaşların da sağlık güvencesine kavuşturulması, geçmişten kaynaklanan alacakların tahsili, bürokrasi ve kırtasiyeciliğin azaltılması, trafik kazaları nedeniyle yapılan tedavi giderlerinin tahsilinin tek elden takip ve tahsilinin sağlanarak uygulama birliğinin temini ve bu şekilde zaman ve emek tasarrufu yanında sigorta şirketlerine karşı işlemlerin herhangi bir hak kaybına neden olmayacak şekilde tek elden yürütülerek kamu zararının engellenmesi ile halen uygulamada ortaya çıkan sorunların ve mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

3308 sayılı Kanun kapsamında staj gören meslek yüksek okulu öğrencilerinin staj dönemlerinde hastalık, iş kazası ve meslek hastalıkları ile genel sağlık sigortasından yararlanmaları, staj yapılabilecek işyerlerinin kapsamının genişletilerek mesleki öğrenim gören öğrencilerin staj imkanlarının genişletilmesi öngörülmekte ve bu öğrencilerin ücretleri yeniden düzenlenmektedir.

İstihdam artışına elverişli bir iklimin oluşturulması; iki önkoşul olan sürdürülebilir büyüme ve düşük enflasyona yönelik belirlenen/belirlenecek makro ekonomik politikaların izlenmesiyle mümkündür.

Ancak, istihdam sorununu çözebilmek, sadece büyüme, istikrar, rekabet edebilirlik ve istihdama yönelik makro ekonomik politikaları değil, aynı zamanda istihdam sürecini aktif olarak destekleyen ekonomik gelişme politikalarını da kucaklayan kapsamlı bir istihdam stratejisinin geliştirilmesini gerektirir. Başarılı bir istidam politikası için ekonomik ve sosyal politikaların birbirlerini karşılıklı destekleyecek şekilde etkin olarak uygulanması şarttır.

Türkiye’de kadınlar, gençler, uzun süreli işsizler ve özürllüer, yasalar önünde diğer gruplarla eşit olmalarına rağmen; işgücü piyasasına sınırlı olarak katılmakta, “düzgün iş kapsamı dışındaki işler” olarak adlandırılan kayıt dışı ve düşük ücretli işlerde istihdam edilmekte ve daha yüksek işsizlik riskine maruz kalmaktadırlar.

İşgücü piyasasına katılamamak ya da olumsuz koşullarda istihdam edilmek, bu gruplara mensup kişilerin yoksulluk riskini artırmakta, ekonomik ve toplumsal hayatın sınırında ya da dışında yaşamalarına neden olmaktadır. Dolayısıyla, bu gruplara yönelik özel istihdam stratejilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Kadın, genç, özürllü (ya da bunların bir kesişimi) olmak, istihdamdan uzun süre uzak kalmak ve kısmen bu nedenle iş bulma ümidini yitirmiş olmak, istihdama erişimde birer dezavantaj olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, hemen tüm ülkelerde kendini göstermekte, bu nedenle toplumun bu kesimleri istihdama erişene kadar çeşitli politikalarla desteklenmektedirler.

Kadınların işgücü piyasasına katılım oranlarının düşük olmasının yanı sıra işsizlik oranlarının yüksekliği nedeniyle Türkiye uluslararası karşılaştırmalarda sorunlu bir konumda bulunmaktadır.

İşgücü piyasasına uyum sürecinde olan gençlerin ilk işlerini bulmakta zorlanmaları ve genel olarak iş değiştirmelerin ilk yıllarda ileriki yıllara göre daha sık olması, gençler arasındaki işsizliğin ortalama işsizlikten yüksek olmasının temel nedenlerini oluşturmaktadır.

İşgücü piyasası katılıkları ve ücret dışı işgücü maliyetinin yüksekliği, ekonomik büyümenin istihdam yaratması önündeki engellerden bir diğeridir. Ücret dışı maliyetler 2004 yılından bu yana yapılan çeşitli düzenlemelerle aşağı çekilmiştir. Prime esas kazanç alt sınırının asgari ücrete eşitlenmesi, asgari geçim indirimi uygulaması, 5 puanlık sosyal güvenlik primi indirimi ile birlikte istihdamın artırılmasına yönelik diğer teşvikler, ücret dışı maliyetleri aşağı çekmiştir.

Bu kapsamda; işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılması amacıyla çıkarılan 15/5/2008 tarihli ve 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla; kadınların ve 18-29 yaş arası gençlerin istihdamını teşvik amacıyla, mevcut istihdama ilave olarak işe alınmaları halinde 5 yıl boyunca kademeli prim indirimi getirilmiş, 18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla; teşvikin süresi bir yıl daha uzatılmıştır. Ancak, bu teşvik için başvuru süresi 30/6/2010 tarihi itibarıyla sona ermiştir.

Kadınların ve gençlerin işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak, yeni istihdam yaratılmasını teşvik etmek ve çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak, mesleki ve teknik eğitimi özendirmek, kalite ve etkinliğini artırmak amacıyla prim teşviki yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca, çalışma hayatındaki esnek çalışma biçimlerinin uygulanabilirliğini artırmak, yaygınlaştırmak ve bu şekilde çalışanlar arasındaki kayıt dışılığı azaltmak amacıyla;

Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik sürelerini ileriki yıllarda geriye dönük olarak borçlanabilmeleri imkanı getirilmiş,

İsteğe bağlı sigorta hükümleri içerisinde işsizlik sigortası primlerinin de ödenmesi imkânı sağlanarak, işsizlik sigortası ödeneği alınabilmesi için gereken prim ödeme gün sayısına ulaşabilmeleri imkânı sağlanmıştır.

Bilindiği üzere yabancıların ülkemizde çalışmaları temel olarak 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunda düzenlenmiştir. Kanun hükümlerine aykırı olarak çalışan yabancılar ve bunları çalıştıranlar için de yaptırımlar öngörülmüştür. Yaptırımların uygulanmasında ortaya çıkan hukuki boşlukların giderilmesi amacıyla 4817 sayılı Kanunun ilgili maddesinin yeniden düzenlenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

İşçi – işveren ilişkilerini düzenleyen temel kanunlar olan İş Kanunları, ekonomik ve sosyal hayatın gelişmelerine ve gerekliliklerine hızla uyum sağlamak durumundadır. Bu nedenle uzun vadelerde kanunlar bütünlüklü olarak yenilenirken ihtiyaç duyuldukça da bazı maddelerinde değişikliğe gidilmektedir. 1990'lı yıllarla başlayıp 2000'li yıllarda hız kazanan sosyo-ekonomik gelişmeler çalışma ilişkilerinde de ciddi değişimleri beraberinde getirmiştir. Çalışma hayatında yaşanan gelişmeler, yasal çerçevede bütünlüklü bir yenilenme ihtiyacı doğurmuş ve 2003 yılında, 1971 tarihli 1475 sayılı İş Kanunu yerini 4857 sayılı İş Kanununa bırakmıştır.

1990'lı yıllarla birlikte hızlı teknolojik gelişme, piyasaların entegrasyonu ve artan rekabet işgücü piyasalarında da yansımalarını bulmuş, üretimin esnekleşmesi ve tüketim kalıplarının değişmesi çalışma ilişkilerinde de değişik yönelimleri beraberinde getirmiştir. Bu sürecin önemli çıktılarında biri yeni istihdam modellerinin ortaya çıkmasıdır. 4857 sayılı İş Kanunu, bazı esnek çalışma modellerini düzenlemiştir. Bununla birlikte uygulamada görülmesine karşın Kanunda açıkça düzenlenmemiş çalışma biçimleri özellikle işçilerin korunması açısından bazı zafiyetler barındırmaktadır. Bu tespitten hareketle yeni bazı esnek çalışma biçimleri; uzaktan çalışma ve evden çalışma İş Kanununda düzenlenmektedir. Yeni düzenlemeler ile işçilerin Avrupa Birliği müktesebatına uygun olarak korunmasına yönelik kurallar getirilirken diğer taraftan İş Kanunu daha kapsayıcı ve dinamik hale getirilmektedir.

Bununla birlikte, özürliülerin toplumsal yaşama kazandırılmalarının en önemli aracı, onların kendilerine uygun işlerde istihdam edilmelerini sağlamaktır. Avrupa Birliğinin istihdamla içerme yaklaşımına paralel bu tespit özürliülerin istihdam imkanlarını artırmaya ve istihdam koşullarını iyileştirmeye yönelik bazı tedbirlerin alınması gerekliliğini beraberinde

getirmektedir. 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinde düzenlenen zorunlu istihdam, özürliülerin istihdamı açısından büyük önem arz etmektedir. Önemi dolayısıyla, düzenlemenin sınırlarının genişletilmesi ve işverenler açısından özürliü istihdamına ilişkin bazı kısıtlılıkların aşılması öngörülmektedir. Bu çerçevede, 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesine eklenen hükümlerle, birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlerin, bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısının, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesaplanması düzenlenmektedir. Böylece hem yükümlülüğün artırılması hem de bu kapsamdaki işyerlerinin yükümlülüklerini ülke çapında yerine getirebilmelerine imkan sağlanmaktadır.

Öte yandan işyerlerinin etkin ve amaca uygun bir şekilde denetlenmesi ve işçi şikâyetlerinin hızlı ve doğru bir şekilde sonuçlandırılması büyük önem arz ettiğinden 4857 sayılı Kanun kapsamında yapılan denetim ve incelemelerin etkinliğinin artırılması ve hızlandırılmasına yönelik düzenleme öngörülmüştür.

Kamu çalışanlarının çoğunluğunu teşkil eden memur statüsündeki personelin hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yükümlülük ve sorumluluklarını, aylıklarını, ödeneklerini ve diğere özlük işlerini düzenleyen temel mevzuat 657 sayılı Devlet Memurları Kanunudur.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, memur statüsünde olmamakla birlikte özel kanunlarda yer alan atıflar gereği, diğere kamu personelinin idarî, malî ve diğere bazı sosyal hakları bakımından da uygulanması sebebiyle geniş bir kitleyi ilgilendirmektedir. Kanun, görevde bulunanlar dışında, görevlerinden emekli olanların malî hakları açısından da belirleyici olma vasfını sürdürmektedir.

Özellikle son yıllarda toplumsal hayatta yaşanan gelişme ve değişimler sebebiyle, ilgili kesimlerin talepleri artmış, bu durum, kamusal hayatta hizmet gören memurların haklarında, yükümlülüklerinde, iş ve işlemlerinde tâbi olacakları kurallarda da değişimi zorunlu kılmıştır. Sendikal örgütlenmeler sonucu yapılanan memur sendikaları yanında, muhtelif sivil toplum kuruluşlarının ve çalışanların da mâkûl ve uygun görülebilir talepleri, konu hakkında yeni düzenlemelerin gerçekleştirilmesinin dayanaklarından birini oluşturmaktadır.

Sosyal yapıdaki değişimin sonucu olarak, geniş aile yapısının yerini çekirdek ailenin alması, devletin istihdamdaki payının artarak devam etmesi, merkezî yerleştirmelerle personel alımının yaygınlaşması yoluyla memuriyete adım atan geniş bir kitlenin yaşadıkları sosyal çevreden ayrılmak zorunda kalması gibi sebepler, memurların gerek kendileri gerekse yakınlarının hastalık, kaza veya doğum-ölüm vakalarındaki aylıklı ve aylıksız izin süreleri ile hastaya refakat gibi konularda düzenleme yapılmasını mecbur hâle getirmiştir.

Yıllardır süren uygulamalar, Devlet memurları için gizli sicil raporu doldurulması suretiyle başarı ve başarısızlığın tespitinin mümkün olmadığını göstermiştir. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamındaki başvurularla birlikte, gizli olması gereken sicil raporlarının aleniyet kazanması, çalışanlar ile idarecileri karşı karşıya getirmiş, bu alandaki idarî yargı davalarında büyük bir artışa yol açmıştır. Özellikle yıl sonunun gelmesiyle sicil amirleri açısından bir külfet hâlini alan sicil değerlendirmesi, memurların yükselmesinde ve liyakatin tespitinde başlıca dayanak olma vasfını yitirmiş, bürokratik bir formaliteye dönüşmüştür. Geline nokta, gerek değerlendirme makamları, gerekse değerlendirilenler açısından inandırıcılığı ve güvenilirliğini yitirmiş olan sicil sisteminin kaldırılmasının kamu yararı açısından daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu hizmetinden yararlananların daha kaliteli, daha hızlı ve etkin hizmet talep etmesi, beraberinde iyi yetişmiş, nitelikli, eğitimli bir memur profilinin kamuda istihdam edilmesi zorunluluğunu getirmiştir. Bu anlamda, bazı kurumlarda başarıyla uygulanan kariyer uzmanlık sisteminin bütün bakanlıkları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmasının kamu hizmeti kalitesinde artışa yol açacağına olan inanç artmıştır. Kamuda nitelikli personel istihdam edilmesi ve bu personelin görevde tutulması ise bunların genel uygulamadan farklı işe alım, yetiştirme, eğitim ve daha iyi bir özlük hakları sistemine tabi olmasını zorunlu hâle

getirmiştir.

Diğer taraftan, memur istihdamına dair ayrıntılı düzenlemelere yer vermiş olan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun işlemez hâle gelen hükümlerinin ortadan kaldırılması, uygulayıcılara kolaylık sağlanması bakımından sözü edilen Kanunda basitleştirme ve sadeleştirme yapılması da kaçınılmaz hâle gelmiştir.

Tasarı ile;

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun güncelliğini yitiren hükümleri güncelleştirilmekte, işlerliği kalmayan maddeler yürürlükten kaldırılmakta,

- Kamu personel yönetimine ilişkin bürokrasinin azaltılmasına yönelik düzenlemeler getirilmekte,

- Kadına ve anneye verilen önem çerçevesinde koruyucu önlemlere yer verilmekte,

- Memurların esnek çalışabilmeleri sağlanmakta, onayları alınmak suretiyle belirli sürelerle kurumlar arasında geçici görevlendirilmeleri uygulanabilir hâle getirilmekte,

- Etkin bir kamu personel bilgi sisteminin altyapısı oluşturulmakta,

- Memurların yetiştirilmesinde yeni bir bakış açısı getirilmekte,

- İşlevsiz hâle gelen sicil sistemi kaldırılarak başarılı ve üstün başarılı personelin ödüllendirilmesine yönelik düzenleme yapılmakta,

- Disiplin hükümlerinde kamu hizmetini öne çıkaran ve vatandaşa hizmet odaklı bir yaklaşım esas alınarak düzenlemeler yapılmakta,

- 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan halkoylaması ile kabul edilen Anayasa değişikliği ile uyarma ve kınama cezalarına karşı yargı yolu açıldığından 657 sayılı Kanunda da bu paralelde düzenleme yapılmakta,

- Kamu hizmeti sunumunda etkinlik ve verimliliğin artırılması amacıyla, kariyer esasına dayalı uzmanlık bulunmayan bakanlıklar ile bazı kurumlarda uzman ve uzman yardımcısı istihdamı öngörülerek, bakanlık ve kurumların nitelikli personel ihtiyacı giderilmekte,

- Kamu görevlileri sendikalarının ve ilgili kesimlerin talepleri de dikkate alınarak, memurların aylıklı ve aylıksız izin haklarında iyileştirmeler yapılmakta, günün şartlarına uygun yeni sosyal haklar sağlanmaktadır.

Sonuç olarak, söz konusu düzenlemelerin hayata geçirilmesi ile Avrupa Birliğine üyelik sürecinde mevzuat uyumu sağlanması yönünde önemli gelişme kaydedilmesi ve bundan daha da önemlisi hem işçiler hem de işverenler açısından günümüzün şartlarına uygun olarak önemli kazanımlar sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile Tasarının kapsamı düzenlenmektedir. Tasarının Bir ila Dördüncü Kısımlarında yer alan hükümlerin yapılandırmaya ilişkin olduğu belirtilmiş, Beşinci Kısımda ise bazı kanunlarda değişiklik ve yeni hüküm ihdas edilmesine ilişkin hükümleri kapsadığı açıklanmıştır.

Maddede yapılandırmaya konu olacak alacaklar; alacaklı idare, alacak türü ve alacağın dönemi itibarıyla belirlenmiştir.

Yapılandırmaya konu alacakların ait olduğu idareler; Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, il özel idareleri, belediyeler (büyükşehir belediyeleri dahil), Sosyal Güvenlik Kurumu, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri ile ilgili maddelerde belirtilen idareler şeklinde düzenlenmiştir. İlgili maddelerde de TEDAŞ, YURT-KUR, TRT, KOSGEB, TOBB ve OSB bu Kanun kapsamında alacakları yeniden yapılandırılacak idareler olarak sayılmıştır.

Yapılandırmaya konu alacaklar; vergiler ve vergi cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen bazı amme alacakları, gümrük vergileri ve idari para cezaları, sosyal güvenlik primleri, il özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamındaki bazı alacakları, belediyelerin; vergi, tarifeden doğan ücret ve su bedeli alacakları ile 6183 sayılı Kanun kapsamındaki bazı amme alacakları, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları, TEDAŞ'ın ve hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik alacakları ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almadan önceki faaliyet dönemlerine ilişkin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakları, YURT-KUR'un öğrenim ve katkı kredisi alacakları, TRT'nin elektrik enerjisi satış bedeli payı ve bandrol ücretlerinden kaynaklı alacakları, KOSGEB'in desteklerden kaynaklanan alacakları, TOBB'un ve bu birliğe bağlı odaların aidatlarından kaynaklanan alacakları, OSB'lerin elektrik, doğalgaz, su ve yönetim aidatlarından kaynaklanan alacakları, mülga 27/11/1984 tarihli 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı alacakları, orman köylüleri ile bu köylülerce oluşturulan kooperatiflere Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından verilen desteklerden geri alınması gereken alacaklar, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün bazı alacakları ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer'i alacaklar şeklinde düzenlenmiştir. Ayrıca, Kanunun ilgili bölümlerinde alacaklı idarelerin takip ettiği bazı alacaklar için tahsilden vazgeçme hükümleri düzenlenmiştir. Bu alacakların bir kısmı ödeme yönünden Kanun kapsamına alınmamış olmakla birlikte, terkin hükümlerinin kapsamına dahil edilmiştir.

Bu maddede yapılandırmaya konu olacak alacaklar 31/7/2010 tarihi esas alınarak belirlenmiştir. Bu belirlemede, alacakların niteliği dikkate alınarak dönem, vade, beyanname verme, tahakkuk ve fiilin işlendiği tarihler esas alınmıştır.

Son olarak Kanun metninde kullanılan bazı terimlerin ifade ettiği anlamlar tanımlanmış ve bu suretle madde metinlerinde tekrardan kaçınılmıştır.

MADDE 2- Madde ile Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ve belediyelerin ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin kesinleşmiş bazı alacaklarına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasında, Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan;

- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren ve 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar

verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

- 2010 yılına ilişkin olarak 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

- 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce yapılan tespitlere ilişkin vergi aslına bağı olmayan vergi cezaları,

- 31/7/2010 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğ er kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğ an ve Gümrük Müsteş arlığına bağı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, para cezaları, faizler, zamlar, gecikme zammı alacakları, hakkında düzenleme yapılmaktadır.

Vergi veya gümrük vergilerinin asıllarının tamamı ile bu asıllara bağı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değış im oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine TEFE/ÜFE aylık değış im oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilere/gümrük vergilerine bağı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve asla bağı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçileceğı düzenlenmiştir.

Gerek bu maddede, gerekse Kanunun diğ er maddelerinde fer'i amme alacakları "yerine" hesaplanması öngörülen TEFE/ÜFE tutarlarının belirlenmesinde, bu alacakların hesaplanmasına ilişkin ilgili kanunda yer alan esaslar dikkate alınacaktır.

Vadesi geldiğı halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak, teşvik ve yardım fiilleri nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının, 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğ er kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi asıllarına bağı olmaksızın kesilmiş olan idari para cezalarının ise % 50'sinin ve bunlara bağı gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değış im oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi öngörülmüştür. Kanunda öngörülen süre ve şekilde yapılacak ödemeyi müteakip cezaların kalan % 50'si ile bu cezaların tamamına daha önce uygulanmış olan gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilecektir.

Diğ er taraftan, Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezaları için cezanın tamamının ve bunlara bağı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değış im oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi şartıyla Kanundan yararlanma imkanı verilmiştir.

Fıkra kapsamında düzenlenen vergi ve gümrük vergilerine yönelik hükümler Kanun kapsamına giren diğ er amme alacakları için de aynı esaslarda düzenlenmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden ve Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi geldiğı halde ödenmemiş olan vergiler için kesinleşmiş alacaklara ilişkin hükümlerin uygulanacağı düzenlenmiştir. Bu alacaklar için Kanundan yararlanmak istenmesi durumunda ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilere ilişkin açılmış davaların yargıdaki aşamaları ödenecek tutarı etkilemeyecek ve beyan üzerine tahakkuk eden verginin tam olarak ödenmesi istenecektir.

Maddede ayrıca, 2010 yılında tahakkuk eden geçici vergilerle ilgili düzenleme yapılmakta ve Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi için taksit ödeme süresince fenni muayene izni verileceğı belirtilmektedir.

Maddenin beş ve altıncı fıkralarında, belediyelerin 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ücret alacakları ile su bedeli alacaklarının, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacaklarının da Kanun kapsamında yapılandırılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin yedinci fıkrasında bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen diğer şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Maddenin sekizinci fıkrasında, 31.7.2010 tarihinden (bu tarih dahil) önce dahilde işleme rejimi kapsamında ithalatın yapılması şartıyla, dış piyasalarda pazar daralması ve benzeri nedenlerle taahhüt edilen ihracatın öngörülen süre içinde yapılamaması nedeniyle ihracat taahhüt hesabının müeyyideli kapatılması sonucu 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre teminata bağlanan vergilerin tahsili ve para cezaları ile diğer feri alacakların tahakkuk ve tahsil işlemlerinin, kesinleşmiş amme alacakları için öngörülen hükümler çerçevesinde yapılması ve bu durumdaki yükümlülerin Kanunla getirilen bu düzenlemeden yararlandırılması amacıyla düzenleme öngörülmektedir.

MADDE 3- Madde ile kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının ne şekilde yapılandırılacağına ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasıyla Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi halinde vergilerin/gümrük vergilerinin % 50'si ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bölge idare mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ilgisine göre itiraz veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutarın esas alınacağı düzenlenmekte ve Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş en son kararın terkin, tasdik veya tadilen tasdik ya da bozma kararı olması hallerinde borçluların Kanundan hangi şekilde yararlanacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına veya Kanun kapsamındaki diğer idari para cezalarına ilişkin olarak dava açılmış olması halinde ödenecek tutarla ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan en son kararın, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karar olduğu belirtilmek suretiyle Kanun uygulamasında hangi kararın esas alınacağına dönük temel ilke belirlenmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergilerini, gelir (stopaj) vergisi, kurum (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde ile 2 nci madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybedecekleri düzenlenmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında, bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şart olduğu hükmü getirilmiştir.

Maddenin onbirinci fıkrasında bu madde hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak bu Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka göre belirlenen alacakların başka bir işleme gerek olmaksızın takip edileceği belirtilerek, Kanundan yararlanma hakkının kötüye kullanılmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 4- Maddeyle, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı halde tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edileceği belirtilerek bu safhada bulunan alacaklar da Kanun kapsamına alınmıştır.

Düzenleme, bu Kanunun matrah artırımına ilişkin hükümlerini saklı tutmak suretiyle başlanılmış işlemlere devam edileceği yönündedir.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra, tarh edilen vergilerin % 50'si ile bunlara bağlı gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 25'inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla, vergi aslının % 50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın % 75'inin, vergilere bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçileceği düzenlenmektedir.

İştirak fiili nedeniyle kesilen vergi ziyai cezaları vergi aslına bağlı olarak hesaplanmakta ise de verginin mükellefi ile cezaya muhatap olan kişiler farklıdır. Bu nedenle bu fiiller için cezaya muhatap olanların madde hükmünden yararlanma şartları farklı bir şekilde belirlenmiştir.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Bununla birlikte, asla bağlı olan vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şartı aranmıştır.

Diğer taraftan, bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemlerinin yapılması ve maddede belirlenen tutarın, belirtilen süre içerisinde ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılması sağlanmıştır.

Ayrıca, mükelleflerin bu madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için maddede belirtilen süre ve şekilde ödeme yapmaları ve dava açmamaları şartı getirilmiştir.

Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da bu madde hükmünden faydalandırılmıştır.

Diğer taraftan madde hükmünden yararlanan mükelleflerin, 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamayacağı açıklanmıştır.

Ayrıca, ileride meydana gelebilecek ihtilafları önlemek amacıyla incelemeye başlama ifadesinden ne anlaşılması gerektiği tarif edilmiştir.

MADDE 5- Maddenin birinci fıkrası ile Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar pişmanlıkla veya kendiliğinden yapılacak beyanlar düzenlenmektedir.

Birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde, 213 sayılı Kanunun 371 inci maddesine göre Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar pişmanlıkla beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile pişmanlık zammı yerine hesaplanan TEFE/ÜFE tutarının belli bir ödeme planı kapsamında ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilmesi suretiyle bu müesseseden faydalanılması teşvik edilmiştir.

Aynı fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde yapılan düzenleme ile de 213 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile gecikme faizi yerine hesaplanan TEFE/ÜFE tutarının, belli bir ödeme planı kapsamında ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği öngörülmüştür.

Birinci fıkranın (b) bendi ile 4458 sayılı Gümrük Kanununa ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği halde yükümlü tarafından beyan edilmeyen aykırılıkların, ilgili gümrük idaresine bildirilmesi durumunda, gümrük vergilerinin tamamı ile faiz yerine hesaplanan TEFE/ÜFE tutarının, belli bir ödeme planı kapsamında ödenmesi şartıyla faizlerin ve idari para cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği öngörülerek mükelleflerin aykırılıkları beyan etmelerinin teşvik edilmesi amaçlanmıştır.

Birinci fıkranın (c) bendi ile de 2010 yılı ve önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine hesaplanan TEFE/ÜFE tutarının, belli bir ödeme planı kapsamında ödenmesi şartıyla bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilerek emlak vergisi yükümlülüklerinin yerine getirilmesi özendirmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında da 193 sayılı Kanunun 64 üncü maddesine göre vergilendirilen diğer ücret mükelleflerinin; 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar vergi dairelerine başvurarak 2011 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işletmeleri kaydıyla, önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmaması suretiyle bu mükelleflerin kayıt altına alınması hedeflenmiştir.

MADDE 6- Maddeyle mükelleflerce çeşitli sebeplerle noksan beyan edilmiş ya da beyan dışı bırakılmış geçmiş yıl gelirlerinin belli oran ve tutarlar dahilinde beyan edilmesi sağlanmaktadır. Bu şekilde beyan edilecek gelirlere uygulanacak oran ve tutarların tespitinde ekonomik gelişmelere paralel olarak tespit edilen matrahlar esas alınmıştır.

Böylece mükelleflere, 213 sayılı Kanunda yer alan cezaları ve gecikme faizini ödemediği vergilerini ödeme imkânı sağlanmakta ve artırımda bulunan vergiler ve dönemler için vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmamak suretiyle gelirlerin doğru beyan edilmesi teşvik edilmektedir.

Ayrıca, matrah artırımında bulunan mükelleflerin beyan edecekleri ve üzerinden vergi hesaplanacak matrahlar için asgarî tutarlar belirlenmekte, daha önce zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş yahut ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde edilmiş olsa da bu faaliyetlerin ve gelirlerin vergi dairesinin bilgisi dışında bırakılmış olması nedeniyle matrah bulunmaması halleri ile mükellefler tarafından beyan edilen matrahlara uygulanan oranlar sonucu bulunan matrahlara alt sınır getirilmektedir. Maddede öngörülen asgari matrah tutarlarının, basit usulde vergilendirilen mükelleflere 1/10'unun, sadece gayrimenkul sermaye iradı elde edenler için ise 1/5'inin uygulanması öngörülmektedir.

Artırılan matrahların % 20 oranında vergilendirilmesi öngörülmekte olup, vergilendirmeye ilişkin yükümlülüklerini zamanında yerine getiren mükellefler için bu oranın % 15 olarak uygulanması hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, mükelleflerin incelenmeme ve tarhiyata muhatap tutulmama imkanından yararlanabilmeleri için, kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda buldukları kurumlar

vergi matrahlarının yanı sıra 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi, geçici 67 nci maddesinin sekizinci fıkrası ve 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre vergi tevkifatına tabi olan kazanç ve iratları üzerinden tevkif edilen vergileri, gelir vergisi mükelleflerinin ise verdikleri yıllık beyannameye gelirden indirilen 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi olan kazanç ve iratları üzerinden tevkif edilen vergileri de ait olduğu yıla ilişkin olarak maddede belirtilen oranlarda artırmaları şartı getirilmiştir. Söz konusu hükümlerde yer alan vergi tevkifatına tâbi kazanç ve iratların, muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde ise mükelleflerin bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, Kanunda belirtilen süre içinde beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar için % 15 oranında vergi hesaplamaları esası öngörülmektedir.

Maddenin beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci fıkralarında yer alan hükümlerden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için, ilgili yıllarda vergiye esas gelir veya kurumlar vergisi matrahlarını da artırmaları zorunluluğu getirilmektedir.

Matrah artırımında bulunan mükelleflerin, daha önce beyan ettikleri matrahlar ile ilgili matrah veya vergi azaltıcı yöndeki düzeltme taleplerinin bulunması durumunda bu taleplerinden vazgeçtikleri kabul edilecek, düzeltme talepleri ile ilgili olarak başlanılmış incelemelere devam edilmeyecektir.

Ayrıca, madde ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmeyeceği, istisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararlarının, bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemeyeceği öngörülmüştür. Öte yandan, mükelleflerin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların % 50'sinin 2010 ve izleyen yıllarda doğan kârlarından indirilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben tevkif yoluyla ödenmiş vergilerin, nakden veya mahsuben iadesi ile ilgili taleplere ilişkin olarak sınırlı inceleme ve tarhiyat yapılacağı maddede belirtilmektedir.

Öngörülen düzenlemede, işe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ise ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahların, faaliyette bulunulan ay sayısı dikkate alınarak hesaplanacağı, matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıлып kesinleşen tarhiyatların da ilgili dönem beyanına eklenmek suretiyle artırılacak matrah tutarının tespit edileceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 7- Madde ile katma değer vergisi (KDV) mükelleflerinin 2006, 2007, 2008 ve 2009 yılları için maddede belirtildiği şekilde vergi artırımında bulunmaları halinde, artırımda buldukları dönemler için (madde hükmünde belirtilen durumlar hariç olmak üzere) haklarında KDV yönünden vergi incelemesi ve tarhiyatına muhatap tutulmamaları imkanı sağlanmaktadır.

Artırıma esas alınan tutar, yıl içinde verilen katma değer vergisi beyannamelerinde gösterilen “hesaplanan katma değer vergisi”nin yıllık toplamıdır. Hesaplanan KDV, indirimlerden önceki vergi tutarıdır. Artırıma esas tutar olarak, “ödenmesi gereken KDV” yerine, “Hesaplanan KDV”nin esas alınmasının nedeni, indirimler yüzünden bazı dönemlerde beyannameye ödenecek KDV çıkmamasıdır. Artırıma esas tutarın daha genel ve objektif bir tabana dayandırılması ve uygulanabilirliğin sağlanması amacıyla “Hesaplanan KDV” tercih edilmiştir.

Artırım tutarı, yıllık hesaplanan KDV toplamına her yıl için öngörülen ve % 3 ile % 1,5 arasında değişen oranların uygulanması ile hesaplanacaktır.

Yıl içinde vermeleri gereken KDV beyannamelerinin tamamını vermeyen mükellefler de matrah artırımından faydalanabilecektir. Yılın tamamında beyanname vermesi gereken

mükelleflerin, üç ya da daha fazla beyannameyi verip diğerlerini vermemiş olmaları durumunda, verilen beyannamelerdeki hesaplanan KDV ortalamasının yıla iblağ edilerek artırıma esas olacak tutarın bulunması benimsenmiştir.

Mükelleflerin, iki veya daha az dönemde beyanname vermiş veya hiç beyanname vermemiş olmaları durumunda KDV artırımını, gelir veya kurumlar vergisi artırımlarına % 18 oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır. Bu durumdaki mükellefler, gelir veya kurumlar vergisinde matrah artırımından yararlanmak üzere başvurmadıkları takdirde KDV bakımından da matrah artırımından faydalanamayacaktır.

Üç aylık vergilendirme dönemine tabi mükelleflerden bir, iki veya üç dönem beyanname verenlerde bunların ortalaması yıla iblağ edilecek ve yılına göre % 3 ila % 1,5 olarak belirlenmiş olan oranlar uygulanarak artırım tutarı hesaplanacaktır. Hiç beyanname verilmemiş olması halinde, gelir veya kurumlar vergisi artırım tutarlarının % 18'i KDV artırım tutarı olarak kabul edilecektir.

İlgili takvim yılının tamamında faaliyet göstermiş olmakla birlikte, sadece birkaç vergilendirme dönemi için madde ile getirilen imkândan yararlanılması söz konusu olmayacaktır. Ancak mükelleflerin, yıl bazında seçimlik hakları bulunmaktadır.

Kanunun yayımlandığı tarihten önce vergi inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarına dayanılarak yapılan ve kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Mükelleflerin sorumlu sıfatıyla verdikleri KDV beyannameleri için bu madde hükmünden yararlanmaları söz konusu değildir. Ayrıca, sorumlu sıfatıyla beyan edilen vergiler, vergi artırımına ilişkin yıllık toplam tutarın hesabında dikkate alınmayacaktır.

Artırıma esas alınan dönemlere ilişkin hesaplanan KDV toplamı mükelleflerce vergi dairesine bildirildikten sonra, bu bildirimlerin eksik olduğu ve ödenecek verginin eksik hesaplandığı anlaşıldığı takdirde eksik hesaplanan vergi, bu Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen ilk taksit ödeme süresinde tahakkuk etmiş sayılacak ve bu Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilecektir.

Katma değer vergisi sisteminin işleyişini bozmamak açısından, bu madde kapsamında beyan edilen katma değer vergisinin indirim veya mahsup konusu yapılamayacağı, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacağı hükme bağlanmaktadır. Ayrıca, artırımda bulunulan yıllı ilgili olarak sonraki dönemlere devreden indirilebilir katma değer vergileri ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan tecil-terkin, iade ve mahsup işlemleri yönünden inceleme ve tarhiyat yapma hakkı saklı tutulmuştur.

MADDE 8- Madde ile 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamını belli oran ve tutarlar dahilinde beyan etmeleri sağlanmaktadır.

Bu madde hükmünden faydalanan mükellefler nezdinde, artırımda bulunulan vergiyi ödemeyi kabul ettikleri vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak ücret yönünden gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacağı öngörülmüştür.

Gelir (stopaj) vergisi artırımını isteminde bulunan mükelleflerden, en az bir dönemde beyanname vermiş olanların bu beyanname veya beyannamelerde yer alan, hiç beyanname vermemiş olanların ise bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce vermiş oldukları aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısına göre belirlenen ücret tutarı esas alınarak gelir (stopaj) vergisi matrahının hesaplanması suretiyle bu maddeden yararlanma imkanı getirilmektedir.

Gelir (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu maddede

belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunma imkanı sağlanmakta olup, bu maddenin uygulanmasında ay kesirlerinin tam ay olarak dikkate alınması öngörülmektedir.

Öte yandan, bu madde hükmüne göre artırma esas ücret tutarı ve ödenen gelir vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacak, gelir (stopaj) vergisi artırımından yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine de herhangi bir indirim veya istisna uygulanmayacaktır.

MADDE 9- Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine göre hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergileri, mükelleflerin kendi beyanları üzerine hesaplandığından, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmemeleri halinde, 6183 sayılı Kanuna göre takip ve tahsil edilecek, süresinde ödenmeyen taksitlere, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranın bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammı tatbik edilecektir.

Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine göre hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergilerin gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmemesi ve herhangi bir nedenle indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaması öngörülmektedir.

Diğer taraftan, matrah veya vergi artırımında bulunan ve bu konudaki şartları yerine getiren mükelleflerin, defter ve belgeleri incelenmeyecek ve artırma konu olan vergilerle ilgili olarak tarhiyat yapılmayacaktır. Artırımda bulunan mükelleflerin defter ve belgeleri artırma konu vergi türleri için kendileri adına tarhiyat yapılmak amacıyla incelenmemesine rağmen, defter ve belgelere, diğer vergi türleri için inceleme yapılması, üçüncü kişilerle ilgili olarak karşıt incelemeler yapılması, mahkemelerce belli konulara bakılması veya bilirkişilerce ihtiyaç duyulması gibi nedenlerle müracaat edilebilecektir. Bu nedenle matrah artırımından yararlanan mükelleflerin defter ve belgelerini 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca muhafaza ve ibraz edecekleri tabiidir. Mükelleflerin, defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olması ilgili yıllar için mükellefler tarafından matrah veya vergi artırımında bulunulmasına engel olmadığı gibi idarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

Maddede öngörülen bir diğer düzenleme ise bu Kanuna göre matrah veya vergi artırımında bulunulmasının Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerine engel teşkil etmeyeceği hususudur. Ancak, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerde yer alan inceleme yapma hakkına yönelik hükümler saklı kalmak kaydıyla vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından itibaren bir ay içerisinde sonuçlandırılmaması halinde bu işlemlere devam edilmeyecektir. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır. İnceleme ve takdir sonucu tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi halinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan matrah farkı, bu Kanunun 6 ncı, 7 nci ve 8 inci madde hükümleri ile birlikte değerlendirilecektir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılması, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikaline bağlanmıştır.

213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında belirtilen defter, kayıt ve belgelerin yok edilmesi veya defter sahifelerinin yok edilerek yerine başka yapraklar koyulması veya hiç yaprak koyulmaması veya belgelerin asıl veya suretlerinin tamamen veya kısmen sahte olarak düzenlenmesi fiillerini işleyenlerin, bu Kanunun matrah veya vergi artırımına ilişkin hükümlerinden yararlanamayacakları öngörülmektedir. Öte yandan, asıl veya suretleri tamamen veya kısmen sahte olarak düzenlenen belgeleri kullananların, bu Kanunun matrah veya vergi artırımını hükümlerinden yararlanmasına engel bir husus bulunmamaktadır.

MADDE 10- Madde ile kayıt dışı faaliyetlerin kayıt altına alınabilmesi için, işletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlara yansıtılmamış emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilebilmesini sağlayacak düzenleme yapılmaktadır.

Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedeliyle, Kanunda öngörülen süre içinde vergi dairelerine bir envanter listesi ile bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebileceklerdir. Bu suretle gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin yasal kayıtlarının gerçek durumu yansıtır bir hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için iki ayrı karşılık hesabı açacaklardır.

Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiyesi halinde sermayenin bir unsuru olarak sayılmakta ve dolayısıyla vergilendirilmemektedir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrılan karşılıklar ise birikmiş amortisman olarak kabul edilmiştir. Envantere dahil edilen bu kıymetler üzerinden ayrıca amortisman ayrılmayacaktır.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise emtianın rayiç bedelini defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak, makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedelini ise envantere kaydedeceklerdir.

Mükelleflerin ellerinde bulunan belgesiz malların kayıt altına alınması, kayıt dışı ekonominin daraltılması ve bundan böyle yaratılacak katma değer vergisinin kavranması amacıyla, bildirim konusu mallar için katma değer vergisi hesaplatılmakta ve bu verginin vergi sorumluları tarafından verilen beyanname ile beyanı sağlanmaktadır.

Bu madde çerçevesinde beyan edilerek ödenecek olan verginin, mükellefin vergiye tâbi faaliyetleri üzerinden hesaplanan vergiden indirilmesi mümkündür. Ancak makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilmeyecektir. Öte yandan söz konusu mallar ile makine, teçhizat ve demirbaşların satışı sırasında ayrıca katma değer vergisi hesaplanarak beyan edilmesi gerektiği tabiidir.

Ayrıca, kıymetli maden ve ziynet eşyası imalatı ve ticareti faaliyetinde bulunan mükelleflerin işletmelerde mevcut olmasına rağmen kayıtlarında yer almayan kıymetli maden (altın, platin ve gümüş) ve kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebrecet, inci gibi) ile bunlardan mamul ziynet eşyasını kayıtlara intikal ettirilebilmesini sağlayacak düzenleme yapılmaktadır.

Bu kıymetlerin maddede belirtilen süre ve şekilde bildirilmeleri halinde, bu kıymetlerin bildirilen değeri üzerinden % 2,5 oranında vergi ödenmesi, bu suretle tahakkuk ettirilen vergilerin, gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilememesi ve gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmaması sağlanmaktadır.

Bu kıymetlerin beyan edilerek kayıtlara intikalinde, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, aktiflerine kaydettikleri kıymetler için özel karşılık hesabı açacaklar, bu hesapta izlenen karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılacak ve vergilendirilmeyecektir. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu kıymetleri defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir.

Ayrıca, madde kapsamında bildirilen kıymetlerin satılması halinde satış bedelinin, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olmaması, dolayısıyla, doğabilecek zararın gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmaması, katma değer vergisi matrahının ise aşındırılmaması sağlanmaktadır.

MADDE 11- Maddenin birinci fıkrası ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kayıtlarının daha sağlıklı hale getirilebilmesi için kayıtlarında yer aldığı halde gerçekte mevcut olmayan mallarını fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Diğer

bir anlatımla, faturalı olarak alınıp kayıtlara geçen ancak belge düzenlenmeksizin satılan malların halen stokta gözükmemesi nedeniyle oluşan gerçek dışılık, fatura düzenlenerek kayıt ve beyanlara hasılat olarak intikal ettirilmesi sağlanmak suretiyle düzeltilmektedir.

Faturalama işlemi kayıtlarda yer alan maliyete, bu maliyete aynı neviden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayri safi kâr oranının uygulanması suretiyle bulunan tutarın eklenmesi suretiyle yapılacaktır. Gayri safi kâr oranının, cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odasının belirleyeceği oran esas alınacaktır.

Bu fıkra hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin, bu Kanunda belirtilen süre içinde faturalama işlemi yapmaları ve bu faturaları yasal kayıtlarına intikal ettirmeleri gerekmektedir.

Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik ceza ve faiz uygulanmayacaktır. Yasal kayıtlara intikal ettirilen tutarlar, cari yıl gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınacaktır. Ayrıca, bu tutarlar ilgili dönem katma değer vergisi beyannamesinde beyan edilecektir.

Maddenin ikinci fıkrası ile bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31/12/2009 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutlarını, Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden % 10 oranında vergi hesaplanarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi öngörülmektedir.

MADDE 12- Maddenin;

Birinci fıkrası ile, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış olan isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi ve Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı alacak asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının,

İkinci fıkrası ile, yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık statüsü kapsamında sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikte çalışması nedeniyle ilgili mevzuatına göre sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tescili yapılmış olanların, 2010/Haziran ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan sosyal güvenlik destek primi asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının,

Üçüncü fıkrası ile, 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının,

Dördüncü fıkrası ile, 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava açma süresi sona erdiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asılları ile bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının,

Beşinci fıkrası ile, bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın,

tahsil ve terkinin şekli düzenlenmiştir.

MADDE 13- Madde ile, 31/7/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava açılmış veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezalarının ve idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkinin şekli düzenlenmiştir.

MADDE 14- Maddenin;

Birinci fıkrası ile, 30/6/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce asgari işçilik tutarının tespitine ilişkin Kuruma başvuruda bulunulmasına rağmen, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Kurumca re'sen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilememiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin, yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ve bunlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tahsil ve terkinin usulü ile başvuru ve taksitlendirme süresi düzenlenmiştir.

İkinci fıkrası ile, 12 nci, 13 üncü ve bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiği düzenlenmiştir.

Üçüncü fıkrası ile, 12 nci, 13 üncü ve bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybedecekleri düzenlenmiştir.

MADDE 15- Madde ile, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya geçici 25 inci maddeleri uyarınca yeniden yapılandırıldığı halde, taksit ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlardan, yapılandırmaları on iki taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı dörtten fazla olmayanların; yapılandırmaları yirmidört taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı sekizden fazla olmayanların; yapılandırmalarının ihya edilmesinin usulü ile başvuru ve ödeme süresi ile diğer esasları düzenlenmiştir.

MADDE 16- Madde ile, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş ve bu sigortalılık süreleri Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahiplerinin bu sigortalılık sürelerinin ihyası amacıyla 5510 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapacakları yazılı müracaatlarında, durdurulan bu sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek bu Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanan tutarın tamamının maddede belirtilen sürede ödenmesinin usulü ve diğer esasları düzenlenmiştir.

MADDE 17- Maddenin birinci fıkrası ile tahsil dairelerinin iş yükünün azaltılması ve verimliliğin artırılması amacıyla, 31/7/2010 tarihinden önce idari yaptırım kararı verildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş olan ve genel bütçeye gelir kaydedilen ve her bir kabahat için 120 liranın altında kalan idari para cezaları ile mülga 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezası ile birlikte tebliği gereken ve tutarı 12 lira ve altında kalan

geçiş ücretlerinin tebliğ edilmeyeceği, tebliğ edilmiş olanların tahsilinden vazgeçileceği düzenlenmiştir. Bununla birlikte, artan sigara tüketimi, tütün kullanımının sağlık üzerindeki olumsuz etkileri dikkate alınarak, tütün kullanımını azaltmak amacıyla sürdürülen temiz hava sahası kampanyasına destek olmak üzere 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanununun 5 inci maddesi ile 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre verilen ve tütün mamulü tüketen kişiler hakkında uygulanan idari para cezaları bu hükmün dışında tutulmuştur.

Maddenin ikinci fıkrası ile 31/12/2004 tarihinden önce vadesi geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi dikkate alınmak suretiyle küçük tutardaki asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, ayrıca asılları ödenmiş küçük tutardaki fer'i alacakların da tahsilinden vazgeçilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Gümrük Müsteşarlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/7/2010 tarihinden önce olduğu halde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamındaki her bir alacağın; türü, yükümlülüğü, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 lirayı aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 50 lirayı, para cezalarında ise 60 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçileceği öngörülmektedir. Bu fıkarda belirlenen 60 liralık tutar, Gümrük Kanununun 241 inci maddesinde belirtilen usulsüzlük cezası limitinin 60 lira olması ve aynı Kanununun 234 üncü maddesinin altıncı fıkrasında, cezaların 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen 60 liradan az olamayacağı hükmü dikkate alınarak belirlenmiştir. Aksi takdirde para cezaları için bu maddenin uygulanma imkânı kalmayacaktır.

Dördüncü fıkrası ile; bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında aylık almaya müstahak olmadıkları halde yersiz olarak aylık aldığı anlaşılanlardan, yersiz ödenen aylıklarının % 50 oranındaki alınması gereken zam tahsil edilmemiş ise bu % 50 zammın tahsilinden vazgeçilmesi amaçlanmaktadır.

Beşinci fıkrası ile; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin 2010/Haziran ve önceki dönemlere ait borç aslı tutarının 50 lirayı aşmaması halinde, bu 50 liraya kadar (dahil) asıl alacak ile buna bağlı gecikme cezası ve gecikme zammının; borcun sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde ise 50 lirayı aşmayan fer'i alacak tutarının; tahsilinden vazgeçilmesi amaçlanmıştır.

Altıncı fıkrası ile; 5510 sayılı Kanununun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca primleri yılı merkezi yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idarelerince ödenmesi gereken, aynı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan genel sağlık sigortalılarına ilişkin genel sağlık sigortası primleri ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanununun 50 nci, geçici 7 nci ve geçici 9 uncu maddeleri uyarınca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması gerekip de Türkiye İş Kurumu tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmemiş sigorta primlerinin, bu Kanunun yayımlandığı ayın sonuna kadar olan gecikme cezası ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilmesi amaçlanmıştır.

Maddenin yedinci fıkrasında, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun (YURT-KUR) öğrenim ve katkı kredisi alacaklarına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

5917 sayılı Kanununun 15 inci maddesiyle 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununa eklenen geçici 4 üncü madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak Kuruma olan borçlarını ödeme taahhüdünde bulunan borçlulardan, bu taahhütlerini çeşitli sebeplerden dolayı yerine getiremeyenlere yeniden bir hak verilmektedir. Ancak yapılan bu düzenlemeden yararlanmak yerine Kanununun ikinci maddesinden yararlanmak istenmesi halinde anılan madde hükümlerinden yararlanılabileceği tabiidir.

351 sayılı Kanun ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunundan doğan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine bildirilen alacaklar hakkında ise bu Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinin uygulanacağı belirtilerek Kurum alacakları açısından bütünlük sağlanmaktadır.

Maddenin sekizinci fıkrasında Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna ait alacaklara yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Düzenleme kapsamına Kurumun önemli iki tür alacağı olan bandrol ücret alacakları ile elektrik enerjisi satış bedeli payı alınmıştır.

3093 sayılı Kanunda süresinde ödenmeyen bandrol ücret gelirlerinin en yüksek ticari kredi faizi oranı uygulanmak suretiyle bulunacak faizle birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre, elektrik enerjisi satış bedeli payı gelirlerinin ise 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen gecikme zammı oranında faizle birlikte genel hükümlere göre takip ve tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Bugün itibarıyla bankaların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirmiş olduğu en yüksek ticari kredi faizi, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen gecikme zammı oranının çok üzerindedir.

3093 sayılı Kanun hükümlerinden kaynaklanan nedenlerle yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi için Kurum alacaklarından bandrol ve elektrik enerjisi satış bedeli payı gelirlerinin Kanun kapsamına alınması öngörülmektedir.

3093 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi gereğince bandrolsüz cihaz satanlar hakkında uygulanan idari para cezası, satışa konu cihazın satış bedeli kadar idari para cezası kesilmesini gerektirmektedir. Üst sınırı bulunmayan bu ceza, cezaya muhatap olanları finansman sıkıntısına düşürecek, hatta faaliyetlerini sürdürmelerini engelleyecek kadar yüksek tutarda olabilmektedir. Söz konusu mağduriyetin giderilmesini teminen idari para cezalarının da bu Kanun kapsamına alınması amaçlanmaktadır.

Yükümlülüklerini yerine getirmeyen firmalar hakkında sürdürülen incelemelerin tamamlanmasına bağlı olarak ödenmesi gereken bandrol ücreti ve elektrik enerjisi satış bedeli payı için de maddeden yararlanma imkanı verilmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığına (KOSGEB) ait alacaklara yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

KOSGEB 2007-2008 yıllarında KOBİ'lere dönük değişik kredi faiz programları hazırlayarak uygulamaya koymuştur. Bu programlar çerçevesinde; KOSGEB'in vermiş olduğu desteklerden, kullanılmış olan "1000+1000 KOBİ Makine Teçhizat Yatırımı Kredi Faiz Desteğinde" yeni makine teçhizatı almayı, bu makine teçhizat ile birlikte yeni ilave istihdam oluşturmayı, "KOSGEB KOBİ Kayıtlı Eleman İstihdamını Destek Kredisinde" kredi vadesi boyunca mevcut istihdamlarını korumayı buna ilave olarak istihdam oluşturmayı ve "Deri Sektörü OSB'ye Taşınma Destek Kredisinde" ise deri tabaklama işlemi yapan işletmelerin şehir içindeki çevre ve sağlık açısından olumsuz koşullardaki üretim faaliyetlerini kapatmayı, kredi süresi içerisinde OSB içerisinde modern üretim tesisleri inşa ederek burada faaliyete geçmeyi taahhüt etmişlerdir.

Küresel mali kriz, bazı işletmelerin planladıkları üretim, istihdam ve yatırım kararlarını, ihracat amaçlı kredi faiz desteklerinde de siparişlerinin iptali nedeniyle hedeflerini gerçekleştirememelerine sebep olmuştur. Dolayısıyla bu zor şartlar altında bazı işletmeler KOSGEB'e olan taahhütlerini yerine getirmemişlerdir.

Ayrıca; bazı işletmeler kendilerinden kaynaklanan veya dolaylı olarak ortaya çıkmış olan uygunsuzluklar nedeniyle KOSGEB ile davalı durumuna düşmüşlerdir.

KOSGEB'in amacının hedef kitlesi olan işletmelerin "Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerinin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek" olduğu da dikkate alındığında, ihtilafların ortadan kaldırılması, kurum/hedef kitle barışının sağlanması, yeni desteklerden faydalandırılmalarının

yolunun açılması ve varlıklarını sürdürmeleri amacıyla Kanunun genel yapısına uyumlu bir yapılandırma maddesi önerilmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) veya bu şirketin hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında mevcut sözleşmeleri uyarınca faaliyet göstermekte olan dağıtım şirketlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almadan önceki faaliyet dönemlerine ilişkin elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarına yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu kuruluşların elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından 31/7/2010 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olanların asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine TEFE/ÜFE tutarının; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar aboneleri bulunan dağıtım şirketine başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksit bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde onsekiz eşit taksitte ödenmesi şartıyla hesaplanan fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilmesi önerilmektedir. Bu şekilde, elektrik borçlarının belli bir ödeme planı çerçevesinde ödenmesi imkanı oluşturularak geniş kitlelerin elektrik borcu sorunu çözümlenmektedir.

Bu fıkranın (b) bendi ile tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların; alacağın bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak bu Kanunda belirtilen taksit süreleri yerine, borçlu tarafından seçilen taksit sayısının tekabül ettiği süreyi geçmemek üzere taksit süresinin her bir yılında ödenmesi gereken taksitlerin ödeme zamanını değiştirmeye, birden fazla taksiti birleştirerek yeni ödeme zamanı tespit etmeye alacaklı şirketlerin yönetim kurullarına yetki verilmektedir.

TEDAŞ'a ait olup tahsilatı özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerince sürdürülen ve bu fıkra kapsamına giren alacaklar için de bu fıkra hükmünden yararlanılacağı belirtilmiştir.

Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için de belli şartlar dahilinde Kanundan yararlanma imkanı verilmiştir.

Özel sektör elektrik dağıtım şirketlerinin alacaklarını bu fıkroda öngörülen şekilde yapılandırabilecekleri belirtilerek, bunların Kanunun getirmiş olduğu imkanlar çerçevesinde alacaklarını tasfiye etmeleri teşvik edilmiştir.

Maddenin onbirinci fıkrasında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan alacaklarına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Yapılan bu düzenlemede aidat borçlarının asıllarının belli bir sürede ödenmesine bağlı olarak gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçileceği belirtilmekte ve borçların ödenmesi teşvik edilmektedir.

Maddenin onikinci fıkrasında, küresel krizden olumsuz etkilenen ve bu sebeple Organize Sanayi Bölgeleri tüzel kişiliğine elektrik, su ve doğalgaz bedeli borçları ile yönetim aidatlarından kaynaklanan borçlarını zamanında ödeyemeyen katılımcı işletmelerin bu borçlarının Kanun kapsamında yapılandırılmasına imkan verilmektedir.

Maddenin onüçüncü fıkrası ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların bu Kanun kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde 60 günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya 60 günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçların ilgili kanunlara göre taksitlendirilmiş veya yapılandırılmış olup ödeme yükümlülüklerinin de yerine getiriliyor olması ve bu Kanuna göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla sigortalı ve hak sahiplerinin sağlık yardımı alabilmeleri imkan sağlanmıştır.

Maddenin ondördüncü fıkrasında, T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün, yol bakım ve onarım giderlerine karşılık Ulaştırma Bakanlığından alacağı

olan tutarlar, bu Bakanlığın bütçesinde yeterli ödenek ayrılamaması nedeniyle tahsil edilemediğinden, mali yapısı bozulan Genel Müdürlük gerek vergi borçlarını gerekse 4749 sayılı Kanun kapsamında ödenmesi gereken Hazine alacaklarını ödeyemez duruma gelmiştir. Genel Müdürlüğün, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan vergi borçları ile tahsil dairelerine takip için intikal eden Hazine alacaklarının, Ulaştırma Bakanlığında olan alacaklarına karşılık mahsup ve terkin edilmesine imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin onbeşinci fıkrasında öngörülen düzenlemeyle, Türk gemi inşa sektörünün uluslararası rekabet gücünün olumsuz etkilenmemesi amacıyla, Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgelerine istinaden, inşa edilerek yurt içi veya yurt dışına satılan gemi ve yatlarla ilişkin harcamalar üzerinden yatırım indirimi istisnasından yararlanan mükellefler hakkında, Kanunun yayımlandığı tarihten önceki dönemler de dahil olmak üzere, bu kapsamda tarhiyat yapılmayacağı, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçileceği, tahakkuk eden tutarların terkin edileceği ve tahsil edilmiş tutarların red ve iade olunmayacağı öngörülmektedir. Ayrıca, Kanunla 3065 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde değişiklik yapılması da dikkate alınarak değişiklik hükmüyle istisna kapsamına alınan teslim ve hizmetler bakımından Kanunun yayımlandığı tarihten önceki işlemler için tarhiyat yapılmayacağı, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçileceği, tahakkuk eden tutarların terkin edileceği ve tahsil edilmiş tutarların red ve iade olunmayacağı hükmüne yer verilmektedir.

Maddenin onaltıncı fıkrasında yapılan düzenlemeyle, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri (TEKEL) Anonim Şirketi ve/veya bağlı şirketi Sigara Pazarlama ve Dağıtım Anonim Şirketi ile toptan satıcılar arasında düzenlenen tekel ürünleri toptan satıcılık sözleşmeleri ile ilgili olarak damga vergisi tarhiyatı yapılmayacağı, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan da varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilerek tahakkuk eden tutarların terkin edileceği ve tahsil edilmiş tutarların ise red ve iade olunmayacağı öngörülmektedir.

Maddenin onyedinci fıkrasının (a) bendinde mülga 27/11/1984 tarihli ve 84/8800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Geliştirme ve Destekleme Fonu kaynaklı olan ve 31/10/2010 tarihi itibarıyla ödenmesi gerektiği halde Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan (taksitlendirilen ancak taksit ödeme süresi henüz gelmemiş olanlar dahil) afet kredilerinin dışındaki alacaklara yönelik düzenleme yapılmakta, (b) bendinde ise Fondan ve çeşitli kaynaklardan kullanılarak Hazine kaynağına dönüşen afet kredilerine ilişkin düzenleme getirilmektedir.

Maddenin onsekizinci fıkrasında, orman köylüleri ile bu köylülerce oluşturulan kooperatiflere Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından verilen desteklerin geri ödemelerine yönelik yeniden yapılandırma yönünde düzenleme yapılmaktadır. Ormanların korunması, geliştirilmesi ve genişletilmesi amacıyla orman köylülerine ve köylülerce kurulan kooperatiflere mülga Orman Köylüleri Kalkınma Fonundan ve daha sonra genel bütçeden muhtelif kredi destekleri verilmektedir. Bu destekler, ülkenin gelir düzeyinin en düşük olduğu kesime yapılmak suretiyle yeni işletmeler kurulması teşvik edilmekte ve kredilerin bu kesimin gelir elde etme dönemlerine bağlı olarak geri ödenmesi yönünde sözleşmeler yapılmaktadır.

Söz konusu desteklerle kurulan işletmelerin sürdürülebilirliği, genel ekonomik koşulların yanında tarım alanlarının kısıtlı oluşu, tüketim merkezlerine olan uzaklığı, bilgiye ve teknik desteğe ulaşımındaki güçlükler, nüfusun demografik yapısı gibi olumsuzluklar orman köylerinde kurulan bir işletmeyi rekabet edebilirlikten uzak tutmaktadır. Bu bağlamda; bugüne kadar verilen desteklerin geri ödemelerinde bahsedilen nedenlerden dolayı aksaklıklar meydana gelmiş, yapılan icra takibi ve borçlara uygulanan müeyyideler nedeniyle borçlar ödenemez hale gelmiştir.

Önerilen düzenleme ile söz konusu kredi borçlarını zamanında ödeyemeyen ve bu nedenle de haklarında icrai takibata geçilen şahısların ve kooperatiflerin geri ödemelerinde kolaylık sağlanarak tesislerin tekrar çalışabilir duruma getirilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin ondokuzuncu fıkrasıyla yeraltı suyu kaynaklarından faydalanmak üzere teşekkül etmiş sulama kooperatiflerinin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne inşa edilen yeraltı suyu sulama tesisleri ve/veya şebekelerine yapılan yatırım bedellerini geri ödemelerinde tahsil edilmeyen taksitlerin ödenebilmesine fırsat verilmesi ve ayrıca sulama kooperatifleri ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında kuyuların açılmasına ilişkin önsözleşme imzalanıp, kuyuların işletmeye açılmasına rağmen yatırım bedellerinin geri ödemesine ilişkin sözleşme imzalamayan kooperatiflere yeni bir imkan sağlanarak; bu kuyular için yapılan harcama bedellerinin fer'ilerinden vazgeçilerek tahsilinin sağlanmasına matuf düzenleme öngörülmüştür.

Maddenin yirminci fıkrası ile gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için 2863 sayılı Kanun kapsamında verilen kredileri zamanında ödeyemeyen ve bu nedenle de haklarında icrai takibata geçilen kişilerin geri ödemelerinde kolaylık sağlanması amaçlanmaktadır.

Maddenin yirmibirinci fıkrasında yapılan düzenleme ile tarımsal amaçlı kooperatiflerin kalkınma planları ilkelerine ve politikalarına uygun olarak tarımsal üretimi ve istihdamı artırmak ve ortaklarına uygun şartlarla girdi sağlamak için hazırladıkları projeleri desteklemek amacıyla verilen ve çeşitli nedenlerle geri ödemeleri yapılamayan kredilere uygulanan temerrüt faizi nedeniyle ağır bir yük oluşturan kredilerin ödenebilir hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 18- Maddede başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler yer almaktadır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, Kanunun ilgili bölümlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye yazılı başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Başvuruda bulunan borçluların borçlarını genel olarak ikişer aylık devreler halinde onsekiz eşit taksitte ödemeleri öngörülmüş, ancak daha kısa sürede ödeme seçenekleri de düzenlenmiştir.

Borçların ilk taksit ödeme süresi içerisinde defaten ödenmesi halinde ilgili maddelere göre yapılandırılmış olan borçlara herhangi bir ek mali müeyyide uygulanmayacaktır. Ancak, taksitler halinde bu borçların ödenmek istenmesi durumunda, söz konusu borçların maddede belirtilen katsayılara göre arttırılmış şekliyle ödenmesi mümkün olacaktır.

İlgili maddelerde yer alan azami süreler aşılmamak kaydıyla bu Kanuna göre yapılandırılan borçlar altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödenebilecektir. Borçluların ödeme seçeneklerinden birini başvuru esnasında tercih etmeleri gerekmektedir. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılması mümkün olmadığı halde daha kısa sürede ödeme yapılması mümkün olup, bu takdirde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Maliye Bakanlığına ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerinin bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacaklarının 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi durumunda, var olan hükümlerden farklı olarak ödemeye aracılık yapan bankaların kredi kartına taksit uygulamasını borç ödeme sistemine dahil etmeye yönelik hükümler eklenmektedir. Yapılan düzenlemede bankaların, borçluların kredi kartı ile ödedikleri taksit tutarlarını idareye taksit aylarında tahsilat kabul edilmek suretiyle aktarması ve borçlu hesaplarına ise taksit ayında yansıtması öngörülmektedir. Bu şekilde kart kullanıcısı tarafından yapılan ödeme üzerine kart kullanıldığı gün alacaklar tahsil edilmiş olarak kayıtlara işlenecek ve borçlu ile tahsil dairesi ilişkisi ödenen tutar için sona erecektir. Ödeme tutarlarının Hazine/Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılması ise banka ile idare arasında 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesi

hükümlerine göre düzenlenecektir. Böylece bankaların kredili müşterilerine sunduğu hizmetten borçlular ve idare de yararlanmış olacaktır.

Diğer taraftan maddenin beşinci fıkrasında Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere özel bir hüküm getirilmektedir. Bu hükümle vergi dairesinden vergi mevzuatı gereği iade alacağı bulunan borçlular, bu alacaklarının Kanuna göre vergi dairesine ödenmesi gereken taksitlerine mahsubunu talep edebileceklerdir. Mahsup talepleri sadece kendi borçlarıyla sınırlı olacaktır. Mahsup yoluyla ödeme taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgelerin tam ve eksiksiz olarak ibraz edilmesi şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılacaktır. Ancak, mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması halinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenilecektir. Bu süre içerisinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten öndendiği tarihe kadar geçen her ay ve kesri için ayrı ayrı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

MADDE 19- Maddede bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin bir takvim yılında en fazla iki defa ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen bu tutarların son taksidi izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde, kanun hükümlerinden yararlanmanın devamı sağlanmaktadır. Bu düzenleme ile ödeme güçlüğüne düşen borçlulara yeni bir imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Taksitlere yönelik küçük tutarlı eksik ödemelerin ihlal sayılmayacağı belirtilerek taksitlendirmenin devamı sağlanmaktadır.

Kanunun bazı özel hükümleri saklı tutulmak suretiyle borçluların ödedikleri tutar kadar bu Kanundan yararlanmalarına imkan verilmektedir.

MADDE 20- Maddenin birinci fıkrasında Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla gerek 6183 sayılı Kanun gerekse diğer kanunlar uyarınca tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacaklarının Kanun hükümlerinden ne şekilde yararlanacağı açıklanmaktadır. Diğer taraftan, madde hükmünün uygulamasında 5458 sayılı Kanuna göre yapılmış teciller kapsam dışı bırakılmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında, bu Kanuna göre ödenecek tutarlara Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmayacağı öngörülmekte ve üçüncü fıkrasında bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, Kanunun yayımlandığı tarihten önce tatbik edilmiş hacizlerin yapılan ödemeler nispetinde kaldırılacağı ve buna isabet eden teminatların iade edileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmek suretiyle daha önce yapılandırılmış olan bu alacaklar kapsam dışında bırakılmıştır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Kanunun genel olarak yararlanma şartı olarak öngördüğü davadan vazgeçme işlemlerinin ne şekilde yapılacağı düzenlenmiştir.

Maddenin altıncı fıkrasında il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında vergi ve prim yükümlülükleri açısından cari dönem ödeme şartı aranılmayacağı hususu düzenlenmiştir.

Bu Kanun kapsamında ödenmesi gereken alacak asıllarına uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı, gecikme cezası, cezai faiz gibi fer'i alacaklar yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak tahsil edilecek tutar belirlenmektedir. Ancak TEFE/ÜFE aylık değişim oranları Ocak/1980'den itibaren belirlendiğinden, bu tarihten önceki aylar için bu

şekilde bir oran bulunmamaktadır. Tasarı kapsamına giren ve vade tarihleri bu tarihten de önce olan alacaklar olabileceğinden bu alacaklara Ocak/1980 tarihine kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları yerine uygulanacak müeyyidenin belirlenmesi amacıyla maddenin yedinci fıkrasında düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 21- Maddede bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılan ödemeler ile bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarında yer alan alacaklara karşılık yapılan ödemelerin, sonradan iadesini önlemek amacıyla red, iade ve mahsup yapılmayacağı düzenlenmiştir. Ancak, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasında; şahısta, oranda hata gibi hallerde ve mükerrer tahsilatlarda iade yapılabileceği tabiidir. Diğer taraftan, bu Kanunla sigortalılık süreleri durdurulanlar için prim borçlarının ihya edilmesine yönelik hüküm saklı tutulmuştur.

Ayrıca, 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesinin de yapılmayacağı açıklanmıştır.

Ancak, dava konusu olan tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarların; vergi mahkemesinde devam eden davalar ile vergi mahkemesince daha önce verilmiş terkin kararları için kesinleşmemiş ve dava safhasında bulunan alacaklara yönelik hükümlerden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine, nakden ya da mahsuben iade edilebileceği yönünde istisna getirilmiştir.

Bu düzenlemenin amacı ise kamu alacağı tahakkuk etmeden emaneten yapılan tahsilatlar ile yargı kararı gereği iadesi zorunlu olan tutarların bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsubunu ve kalanın da nakden iadesini sağlamaktır.

MADDE 22- 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda belirtilen ve idari para cezasını gerektiren kabahat fiilleri, toplumun tüm bireylerini yakından ilgilendirmektedir. Bu fiillerden dolayı verilen idari para cezasına ilişkin yaptırım kararları çoğu zaman bu fiilleri işleyenlerin yokluklarında da verilebildiğinden, yıllar sonra beklenmedik durumlarda kişilerin karşısına çıkabilmekte ve çeşitli mağduriyetlere neden olabilmektedir.

Yapılan düzenlemeyle, maddede belirtilen kabahat fiillerinden dolayı verilecek idari yaptırım kararları için soruşturma zamanaşımının bir yıl ile sınırlandırılması ve mağduriyetlerin önüne geçilmesi amacıyla da yine aynı bir yıllık sürede muhatabına tebliğ edilemeyen idari para cezasına ilişkin yaptırım kararlarının ortadan kalkması öngörülmektedir.

Yapılan düzenlemeyle, maddede belirtilen kabahat fiillerinden dolayı verilecek idari yaptırım kararları için soruşturma zamanaşımının fiilin işlendiği tarihi takip eden yılsonu ile sınırlandırılması ve mağduriyetlerin önüne geçilmesi amacıyla da yine aynı sürede muhatabına tebliğ edilemeyen idari para cezasına ilişkin yaptırım kararlarının ortadan kalkması öngörülmektedir.

MADDE 23- 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çıraklar ve staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ve yabancı uyruklu öğrencilerin kendileri genel sağlık sigortası kapsamına alındıklarından, bakmakla yükümlü olunan kişilerin belirlendiği 5510 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı alt bendi buna göre yeniden düzenlenmekte, bentteki sigortalı ibaresi genel sağlık sigortalısı olarak ve ayrıca asgari ücret tanımındaki 16 yaş ibaresi 18 olarak değiştirilmektedir.

MADDE 24- 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çıraklar ve staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ile (e) bendi kapsamındaki Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin kendileri üzerinden genel sağlık sigortası kapsamına girmeleri sağlanmaktadır.

Ayrıca müteahhitlerce Türkiye ile aralarında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelere götürülen işçilerin uzun vadeli sigorta kapsamında isteğe bağlı sigortalı olarak ödeyecekleri primlerin bu çalışmaların esasen hizmet akdi kapsamında çalışma olması nedeniyle 4/b yerine 4/a sigortalılık statüsü kapsamına alınması amaçlanmıştır.

MADDE 25- 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yapılan bu düzenleme ile bir işveren tarafından süreksiz tarım işlerinde çalıştırılanların sosyal güvenlik kapsamına alınmaları nedeniyle, bu durumdaki kişilerin sigortalı olmayacaklarına ilişkin hüküm kaldırılmakta, ayrıca kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunanlardan 65 yaşını doldurmuş olanlara talepte bulunmaları halinde sigortalı olmama hakkı verilmektedir.

MADDE 26- Tarımda kendi nam ve hesabına çalışan sigortalı olup 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin diğer bentlerine tabi çalışmaları nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerden, bu çalışmalarının sona erdiği tarihte tarımsal faaliyetinin devam ettiği anlaşılanların herhangi bir müracaat veya bildirim şartı aranmaksızın tarım sigortalılıklarının yeniden başlatılmasına imkân sağlanmakta, ayrıca meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler için öngörülen sigortalılığın okulları veya üniversitelerince staj gördürülen öğrencileri de kapsayacak şekilde zorunlu staj ibaresi staj olarak değiştirilmektedir.

MADDE 27- Köy ve mahalle muhtarları ile vergi mükelleflerinin mülki amirlikler ve vergi dairelerince Kuruma bildirilmesinde güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bu nedenle, 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan bu değişiklikte sigortalıların vergi dairelerince, vergi mükellefiyetinin başlamasına ilişkin işlemlerin sonuçlandırıldığı tarihten, mülki amirlikler tarafından da köy ve mahalle muhtarlarının mazbatalarını aldıkları tarihten itibaren 15 gün içinde bildirilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, madde metnindeki esnaf sicil memurluğu ibaresi Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü olarak değiştirilmektedir.

MADDE 28- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan vergi mükellefiyetine bağlı olarak sigortalı olanların, vergi mükellefiyetinin sona erdiğinin vergi dairelerince Kuruma bildirilmesi süresi başlangıcının vergi mükellefiyetinin sona erdirilmesi işleminin sonuçlandırıldığı tarih olarak belirlenmekte, böylece vergi dairelerinin söz konusu bildirimleri yapmasında yaşanan ve idari para cezasına neden olan gecikmelerin önlenmesi amaçlanmakta, ayrıca, tarımsal faaliyette bulunan çiftçilerin tarımsal faaliyetlerini bitirdikleri ürün dönemlerinden sonra tarımsal faaliyetlerine ilişkin kayıtları devam etmekle birlikte hizmet akdine dayalı çalışma yapmaları halinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları ve bağımsız çalışan sigortalıların sigortalı hizmetlerinde çakışma olmaması için bu statüdeki sigortalılıklarını sona erdiren durumlardan bir gün önce sona erdirilmesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, 65 yaşından büyük olduğu halde tarımsal faaliyette bulunanlara talepleri halinde sigorta kapsamından çıkma hakkı getirilmektedir.

MADDE 29- Çalışma esnekliğinin sağlanması amacıyla, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelerle ilişkin olmak üzere, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik sürelerini 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanmasına imkan sağlanmış, ayrıca borçlanılan bu sürelerin hizmet akdine istinaden gerçekleşen çalışma sürelerinde olduğu gibi 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık türü olarak

sayılmasına imkan sağlanmıştır. Kısmi süreli iş sözleşmesi, 4857 sayılı Kanunun gerekçesinde belirtildiği gibi haftalık çalışma süresi 30 saatin altında olan tüm esnek çalışma türlerini kapsamaktadır.

MADDE 30- 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak çalışanların aylıksız izinli oldukları süreler için genel sağlık sigortası primi alınması amaçlanmıştır.

MADDE 31- Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalılardan, isteğe bağlı sigorta primi ödeyerek 30 güne tamamlayanların sigortalılık statüsü 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi olarak belirlenmiştir.

MADDE 32- Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların, isteğe bağlı sigorta hükümlerine istinaden yapacakları prim ödemelerinde, işsizlik sigortası primlerinin de ödenmesi imkânı getirilerek, işsizlik sigortası ödeneği alınabilmesi için gereken prim ödeme gün sayısına ulaşabilmeleri imkânı sağlanmıştır. Ayrıca, isteğe bağlı işsizlik sigortası priminin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödenmediği takdirde o aya ait işsizlik sigortası primi ödeme hakkının düşeceği hüküm altına alınmıştır.

MADDE 33- 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının mevcut haline göre sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında geçen çalışmalarının çakışması halinde (c) bendine tabi çalışma, diğer bentler kapsamında çakışma olması halinde ise önce başlayan sigortalılık esas alınmakta iken, yapılan düzenlemede sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında geçen çalışmalarının çakışması halinde (c) bendine tabi çalışmalarının esas alınması korunmuş, ancak (a) bendi kapsamında hizmet akdine tabi ve (b) bendi kapsamında kendi adına ve hesabına bağımsız olarak geçen çalışmalarının çakışması halinde ise öncelikli olarak (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmalarına imkan sağlanmıştır.

MADDE 34- Kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin haricindeki 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin, yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürelerle sınırlı olarak 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendindeki ve aynı Kanunun 52 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki şartlar aranmaksızın, prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı üzerinden kendilerince genel sağlık sigortası primi ödenmek suretiyle genel sağlık sigortalısı olmaları amaçlanmıştır. Kamu idareleri, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, kamu yararına faaliyet gösteren dernekler ile vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından tam burs sağlanan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrılan kontenjanlar dahilinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin ise sağlık giderlerinin 2547 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde üniversitelerin bütçelerine konulacak ödenekten karşılanması öngörülmüştür.

MADDE 35- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yapılan düzenleme ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendine göre ilk defa genel sağlık sigortalısı olacaklar ile genel sağlık sigortasından yararlanma hakları sona erenlerin, genel sağlık sigortalılıklarının sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı sona erdiği veya diğer bentler kapsamında genel sağlık sigortalısı olmadıkları tarihten itibaren Kurumca tescil edilmeleri ve üniversitelerde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin yükseköğrenimlerinin başladığı tarihten itibaren genel sağlık sigortası kapsamına alınmaları, genel sağlık sigortalılıklarının yükseköğrenimlerinin devam ettiği sürece devam etmesi öngörülmüştür.

MADDE 36- Sosyal güvenlik mevzuatından farklı olarak özel sigortacılık mevzuatında teminatın varlığı kişinin belli süre sigortalı olması veya prim borcunun bulunmaması kriterlerine bağlı olmadığından, kurulan sistemin sonucu olarak trafik kazaları bakımından teminatların aynı seviyeye getirilmesi bakımından, sosyal güvenlik mevzuatı çerçevesinde trafik kazaları her durumda sağlık yardımı alınacak kategoriler arasına dahil edilmiştir.

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi kapsamındaki sigortalıların işten ayrılmalarından itibaren on güne ilaveten doksan gün süreyle daha gelir testi veya prim ödeme yükümlülüğü olmaksızın sağlıktan yararlanabilmelerinin sağlanması ile 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı ve 74 üncü maddelerinde ücretsiz izin sayılan süreler haricinde bir takvim yılında toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde sağlık yardımlarından yararlanabilmeleri amaçlanmaktadır.

MADDE 37- 5510 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen aday çırak, çırak ve öğrencilerle (e) bendinde belirtilen İŞKUR tarafından düzenlenen kurslara katılan kursiyerler için alınacak primin hesaplanacağı prime esas kazanç tutarları belirlenmiş ve ayrıca 60 ncı maddenin (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının gerek ilk defa bu kapsama girmeleri gerekse diğer statülerden bu kapsama girmeleri halinde gelir testinin sonuçlanmasına kadar asgari ücretin iki katı yerine asgari ücret tutarından genel sağlık sigortası primi alınması, gelir testinin sonuçlanmasından sonra ise gelir durumlarına göre işlem yapılması amaçlanmıştır.

MADDE 38- 5510 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen aday çırak, çırak ve öğrencilerle (e) bendinde belirtilen İŞKUR tarafından düzenlenen kurslara katılan kursiyerler genel sağlık sigortası kapsamına alındıklarından, bu düzenlemeyle bunlar adına ödenecek prim oranları belirlenmiş, ayrıca 5 puanlık prim indirimini içeren teşvik unsurunun, diğer teşviklerle aynı anda uygulanmasının sağlanması amaçlanmış ve 5 puanlık prim indirimini içeren teşvik unsurunun, Devlet İhale Kanunu, Kamu İhale Kanunu ve bu Kanundan istisna olan alımlar ile uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet alımları ve yapım işlerini yürüten işyerleri hakkında uygulanmaması amacıyla düzenlemeye gidilmiştir.

MADDE 39- 18 yaşından küçük sigortalılar için, prime esas aylık kazanç alt sınırının yaşlarına uygun asgari ücret tutarına çekilerek, bu sigortalılar yönünden, asgari ücret ile sigorta primine esas kazanç arasındaki farklılığın ortadan kaldırılması ve dolayısıyla işverenler üzerindeki prim yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 40- İşverenlere aylık prim hizmet belgesini işyerine asma yükümlülüğünün kaldırılması ile işverenlerce eksik gün bildirim belgelerini verme yükümlülüğünün belirlenmesinde Kuruma yetki verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 41- 5510 sayılı Kanununun 5 inci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak "zorunlu" ibareleri madde metninden çıkartılmıştır.

MADDE 42- Kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin tahsil edilebilmesi için, öncelikle bahse konu sigortalıların ilgili ayda çalışmış oldukları sürelerin tespiti, ardından genel sağlık sigortası tahakkuk işleminin yapılması, daha sonra ilgililere borçlarının duyurulması gerektiğinden söz konusu işlemlerin yapılabilmesi amacıyla takip eden ayda ifadesi kaldırılıp en geç ifadesi konularak bahse konu sigortalılarca ödenmesi gereken primlerin ödeme süresinin bir ay uzatılması öngörülmüştür.

MADDE 43- Devlet yardımı, teşvik ve desteklerden işverenlerin muaccel prim ve idari para cezası borçlarının mahsup edilerek Kuruma aktarıldıktan sonra kalan kısmı üzerinden yararlanılabilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 44- Kurum hatasından kaynaklanan yersiz ödemelerin ilgililerinden tahsilinde kanuni faiz uygulanmayacak ödeme süresinin üç aydan iki yıla çıkarılması öngörülmüştür.

MADDE 45- Geçici iş göremezlik ödeneklerinde Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin elektronik ortamda yapılmaması halinde uygulanacak idari para cezasının 100 üncü madde için uygulanan idari para cezasından ayrılarak daha düşük belirlenmesi, böylece fiil ile ceza arasında denge sağlanması amaçlanmış, aylık prim ve hizmet belgelerini işyerine asma yükümlülüğünün kaldırılmasına paralel olarak idari para cezasının da kaldırılması öngörülmüştür.

MADDE 46- 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalıların bakmakla yükümlü olduğu kimseler aynı Kanununun 35 inci maddesine göre belirlenmektedir. Söz konusu Kanununun 35 inci maddesinde sigortalı kadının çalışamayacak durumda malûl olmayan veya 55 yaşından küçük kocası ile sigortalıların ana ve babaları bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak sayılmamaktadır. 5510 sayılı Kanunda ise bu kişiler genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak sayılmaktadır. Düzenleme ile eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 47- 5510 sayılı Kanunla, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların primlerinin ve aylıklarının hesabına esas gelir tablosu uygulamasına son verildiğinden 3201 sayılı Kanuna göre borçlandırılan 1/10/2008 tarihinden önceki yurtdışı sürelerinin basamak intibakında, bu tarihten önce yürürlükte bulunan gelir tablosunun kullanılmasına devam edilmektedir. Mevcut durumun devamı halinde, giderek beş yıl sonra 1/10/2008 tarihinden önceki süreler için bağlanacak aylıklar, gösterge tablosunun en üst basamağı üzerinden tespit edilecektir. Düzenleme ile yurtdışı sigortalılara bağlanacak borçlanma aylıklarındaki adaletsizliğin oluşmasının önlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 48- 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin beşinci fıkrası herhangi bir sosyal güvencesi olmayan ve 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlar ile müteakibliyet esası dikkate alınarak oturma izni almış yabancılardan yabancı bir ülke mevzuatına göre sigortalı olmayanların genel sağlık sigortalılığına ilişkin iki yıllık geçiş sürecini düzenlemektedir.

Gelir testlerinin Kurumca henüz yapılamayıp mevcut yeşil kart birimlerinde yapılmakta olması nedeniyle sağlık hizmet sunucularına başvuru tarihleri ile gelir testlerinin sonuçlandırılıp Kurumca tescil edilme tarihleri arasında uzun süre geçmektedir. Bundan dolayı ilgili genel sağlık sigortalılarının 1/10/2010 tarihine kadarki geçiş sürecinin 1/1/2012 tarihine ertelenmesi amaçlanmış, geçiş sürecinin ertelenmesine bağlı olarak halen kamu idarelerince sağlık yardımları karşılanan yatılı öğrencilerin sağlık yardımlarının ve kısmi süreli çalışanların genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlama zorunluluğunun da 1/1/2012 tarihine ertelenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalıların bakmakla yükümlü olduğu kimseler tanımının 5510 sayılı Kanunla paralel duruma getirilmesine ilişkin 106 ncı maddede yapılan değişikliğe uygun değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 49- Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen işleri hizmet akdiyle herhangi bir işverene tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici nitelikte 1/10/2008 tarihinden önce yapmaya başlayan ve bu tarihten sonra yapmaya devam eden isteğe bağlı kadın sigortalılara daha düşük prim ödeme imkânı getirilmiş iken bu maddede yapılan düzenlemeyle 1/10/2008 tarihinden önce de yapmış olması şartı kaldırılarak bu tarihten sonra bu işleri yaptıklarını belgeleyenlerden talepte bulunanlara da daha düşük prim ödeyerek isteğe bağlı sigortalı olabilme hakkının verilmesi amaçlanmaktadır.

1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre veya 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi statüsünde emekli olan sigortalılardan 10 yıldan az sağlık primi ödeyenlerden yapılan kesintilerde, sağlık primi ödenen sürenin yalnızca bağımsız çalışılan statüde ödenen prim süresinden değil bütün statülere tabi hizmet süresinden tespit edilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 50- Madde ile tarım ve orman işlerinde süreksiz olarak çalışanlar kapsama alınarak, bunların sigortalılıklarının başlangıcı, sona ermesi, prim oranları, primlerin ödenmesi ve genel sağlık sigortalılıklarının usul ve esasları ile diğer hak ve yükümlülükleri düzenlenmektedir.

Ayrıca, kayıtlı çalışmanın artırılması amacıyla ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek işyerlerinde kısmi süreli iş sözleşmeleriyle ay içerisinde bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve bir kişiye tabi olarak çalışma saati süresine göre belirlenen gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sosyal güvenliklerinin madde kapsamında sağlanması öngörülmektedir.

MADDE 51- 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte 4/c kapsamındaki kamu görevlilerini çalıştıran kamu idarelerine işyeri bildirgesi verme yükümlülüğü getirilmiş, ayrıca aylık olarak çalışanlara ait prim gün sayısı, prime esas kazanç bilgilerinin yer aldığı aylık prim ve hizmet belgeleri alınmaya başlanılmıştır. Kamu idareleri için ilk defa getirilen bu uygulamalarda bazı idarelerin işyeri bildirgesi ve/veya aylık prim ve hizmet belgelerini kanuni süresinde veremedikleri, bundan dolayı idari para cezasına muhatap oldukları görülmüştür. Kamu idarelerinin işyeri bildiremeleri ve 2008 Ekim, Kasım ve Aralık ayları prim belgelerini geç vermelerinden dolayı uygulanacak idari para cezası miktarının düşürülmesi amaçlanmıştır.

Tarım ve orman işlerinde süreksiz olarak çalışanların kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunan sigortalılar gibi düşük miktarda prim ödemeleri öngörülmekte, 1/5/2008 ile 30/9/2008 tarihleri arasında 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalı olanlar hakkında da bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren ayda 30 gün üzerinden ve düşük miktarda prim ödemeleri, böylece anılan tarihler arasında 2925 sayılı Kanuna göre sigortalı olanların prim gün sayılarından dolayı mağdur olmalarının önlenmesi amaçlanmaktadır.

1/10/2008 ile bu maddenin yayımı tarihi arasında geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca 18 yaşını doldurmamış çocuklarından dolayı tescil süreci başlatılanların kendilerinin ve 18 yaşını doldurmamış çocukları hariç bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık hizmet sunucularına başvuru tarihi ile gelir testlerinin sonuçlanarak tescil edildikleri tarihe kadarki genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarlarının Kurumca ödenmesi ve 1/10/2008 ile 31/12/2011 tarihleri arasında, geçici 12 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca tescili yapılanların sağlık hizmet sunucusuna başvuru tarihinden gelir testlerinin sonuçlanarak Kurumca tescil edildikleri tarihe kadarki sürede 18 yaşını doldurmamış çocukları adına düzenlenen genel sağlık giderlerine ilişkin fatura tutarlarının Hazine'den tahsil edilmesi amaçlanmaktadır.

Kısmi süreli çalışanlara eksik kalan sürelerini borçlanabilmeleri ve bu borçlanmaların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak sayılması yönünde bu Kanunla getirilen değişikliğin Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar ile bunların hak sahipleri için geriye doğru uygulanabilmesi suretiyle belgelendirilen eksik sürelerin borçlanılabilmesi amaçlanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrasıyla genel sağlık sigortası kapsamına alınan yabancı uyruklu öğrencilerden, anılan düzenlemenin yürürlük tarihinden önce öğrenci olanların genel sağlık sigortası giriş bildiremelerinin üniversitelerce bir ay içerisinde verilmesi amaçlanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde yapılan değişikliğin maddenin yürürlük tarihinden sonraki sigortalılık statü çakışmalarına uygulanması öngörülmektedir.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında gelir/aylık almakta olanlara 2011 yılı Ocak ve Temmuz ödeme dönemlerinde artışlar düzenlenmektedir.

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihine kadar yerine getirilmiş olanlarının yasal süresinde yerine getirilmiş sayılacağı ve idari para cezası uygulanmayacağı düzenlenmiştir.

MADDE 52- Öngörülen sistem uyarınca yeni bir tahsilat rejimi benimsendiğinden uygulama olanağı bulunmayan 2918 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin son üç paragrafının yürürlükten kaldırılması hükme bağlanmaktadır.

Bilindiği üzere 2918 sayılı Kanun uyarınca motorlu araç işletenlerin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yaptırıldığını göstermek amacıyla trafik sigortası pulunu araçlarının ön camına yapıştırılmaları öngörülmüştür. Sigorta denetiminin çağdaş uygulamalara göre bilişim olanaklarından faydalanılarak hayata geçirildiği, pulların mahiyetleri gereği poliçenin yapıldığını ancak sigorta teminatının devam edip etmediği noktasında güvenilir bilgiyi sağlayamadığı, hükmün uygulamada gereksiz kırtasiyeciliğe neden olduğu dikkate alınarak ilgili maddenin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Diğer taraftan 2918 sayılı Kanunla yabancı plakalı motorlu araçların ülkemizde uluslararası anlaşmalar kapsamında geçerli trafik sigortalarının bulunmaması halinde anılan araçlar için trafik sigortasının ülkemize girişleri esnasında yapılması hükme bağlanmış olmakla beraber sigorta hukukunun özel hukuk kapsamında ticari esaslara tabi olarak yürütülen bir faaliyet olması ve uluslararası anlaşma koşulunun aranmasının uygulamada gerekli süratinde güçlüğe yol açtığı dikkate alınarak maddede bu amaçla değişiklik yapılmıştır.

MADDE 53- Bu madde ile vatandaş odaklı hizmet anlayışı ile kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın trafik kazası nedeniyle sağlık hizmet sunucularınca verilen tedavi hizmet bedellerinin tamamının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanması esası getirilmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenen tutara karşılık, sigortacılık sektörü ve 5684 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen durumlar için Güvence Hesabı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacak tutarın, her yıl için sigortacılık mevzuatı çerçevesinde yine maddede belirlenen azami oranı aşmamak üzere Hazine Müsteşarlığınca belirlenmesi, söz konusu azami oranın ise Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilebilmesi öngörülmektedir.

Maddenin uygulamasına ilişkin olarak söz konusu tutarın tespiti, ödenme süresi, yöntemi ve diğer konuların Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenmesi esası getirilmektedir.

MADDE 54- Meslek yüksek okulu öğrencilerinin 3308 sayılı Kanun kapsamına alınarak staj dönemlerinde hastalık iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primlerinin kamu kaynaklarından karşılanmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde yer alan “yirmi” ibaresi “beş” olarak değiştirilerek yirmiden fazla işçi çalıştıran yerlerde yapılabilen staj uygulamasının kapsamı genişletilerek beşten fazla işçi çalıştıran iş yerlerinin de sisteme dâhil edilmesi amaçlanmıştır.

Halen kanun kapsamında staj görenlere brüt asgari ücret üzerinden ödenen ücretin net asgari ücret üzerinden ödenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 55- Sosyal yardımlardan faydalanan kişilerden çalışabilecek durumda olanların bu yardımlardan yararlanma koşullarını kaybetme kaygısıyla işgücü piyasasına katılmaktan imtina etmelerinin engellenmesi ve böylelikle söz konusu kişilerin kayıtlı istihdama yönlendirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 56- 2022 sayılı Kanuna göre aylık bağlanan kişilerin sonradan ibraz ettikleri belge ve bilgilerin gerçeğe uygun olmadığına anlaşılması halinde ödenmiş olan aylıkların

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı ile birlikte geri alınması öngörülmektedir.

Ayrıca Kanuna eklenen madde ile silikozis meslek hastalığında, kayıt dışı çalışmış olanların işyerleriyle çalışma ilişkisinin kurulamaması nedeniyle iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından yararlanamayanların 2022 sayılı Kanundan yararlandırılarak sosyal güvenliklerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 57- 4447 sayılı Kanunun kapsamının belirlendiği 46 ncı maddesinde değişiklik yapılarak, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan ve işsizlik sigortası primi ödeyen sigortalılar, İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına alınmıştır.

İstihdamı artırmaya yönelik politika ve tedbirleri uygulamak, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı koruyucu diğer tedbirleri almak ve işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla işsizlik sigortası fonunun bir önceki yıl prim gelirlerinin kullanılması öngörülmüştür.

4447 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde yapılan değişiklikle kısmi süreli çalışanların Kanun kapsamına alınması öngörüldüğünden, bu düzenlemeye paralel olarak, 51 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan ve bu haliyle kısmi süreli çalışanların işsizlik ödeneğinden yararlanabilmelerine engel teşkil eden; “hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olma” koşulu, “bu Kanunda yer verilen prim ödeme koşullarını sağlamış olma” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 58- 4447 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinde yer alan kısa çalışmaya yönelik olarak 2008, 2009 ve 2010 yıllarında gerçekleştirilen geçici kanun değişiklikleriyle ödenek miktarının artırılmasının ve kısa çalışma süresinin uzatılmasının, krizin etkisinin azaltılmasında etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Bu itibarla; genel ekonomik kriz ve zorlayıcı sebepler yanında, sektörel ve bölgesel kriz nedeniyle de, işyerlerinin kısa çalışma uygulamasından yararlanmasına olanak sağlanmıştır.

Ayrıca kısa çalışma ödeneğinin uygulama alanının genişletilmesi nedeniyle, ödenek miktarının hesaplama yöntemi yeniden tespit edilmiştir.

Uygulamalara hız ve etkinlik kazandıracığı düşünüldükçe; kısa çalışma süresinin uzatılması ile ödeneğin mahsup edilip edilemeyeceğine karar verilmek üzere Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

Kısa çalışma ile ilgili ödemelerin işverenin beyanı doğrultusunda gerçekleştirilmesi nedeniyle, işverenin hatalı bilgi ve belge vermesi sonucunda oluşan fazla ödemelerin yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilmesi yönünde düzenlemeye gidilmiştir.

MADDE 59- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 7 nci maddesinde yer alan ve kadınlar ile 18-29 yaş arası gençlere yönelik uygulanan sigorta prim teşviklerinin, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan 5 puanlık prim indirim ile birlikte uygulanabilmesini sağlamak amacıyla geçici 7 nci maddesinde yer alan ve bu teşviklerin aynı anda uygulanmasına engel teşkil eden; “Bu maddeyle düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler; aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır.” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Buna paralel olarak, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesi gereği işveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri,

Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması gerektiğinden, bu hükümlerle paralellik sağlanması amacıyla 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinde yer alan “Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, İşsizlik Sigortası Fonundan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir.” ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve 31/12/2010 tarihine kadar, işe alınan ve fiilen çalıştırılanlar için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarının altı ay boyunca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına yönelik uygulanan sigorta prim teşviklerinin, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan 5 puanlık prim indirim ile birlikte uygulanabilmesini sağlamak amacıyla geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve bu teşviklerin aynı anda uygulanmasına engel teşkil eden; “Bu maddeyle düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler; aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır.” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Buna paralel olarak, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesi gereği işveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması gerektiğinden, bu hükümlerle paralellik sağlanması amacıyla 4447 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinde yer alan “Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, İşsizlik Sigortası Fonundan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir.” ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

Kadınların ve gençlerin işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak, yeni istihdam yaratılmasını teşvik etmek ve çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak, mesleki ve teknik eğitimi özendirme, kalite ve etkinliğini artırmak amacıyla;

31/12/2015 tarihinde sona ermek,

Her bir sigortalı için geçerli olmak,

İşe alındıkları tarihten itibaren ve koşulların devamı süresince uygulanmak,

Bu maddenin yayımı tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince işe alınmak ve fiilen çalıştırılmak,

İşe alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmak,

Aynı döneme ilişkin işe alındıkları işyerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmak,

kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı, koşulların devamı süresince İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

Bu şartların sağlanması durumunda;

- 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınların 24 ay süreyle, meslek belgesi sahiplerinin belgelerinin niteliğine göre 48 ay veya 36 ay süreyle,

- 29 yaşından büyük erkeklerin meslek belgelerine göre sırasıyla 24 ay süreyle,

- Bunların Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından temin edilmeleri halinde ilave olarak altı ay süreyle,

- Çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar, mesleki ve teknik eğitimi tamamlayanlar veya işgücü yetiştirme kurslarını bitirenler için 12 ay süreyle, desteklenecektir.

Ayrıca, sigortalıların sahip oldukları mesleki yeterlik, mesleki ve teknik eğitim veya işgücü yetiştirme kurslarına ilişkin belgelerde belirtilen meslek ya da alanlarda işe alınmaları ve/veya çalışıyor olmaları,

Destekten bir kez yararlanmaları ve hak sahipliği süresi tamamlanmadan işsiz kalınması halinde, kalan süreden yeniden yararlanılamaması, ancak bir üst gruptaki belgelerin temin edilmesi halinde ikinci hak sahipliğinin oluşması, bu durumda ilk hak sahipliğinin süresinin, ikinci hak sahipliğinin süresinden düşülmesi,

Bakanlar Kuruluna, bu maddenin uygulanma süresini 2015 yılından itibaren 5 yıla kadar uzatmaya yetki verilmesi, öngörülmektedir.

MADDE 60- 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun “Denetleme yetkisi” başlıklı 20 nci maddesinde, Kanun kapsamına giren yabancıların ve işverenlerin Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin Bakanlık iş müfettişleri ve Sosyal Sigortalar Kurumu sigorta müfettişleri tarafından denetleneceği öngörüldüğünden madde metnindeki “Sosyal Sigortalar Kurumu” ifadesi “Sosyal Güvenlik Kurumu” olarak güncellenmiştir. Ayrıca fıkraya eklenen ibare ile yapılacak denetim ve yaptırımların 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre yapılacağı belirtilerek bu konudaki eksiklik giderilmektedir.

Ülkemizin en önemli sorunlarından birisi de kaçak yabancı istihdamıdır. Kayıt dışını kayıt altına almak, vergi ve sigorta kayıplarını önlemek için 4817 sayılı Kanunun uygulanmasının yanı sıra denetimin yaygınlığı ve etkinliği de önem arz etmektedir. Kaçak yabancı istihdamı ile daha etkin mücadele için, maddeye ilave edilen bir hüküm ile merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin teftiş ve denetim elemanları ile denetime yetkili diğer kamu görevlilerinin ve kolluk kuvvetlerinin yapacakları her türlü denetim, inceleme, teftiş ve kontroller sırasında, yabancı çalıştıran işverenler ile yabancıların, bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin tespit edilmesi halinde, durumun Bakanlığa veya yetkili bölge müdürlüğüne bildirilmesi; bu bildirimler ve maddenin birinci fıkrası gereğince düzenlenen denetim raporları doğrultusunda Kanunda yer alan idari yaptırımların Bölge Müdürlerince uygulanması; yapılan düzenleme ile denetim mekanizmasının etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

MADDE 61- Çalışma mevzuatının, değişen ekonomik koşulları takip eden dinamik bir yapıya kavuşturulması ve karşılaşılan ekonomik kriz ve darboğazların aşılmasında çalışma mevzuatının esnekleştirilmesi kaçınılmazlık arz etmektedir. İşletmelerin özellikle ekonomik kriz ve darboğazlardan daha az kayıpla çıkabilmesi, küresel ekonomideki artan rekabet ve işsizlikle mücadelede başarı sağlanması “evden çalışma” ve “uzaktan çalışma” gibi esnek çalışma modellerinin yasal dayanağa kavuşturulması ve uygulamanın yaygınlaşmasıyla mümkün olacaktır.

Uygulamada var olan ancak yasal dayanağı olmayan bir esnek çalışma biçimi olan evden çalışma, tarafların uzlaşmasını zorlaştırmakta ve yargısal bazı sorunların yaşanmasına sebep olmaktadır.

Bu nedenle iş mevzuatımızda çağdaş çalışma ilişkileri normları ile uyum sağlayan, sosyal ve ekonomik değişimlere ayak uydurabilen, esnek çalışma modellerinden biri olan evden çalışmayla ilgili hukuksal düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

Uzaktan çalışma içinde bulunduğumuz bilgi çağının sağladığı kolaylıklar, çalışma hayatında köklü değişiklikler yaratmaya başlamıştır. Günümüzde merkezi işyeri ve işçinin işyerine bağımlılığı olgusu, yerini hızlanan teknolojik gelişmelere, işyerinin merkezîyetçi yapıdan uzaklaşmasına ve çalışmaların daha bağımsız olmasına yol açmıştır.

Uzaktan çalışmanın ortaya çıkışı bilgisayar teknolojisinin ve haberleşme ağlarının gelişimi ile olmuştur. Zamanımızda uzaktan çalışmayı daha çok emlak, bilgisayar-elektronik, bankacılık, sigorta, haberleşme, basın-yayın ve ticaret sektörü de dahil birçok kuruluş uygulamaktadır. Ayrıca internet ağının ve cep telefonu kullanımının artması uzaktan çalışmayı daha da fazlalaştırmıştır.

Bu nedenle iş mevzuatımızda çağdaş çalışma ilişkileri normları ile uyum sağlayan, sosyal ve ekonomik değişimlere ayak uydurabilen, esnek çalışma modellerinden biri olan uzaktan çalışmayla ilgili hukuksal düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

Uzaktan çalışma da evden çalışma gibi Avrupa Birliğinde, 2002 yılında sosyal taraflar arasında imzalanan Avrupa Çerçeve Anlaşması ile düzenlenmiştir. Çerçeve Anlaşmanın esas amacı, uzaktan çalışanların çalışma koşullarına ilişkin genel bir çerçeve belirlemek ve asgari haklarını güvence altına almaktır.

Yapılan düzenleme ile bir yandan çalışma mevzuatının dinamik bir yapıya kavuşturulması amaçlanmakta, diğer yandan ilgili AB mevzuatına uygun olarak çalışanların hakları güvenceye alınmaktadır.

Ekonomik kriz dönemlerinde, esnek çalışma modellerinin uygulanmasıyla; krizin etkilerine karşı işyerinin bir ölçüde korunması sağlanmakta, ayrıca vasıflı işgücü kaybının daha az düzeyde kalması sağlanarak, işsizliğin minimize edilmesi hedeflenmektedir.

İşgücü piyasasının esnekliğinin artırılması; çalışma hayatını düzenleyen yasalar, toplu iş sözleşmeleri ve ulusal politikalar aracılığı ile gerçekleşmekte, işletme açısından işgücünün gerekli zaman ve miktarda kullanılmasıyla kaynakların optimum kullanılması sağlanmaktadır.

MADDE 62- Yapılan düzenleme iş sözleşmesine konulabilecek deneme süresi iki ay ile sınırlandırılmakta, genç işçilerin tecrübelerinin ve istihdamlarının artırılabilmesi amacıyla yirmi beş yaş altındaki işçiler için iş sözleşmesine konulabilecek deneme süresinin dört aya kadar uzatılabilmesine imkân tanınmaktadır.

MADDE 63- 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna eklenen cümle ile birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlerin, bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısının, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesaplanmasına imkân sağlanarak, hem yükümlülüğün artırılması hem de bu kapsamdaki işyerlerinin yükümlülüklerini ülke çapında yerine getirebilmelerine imkan sağlanmıştır.

Maddeye yeni eklenen fıkra ile ilgili mevzuat, işin niteliği veya teminde güçlük nedenleriyle işyerlerinde özürlü çalıştırma konusunda güçlük yaşayan işverenlerin, başka işverene ait işletmelerde, birden fazla işverence kurulan ortak işletmelerde veya özürlü çalıştırmak amacıyla kurulan işletmelerde (korunmalı işyerleri) ilk defa işe alınan özürülülerin ücretlerini karşılayarak özürlü çalıştırma zorunluluğunu yerine getirebilmelerine imkan sağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklikte, yer altı ve su altı işlerinde özürlü işçi çalıştırılmayacağı ilkesi korunmuş, ancak sosyal Devlet ilkesine uygun olarak, işyerlerindeki işçi sayısının tespitinde yer altı ve su altı işlerinde çalışanların hesaba katılmayacağı yönündeki istisna kaldırılmıştır.

Maddenin yedinci fıkrasında yapılan değişiklikte, 4857 sayılı Kanunun 101 inci maddesi uyarınca tahsil edilecek cezaların, özürülülerin ve eski hükümlülerin, kendi işini kurmaları, özürülünün iş bulmasını sağlayacak destek teknolojilerinin yanında özürülünün işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması ve bu gibi projelerde kullanılması öngörülmüş ve böylece özürülülerin işe yerleştirilmeleri, işyerlerinin fiziksel ortamının özürülü bireylere göre düzenlenmesi, araç ve gereçlerin ergonomik tasarımı konusunda işverenlerin, teknik ve mali yönden desteklenmesi öngörülmüştür.

Ayrıca, 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesi, Anayasa Mahkemesinin 4/2/2010 tarihli ve E.2008/57, K.2010/26 sayılı Kararı ile iptal edilmiş olup Kararın Resmi Gazetede yayımlandığı 22/10/2010 tarihinden başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesi hüküm altına alındığından, mahkeme kararı doğrultusunda

düzenlemeye gidilerek en çok özürünü temsil eden konfederasyonun komisyon üyesi olması esası getirilmiştir.

MADDE 64- Maddenin mevcut halinde denkleştirme süresinin toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar arttırılabilmesi hükmü mevcutsa da, uygulamada işletilmediğinden madde metninden çıkarılmakta, turizm sektörünün özellikleri dikkate alınarak, turizm işletme belgesine sahip işyerleri için denkleştirme süresinin dört ay olarak uygulanabilmesine imkân sağlanarak bu sektörde istihdamın artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 65- 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan hükme istinaden vuku bulan işçi şikâyetleri hâlihazırda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş müfettişleri tarafından incelenmekte ve sonuçlandırılmaktadır. İşçi şikâyetleri çok çeşitli konularda olabilmektedir. İşyeri ve çalışma şartlarına, iş şartlarına, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine, sigorta işlemlerine ilişkin şikâyetler olduğu gibi, işçilerin mali haklarına ilişkin şikâyetler de yoğun bir şekilde Bakanlığa intikal etmektedir.

Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde, işyerlerinin kapanması ya da istihdamda daralmaya gidilmesi sonucu, işten çıkarılan işçilerin, işverenleri ile aralarında çıkan iş uyuşmazlıklarının idari yönden çözümü için, bakanlık bölge müdürlüklerine çok yoğun başvuru olmaktadır.

Asli görevleri işyeri denetimi olan iş müfettişlerince iş sözleşmesi sona ermiş işçilerin iş sözleşmesinden kaynaklanan kişisel alacaklarına ilişkin şikâyetlerinin incelenmesi, bu incelemenin işyeri denetimini gerektirmemesi, belgeye dayalı incelemeler olması nedeniyle tam anlamıyla bir teftiş ve denetim faaliyeti olmayıp, bu şikâyetlerin sonuçlandırılmaya çalışılması, bugünkü haliyle hem uzun zaman almakta hem de iş müfettişlerinin asli görevleri olan işyeri denetimlerinden geri kalmalarına neden olmaktadır.

Öte yandan çalışma hayatında emeğin karşılığı ve tek gelir kaynağı olan ücreti ile geçinen işçilerin, iş sözleşmesinden kaynaklanan bireysel alacakları ile ilgili şikâyetlerinin en kısa zamanda çözülmesi veya en azından yol gösterilmesi bu kişiler açısından da büyük önem arz etmektedir.

Maddeye eklenen fıkra ile iş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin Kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin işçi şikâyetlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince incelenebilmesine imkan tanınarak iş müfettişlerinin asli görevleri olan işyerlerinin teftiş ve denetimine yoğunlaşmaları, öte yandan işçi şikâyetlerinin hızlı bir şekilde sonuçlandırılması amaçlanmaktadır.

Maddede yapılması öngörülen değişikliklerle işçi şikâyetlerini inceleyecek olan bölge müdürlüğü memurlarının yapacakları şikâyet incelemelerinde kullanacakları yetkiler belirlenmekte, talepleri halinde taraflara istenilen bilgi ve belgeleri sunma, çağrıldıklarında gelme ve ifade ve bilgi verme zorunluluğu getirilmekte, incelemeler sonucunda memurların tutacakları tutanakların aksi kanıtlanıncaya kadar geçerli kılınması, iş müfettişleri tarafından düzenlenen raporlarda veya tutanaklarda tespit edilen işçi alacaklarının ilgililer tarafından maddede belirlenen süre içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi halinde kesinleşerek tahsil edilebilir hale gelmesi amaçlanmaktadır.

Yapılan düzenleme ile Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişikliğe paralel olarak, 108 inci maddesinin ikinci cümlesinde de değişiklik yapılmış, birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezasının, işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce uygulanması öngörülmüştür.

MADDE 66- 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yapılması öngörülen değişiklikle, faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetler, anılan bentte yer alan diğer şartlara bağlı kalımsızın katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

MADDE 67- 3065 sayılı Kanunun, ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak girdilerin tecil-terkin uygulaması kapsamında yurt içinden temin edilebilmesine imkan veren

geçici 17 nci maddesi ile aynı Kanunun Milli Eğitim Bakanlığına bilgisayar, donanımları ve yazılımlarının bağıışı ile bağıışı yapacak olanların bunları temininde katma değer vergisi istisnası uygulanmasına yönelik geçici 23 üncü maddesinin yürürlük süresi 31/12/2010 tarihinde sona ermekte olup, madde ile yapılan ibare değişikliği ile bu hükümlerin süresinin 5 yıl daha uzatılması sağlanmaktadır.

Aynı şekilde, Türkiye Jokey Kulübünce organize edilen yarışmalara katılan atların jokeyleri, jokey yamakları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden % 20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmasına ilişkin 193 sayılı Kanunun geçici 68 inci maddesinin uygulama süresi 31/12/2015 tarihine kadar uzatılmaktadır.

MADDE 68- Öngörülen düzenleme ile özel tüketim vergisi kapsamına giren malların tanımlandığı Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki malların tarife numaraları ve tanımlarında 2009 ve 2010 yılları için değişiklikler yapılmış olması nedeniyle, 4760 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listelerin güncellenmesi ve halen uygulanmakta olan vergi tutar ve oranlarının bu listelerde yer alması amacıyla söz konusu listeler, ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilmektedir. Yapılan bu değişikliğe paralel olarak; 4760 sayılı Kanunun 7/A ve geçici 5 inci maddelerinde yer alan G.T.İ.P. numaralarının da güncellenmesi sağlanmaktadır.

MADDE 69- 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tabloya eklenen (25) numaralı bent ile sözleşmeli personel (kadro karşılığı personel dahil) ile kurumları tarafından imzalanan hizmet sözleşmeleri damga vergisinden istisna tutulmaktadır. Söz konusu sözleşmelere ilişkin olarak süre uzatımı, yenileme, tadil, fesih, taahhüt gibi amaçlarla düzenlenen diğer her türlü kağıtlar da anılan istisna kapsamında değerlendirilecektir.

MADDE 70- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklikle, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesi uyarınca, verilen görevler neticesinde doğan ve teşebbüs kayıtlarına göre gerçekleşen görev zararlarının Hazine Müsteşarlığı bütçesinden ilgili teşebbüsçe yapılacak ödeme talebi çerçevesinde karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

8/10/2007 tarihinden itibaren özelleştirme programına alınarak KİT statüsünden çıkarılan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin bu tarihten önce verilmiş görevler nedeniyle doğmuş görev zararları alacakları ile ilgili hususlar düzenlenmektedir.

Yapılan görev zararı ödemelerinin 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinde öngörülen usule uygun olarak incelenmesi sonucunda hesaplanan tutar ile Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılmış bulunan ödemeler arasında fark bulunduğunun tespit edilmesi halinde ya da ilgili teşebbüs veya kuruluş tarafından yapılan talebin gerçek olmayan belge ve işlemlere ilişkin tutarları da içerdiğinin tespiti halinde izlenmesi gereken usul düzenlenmektedir.

(b) bendiyle yapılan değişiklikle, Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde kayden izlenmesi zorunlu olan Hazine hisselerine ilişkin olarak, aracı kuruma yapılan komisyon ödemelerinde damga vergisinin ödemelerin yapılması sırasında istihkaktan kesinti yapılarak ödenmesi nedeniyle aracı kuruluşlar komisyon ödemelerini eksik almakta, bu nedenle aracı kurum ile sözleşme imzalanması mümkün olamamaktadır. Uygulamadaki bu sorunun giderilmesi ve Devlete ait hisse senetlerine ilişkin her türlü ücret, komisyon, vergi, resim ve harçtan istisna sağlanması amaçlanmıştır.

(c) bendiyle 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına ilişkin değişiklik düzenlenmektedir. Birçok kamu kurum ve kuruluşu tarafından özellikle eğitim, sağlık ve güvenlik benzeri amaçlarla kullanılmak üzere kamu iktisadi teşebbüslerine ait atıl durumda olan varlıkların değerlendirilmesine yönelik taleplerde bulunmaktadır. Söz konusu taleplerin değerlendirilmesi ve karara bağlanmasında yaşanan sürecin uzaması nedeniyle öngörülen yatırımların etkinliği ve hayata geçirilmesinde gecikmeler yaşanabilmektedir. Bu nedenle söz konusu atıl varlıkların belirli bir rayiç bedel sınırına göre bedelsiz veya rayiç bedelin altında devredilebilmesine yönelik sürecin yeniden

tanımlanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Buna göre kamu iktisadi teşebbüslerinin atıl durumda bulunan varlıklarının kamu kurum ve kuruluşlarına bedelsiz veya rayiç bedelin altında devrinde; rayiç bedeli 10.000.000 TL'nin altında bulunan varlıkların devri, ilgili bakanın onayına tabi kılınarak söz konusu varlıkların değerlendirilmesine ilişkin sürecin hızlandırılması ve kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Atıl durumda bulunan ve belirlenen sınırdan daha yüksek değerdeki varlıkların bedelsiz veya rayiç bedelin altında devrine ilişkin takdir yetkisi ise Bakanlar Kuruluna bırakılmaktadır. Rayiç bedelin tespiti, teşebbüs tarafından yapılabileceği gibi bu konuda gerekli tecrübe ve yetkinliğe sahip diğer bir kamu kuruluşuna veya bir özel sektör kuruluşuna da yaptırılabilir.

MADDE 71- Madde ile VakıfBankın gerekli organizasyonu tamamlanmak suretiyle Banka Genel Kurulunun uygun göreceği bir zamanlama çerçevesinde Genel Müdürlüğünün Ankara dışına nakledilmesine imkan sağlanmaktadır.

Tahvil ihracında Maliye Bakanlığının muvafakati ve kefaletinin de aranması koşulunu içeren hüküm ilga edilmektedir. Sözü edilen koşul, Bankanın kuruluş yıllarında finansman ihtiyacını karşılamada kolaylık sağlama amacıyla getirilmiştir. Başka bir anlatımla, anılan koşul, malî bakımdan güçlü, itibar sahibi bir kurum olan Maliye Bakanlığının, kısacası Devletin/Hazinenin teminatıyla ihraç edilen tahvillerin rağbet göreceği, bu suretle Bankanın finansman ihtiyacının daha kolay karşılanacağı gerekçesiyle getirilmiştir. Oysa, günümüzde Banka açısından böyle bir ihtiyaç bulunmamaktadır. Ayrıca diğer banka ve anonim şirketlerden farklı olarak Bankanın tahvil ihracı için her durumda Maliye Bakanlığının mutabakatını ve kefaletini aramasının olağan bir durum olmadığı, söz konusu mutabakatın verilmemesi hâlinde Bankanın tahvil ihraç edemeyeceği, bu durumun ise ekonomik gerçeklerle bağdaşmadığı açıktır. Genel düzenlemeler çerçevesinde yapılacak tahvil ihracı için söz konusu hükmün mevcudiyetine gerek olmadığından hüküm ilga edilmektedir.

6219 sayılı “Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu” nun “Hukuki Rejim” başlıklı 18 inci maddesinde; Banka ve kuracağı ortaklıklar hakkında uygulanmayacak kanunlarda yapılan değişikliklerin işbu kanuna yansıtılmasını sağlamayı teminen gerekli düzeltmeler ve yine Bankanın işbu maddede sayılan kanunlar arasında yer almaması nedeniyle özellikle 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun kapsamına dahil edilmesiyle uygulamada Banka aleyhine yaşanan haksız rekabetin giderilmesi amacıyla değişiklikler yapılmıştır.

Yine aynı maddede 2490 sayılı Kanun yer almaktadır. Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri 2490 sayılı Arttırma Eksiltme ve İhale Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda yazılı hükümlere göre yürütülmekte idi. 2490 sayılı Kanun, 2886 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin (a) bendi ile yürürlükten kaldırıldığından madde metninde 2490 sayılı Kanuna yapılan atıf, 2886 sayılı Kanuna yapılan atıfla değiştirilmiştir. Yine 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu da benzeri iş ve ihaleleri kapsadığından ve genel bütçeye dahil idareler, katma bütçeli idareler, özel idareler, belediyeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, birlikler, tüzel kişiler, kamu iktisadi kuruluşları vb. kuruluşları kapsadığından, Bankanın bu Kanun kapsamında da olmaması nedeniyle maddeye 2886 sayılı Kanunla birlikte 4734 sayılı Kanunu da ekleme zorunluluğu doğmuştur.

Aynı maddede sayılan bir diğer Kanun, 3460 sayılı Sermayesinin Tamamı Devlet Tarafından Verilmek Suretiyle Kurulan İktisadi Teşekküllerin Teşkilatıyla İdare ve Murakabeleri Hakkında Kanundur. 3460 sayılı Kanun 440 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırıldığından, yerine kamu iktisadi teşebbüslerini düzenleyen 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde

Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye yer verilmiştir.

Tüm bu düzenlemeler ve 6219 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin ortaya koyduğu duruma göre Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı, bir özel hukuk tüzel kişisidir, kamu hukukuna tabi bir idare değildir. Bankanın; kamusal bir sermayesi bulunmadığı gibi, Banka kamu kaynağı kullanmamakta, sermayesinin tamamı özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilere ait bulunmaktadır ve % 25' i halka açık olan bir bankadır. Yine 6219 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde Banka ve kuracağı ortaklıkların personelinin özel hukuk hükümlerine tabi olduğu ve personel hakkında 3659 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Aylıklarının Tevhid ve Teadülü Hakkında Kanunun uygulanmayacağı belirtilmektedir. Sadece bu hüküm bile Bankanın hukuki statüsünü ortaya koymaktadır.

Ancak 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun, kamu kurumlarına uygulanan kanunlar olmasına rağmen, 6219 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde bu kanunlara atıf yapılmaması nedeniyle Banka kamu kurumu olarak değerlendirilmekte ve bu durum da haksız olarak Bankanın mali birtakım yükümlülükler altına girmesine neden olmaktadır. Bu nedenle 6219 sayılı Kanunun 18 inci maddesine 195 ve 3624 sayılı kanunların eklenmesi zorunlu hale gelmiştir.

Nitekim 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunun 29 uncu maddesi (b) bendinde yer alan “Genel ve katma bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve iktisadi devlet teşekkülleri ve sermayesinin yarısından fazlası kamu kurumu tüzel kişilerine ait bulunan teşekküllerin verdikleri reklam mahiyetini taşımayan ilanlar resmi ilan sayılır.” Hükmü ve aynı Kanunun 42 nci maddesindeki “29. maddenin (b) bendinde anılan daire ve teşekküllerle kanunla kurulan sair müesseselerin veya bunların iştiraklerinin Kurumun şubesi bulunan yerlerde yayınlanan gazete ve dergilere verecekleri ilan ve reklamlar, ancak Basın İlan Kurumu aracılığı ile yayımlanabilir.” hükmü ile Kanunun kapsamı belirlenmiş ve yine aynı Kanunun 24 üncü maddesiyle bu resmi ilanları veren kuruluşlara mali yükümlülük yüklenmiştir. 6219 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde 195 sayılı Kanun yer almadığından, Banka kamu kuruluşlarından sayılmakta, dolayısıyla Kanunda yer alan mali yükümlülüğü üstlenmek zorunda kalmakta, bu durum da VakıfBankın halka açık bir banka olması nedeniyle, yatırımcılarda belirsizlik doğmasına neden olmakta ve Bankanın hisse değerini olumsuz etkilemektedir. Oysa 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde 195 sayılı Kanunun bu bankalara uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. 6219 sayılı Kanuna da söz konusu Kanunun eklenmesiyle kamu ve özel bankalar arasında yaratılan haksız rekabet ve eşitsizlik giderilmiş olacaktır.

Aynı şekilde 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunun 14 üncü maddesi (c) bendinde yer alan “Sermayesinin yüzde 50’inden fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait bankaların kurumlar vergisine matrah olan yıllık karlarının yüzde 2’si nispetinde ödeyecekleri aidatlar” hükmüne “(4603 sayılı Kanuna tabi bankalar hariç)” hükmü eklenmek suretiyle, 4603 sayılı Kanuna tabi üç kamu bankası ayrık tutulmuştur. Sermayesinin tamamı Hazineye ait bankaların Kanuna tabi olmayıp, VakıfBank’ın tabi olması hakkaniyetsizliği ortaya koymaktadır.

195 ve 3624 sayılı Kanunların Banka ve ortaklıklarına uygulanmayacağına ilişkin hükümle Bankanın hukuki statüsü de netlik kazanacaktır.

6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun “Hukuki Rejim” başlıklı 18 inci maddesinde öngörülen değişikliklerin 1/1/2000 tarihinden itibaren geçerli olmasını ve Banka ve ortaklıkları hakkında yargı mercilerine açılmış davalar ve icra takiplerini kapsamasını sağlamak için 6219 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi öngörülmüştür.

MADDE 72- Madde ile kademe ilerlemesine dair muhtelif maddelerde yer alan hükümler tek madde hâlinde birleştirilmekte ve kademe ilerlemesi için gerekli şartlar yeniden belirlenmektedir.

MADDE 73- Madde ile bazı üst düzey kadrolara atanacakların özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürelerin maddedeki sınırlamaya tabi olmaksızın dikkate alınması öngörülmektedir.

MADDE 74- Madde ile yabancı memleketlerin resmî kurumlarında veya uluslararası kuruluşlarda görev alacak memurlara üç yılda bir verilecek izin, Başbakan yerine ilgili bakan tarafından verilmesi öngörülmektedir.

MADDE 75- Madde ile kadrosu kaldırılan memurların yeni kadrolarına atanmalarına ilişkin hususlar yeniden düzenlenerek, bunların eski kadrosu ile yeni kadrosu arasında ücret farklılığı olması hâlinde bu farkın tazminat olarak ödenmesi öngörülmektedir. Bu düzenleme ile teşkilat kanunlarında yapılan değişiklikler sırasında her kanuna ayrı ayrı konulan hükümler yerine, memurların temel kanunu olan 657 sayılı Kanuna hüküm konularak sürekli uygulanabilecek olan bir düzenleme yapılmaktadır.

Hâlen, 4046 sayılı Kanunda, özelleştirilen kuruluşların nakle tabi personelinin diğer kamu kurumlarına nakledilmesine yetki veren ve bu personelin özlük haklarını düzenleyen özel bir düzenleme varken, teşkilat yapısının değişmesine bağlı olarak kadro nitelikleri değişen kurumlarda açığa çıkan personelin ihtiyaç duyulan kurumlara nakline ilişkin genel bir düzenleme bulunmamaktadır. Getirilen düzenleme ile Devlet Personel Başkanlığına verilen genel bir yetkiyle kamuda dengeli personel dağılımının sağlanmasına da yardımcı olunacaktır.

MADDE 76- Madde ile özürhâllerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi amacıyla, iklim ve ulaşım şartlarına bağlı olarak, özürhâllü memurların mesai saatlerinin farklı düzenlenebilmesi konusunda üst yöneticiler ve mülkî amirlere yetki verilmiştir.

Ayrıca, kamu görevlilerine, teknolojik gelişmelere uygun olarak ve günün şartlarına göre, gerektiğinde evlerinde, özel ofislerde veya benzeri başka yerlerde çalışabilmelerine imkân sağlamak amacıyla, yürütülen hizmetlerin özelliklerine göre, memurların çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmelerine ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

MADDE 77- Madde ile günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurların çalışma saat ve şekillerinin kurumlarınca düzenlenmesine imkân tanınmıştır. Hâlen Devlet Personel Başkanlığının muvafakati alınarak belirlenen çalışma saatleri, bürokrasinin azaltılması anlayışı çerçevesinde kurumlara bırakılmaktadır.

Ayrıca, kadının ve annenin korunması ilkesinden hareketle, kadın memurlara hamileliklerinin yirmi dördüncü haftasından itibaren veya doktor raporuna dayalı olarak daha önceki süreler ile doğumdan sonraki bir yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemeyeceği, özürhâllü memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemeyeceği hususunda düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 78- Madde ile sosyal devlet olmanın gereklilikleri, günümüzün değişen şartları, uluslararası sözleşmeler ve sendikalar ile sivil toplum kuruluşlarının önerileri dikkate alınarak, memurlara verilen mazeret izinleri yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 79- Madde ile sosyal devlet olmanın gereklilikleri, günümüzün değişen şartları, uluslararası sözleşmeler ve sendikalar ile sivil toplum kuruluşlarının önerileri dikkate alınarak, memurlara kendilerinin ve yakınlarının hastalanmaları hâlinde verilecek hastalık ve refakat izinleri düzenlenmektedir. Özellikle ücretli refakat izni mevzuatımız açısından önemli bir yeniliktir. Memurların birinci derece yakınlarının bakıma muhtaç hâle gelmesi ve refakatin tıbbî olarak zorunlu olması hâlinde üç aya kadar ücretli refakat izni verilmesi gerektiğinde bu sürenin bir katına kadar uzatılabilmesi öngörülmektedir. Mevcut mevzuat çerçevesinde, bu durumdaki memurlar, refakat için yıllık izin veya mazeret izinlerini kullanmakta, aylıksız izin almakta ya da etik dışı yollara başvurarak rapor almak zorunda kalmaktayken, getirilen düzenleme ile sorun kalıcı ve insanî bir şekilde çözüme kavuşturulmaktadır.

MADDE 80- Madde ile sosyal devlet olmanın gereklilikleri, günümüzün değişen şartları, uluslararası sözleşmeler ve sendikalar ile sivil toplum kuruluşlarının önerileri dikkate alınarak, memurlara verilecek aylıksız izne ilişkin usûl ve esaslar yeniden belirlenmekte, memurun aylıksız izin alması kolaylaştırılmakta ve izin süresi artırılmaktadır.

MADDE 81- Maddede memur bilgi sistemi ve özlük dosyalarının tutulmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Tüm vatandaşlık işlemlerinde olduğu gibi memur bilgi sisteminde de Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının esas alınması öngörülmektedir. Düzenleme ile memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmasında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyalarının göz önünde bulundurulması esas alınmıştır.

MADDE 82- Madde ile olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yaparak kamusal fayda ve vatandaşa sunulan hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayanılarak katkı sağladığı tespit edilen memurlara başarı belgesi ve ödül verilmesi hususları düzenlenmiştir. Ödül miktarı günün şartlarına göre yeniden belirlenerek teşvik edici bir nitelik kazanmıştır.

MADDE 83- Madde ile disiplin cezası vermeye yetkili disiplin amirlerinin tespitine ilişkin düzenlemeye yer verilmektedir. Sicil sisteminin kaldırılmasıyla disiplin amirlerinin rolü artmış, taşrada görev yapan memurların disiplin açısından takibinin merkezden yapılmasının zorluğu dikkate alınarak valiler ve kaymakamların disiplin amiri olarak pozisyonları güçlendirilmiştir.

MADDE 84- Madde ile disiplin cezası verilmesini gerektiren bazı fiil ve hâller, günün şartları, ilgili kesimlerin talepleri ve mevcut 125 inci maddenin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar dikkate alınarak yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 85- Mevcut düzenlemede, kendilerine disiplin cezası olarak aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilenlerin, Bakanlar Kurulu Kararı ile atama yapılan kadrolar ile valilik, büyükelçilik, müsteşarlık, müsteşar yardımcılığı, genel müdürlük, genel müdür yardımcılığı ve daire başkanlığı görevlerine atanamayacakları belirtilmesine rağmen, maddede zikredilmeyen “kurum başkanı”, “genel sekreter”, “bölge ve il müdürü” gibi kadrolar açısından bir düzenleme yer almadığından, uygulamada tereddütler yaşanmaktadır. Madde ile aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenlerin atanamayacağı görevler yeniden belirlenerek mevcut uygulamadaki tereddütler giderilmektedir.

MADDE 86- Mevcut düzenlemede disiplin amirleri tarafından verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz, varsa bir üst disiplin amirine yoksa disiplin kurullarına yapılabilmekteyken, yapılan düzenleme ile söz konusu cezalara itirazların doğrudan disiplin kurullarına yapılabilmemesinin önü açılmıştır. Memurların üyesi olduğu sendika temsilcilerinin de disiplin kurullarına üye olduğu göz önüne alındığında; getirilen düzenleme ile uyarma ve kınama cezalarına itiraz müessesesi daha etkin hâle getirilmektedir.

Yine madde ile aylıktan kesme cezalarına karşı da disiplin kuruluna itiraz imkanı getirilmekte, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı da yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilmesine imkân tanınmaktadır. Ayrıca Anayasada yapılan değişikliğe paralel olarak uyarma ve kınama cezalarına karşı da yargı yolu açılmıştır.

MADDE 87- Madde ile kamu kurum ve kuruluşlarının her kademedeki personelinin yetiştirilmesi ve eğitim ihtiyaçlarının karşılanarak kamu hizmet kalitesinin artırılması konularında Devlet Personel Başkanlığı görevli ve yetkili kılınmaktadır.

MADDE 88- Hâlen, kamu personeline ilişkin veriler hem çok sınırlı bilgileri içermekte hem de üç ay gecikmeli olarak tutulabilmektedir. Madde ile Devlet Personel Başkanlığının, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda gerekli gördüğü bilgi ve dokümanları kamu kurum ve kuruluşlarından istemeye yetkili olduğu ve kamu kurum ve

kuruluşlarının istenilen bilgi ve dokümanları vermekle yükümlü olduğu ve söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesinden doğacak olan zararların ilgili kurumun üst amirine rücu edileceği hükme bağlanmaktadır. Böylece, kamu personeline ilişkin bilgiler güncel olarak kayıt altına alınabilecek, kamunun elindeki insan gücü profili görülecek, istatistikler üretilecek, geleceğe dönük projeksiyonlar yapılabilecektir. Ayrıca şu an için önemli zaman alan bazı işlemler, çok basit bir şekilde sonuçlandırılabilir.

MADDE 89- Madde ile memurların kurumlar arası geçici süreli görevlendirilmeleri konusu günün ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmektedir. Kurumlar arası geçici süreli görevlendirme konusunda talep olmasına ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda hüküm bulunmasına rağmen bu hükümlerin uygulama kabiliyeti çok sınırlı kalmıştır. Kurumlar arası geçici görevlendirme, ancak teşkilat kanunlarında yer alan sınırlı sayıda kurum için özel hükümlere göre yürütülmektedir. Getirilen düzenleme ile memurun isteği de dikkate alınarak, belirli koşullar altında ve belirli süreler ile kurumlar arasında geçici görevlendirme yapılmasına imkân sağlanmaktadır.

MADDE 90- Madde ile Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlıkları ile Devlet Su İşleri, Karayolları, Orman, Basın Yayın ve Enformasyon, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Gençlik ve Spor, Maden Tetkik ve Arama genel müdürlükleri, Yükseköğretim Kurulu, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Özel Çevre Koruma Kurumu başkanlıkları merkez teşkilatında kadro karşılığı sözleşmeli olarak, uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilebilmesi, ayrıca taşra teşkilatı bulunan bakanlıkların taşra teşkilatında uzman personel görevlendirebileceği hükme bağlanmaktadır.

Getirilen düzenleme ile anılan bakanlık ve kurumlarda istihdam edilecek uzman personelin göreve alınma koşulları ile uzmanlığa atanma usûl ve esasları ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Diğer taraftan benzer nitelikte görev ifa eden kariyer uzmanlar arasındaki ücret dengesizliklerinin giderilmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda;

- Uzman yardımcılığına atanabilmek için aranacak şartlar,
- Uzman yardımcılığı giriş, yazılı ve sözlü sınavlarının usûl ve esasları,
- Uzman yardımcılığına atandıktan sonra uzmanlığa atanmada aranacak şartlar,
- Uzman ve uzman yardımcılarının ödenecek ücretler, ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Ayrıca, uzman ve uzman yardımcılarının ilişkin olarak maddede düzenlenen ücrete ilişkin hususların sadece yeni ihdas edilen uzman ve uzman yardımcılar için değil, daha önce ihdas edilmiş olan kariyer uzmanlıklardan, 152 nci maddenin “II- Tazminatlar” fıkrasının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin bu Kanunla eklenen (ğ) alt bendinde belirtilenler, Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman ve uzman yardımları ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların başuzman, uzman ve uzman yardımcılarının hakkında da uygulanması hükme bağlanmaktadır. Bununla birlikte, kapsamdaki kariyer uzmanlar için belirlenmiş olan ücretlerdeki standardizasyonun bozulmamasını teminen, kadro karşılığı sözleşmeli olarak istihdam edilecek uzmanların, diğer mevzuat uyarınca görev yaptıkları kurum personelinin yararlandığı tazminat, ek ödeme, döner sermaye, ikramiye, fazla mesai ve benzeri başka bir ad altında herhangi bir ödemeden yararlanamayacağı açıkça hükme bağlanmaktadır.

Yine, uzman yardımcılarının için belirlenen uzman yardımcılığına giriş, yazılı ve sözlü sınav usûl ve esasları, kariyer personelin düzenlendiği 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen kadroların yardımcılar ve stajyerleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman yardımları ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman yardımcılarının ile diğer meslek personelinin yardımcı ve stajyerleri hakkında da uygulanacaktır.

MADDE 91- Madde ile uzman ve uzman yardımcılarının özlük hakları, kadroları ile sicile ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmektedir. Bu kapsamda,

- Kanunun yayımı tarihinde görev yapmakta olan uzman yardımcısı, uzman ve başuzmanların, almakta oldukları, her türlü ödemeler toplamı net tutarının, bu Kanunla yeni ihdas edilen uzmanlar için belirlenen ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre her türlü ödemeler toplamı net tutarından daha fazla olması hâlinde, bunların malî hakları, bu Kanunun yayımı tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre belirlenmeye devam edilecektir. Anılan personelin ücretleri dondurulmayacak, bunlar kadrolarında kaldıkları müddetçe bu Kanunun yayımı tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri çerçevesinde ücret almaya devam edecektir.

- Kanunun yayımı tarihinde görev yapmakta olan uzman yardımcısı ve uzmanların, almakta oldukları, her türlü ödemeler toplamı net tutarının, ek 40 ıncı maddenin (D) fıkrasına göre her türlü ödemeler toplamı net tutarından daha düşük olması hâlinde, bunların malî hakları yeni ücret miktarına yükseltilecektir.

Ayrıca, sicil sistemi kaldırıldığından, kazanılmış hakların korunması ilkesinden hareketle, Kanunun yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan bir kademe ilerlemesi uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, 64 üncü maddenin ikinci fıkrasının değişiklikten önceki hükmün uygulanacağı hükme bağlanmış, altı yıldan daha az süreyle doksan ve daha yukarı sicil notu ortalaması bulunanlar için kademeli bir düzenleme öngörülmüştür.

Diğer taraftan, benzer nitelikte görev ifa eden kariyer uzmanlar arasındaki ücret dengesizliklerinin giderilmesine yönelik düzenlemeler getirildiğinden, aynı unvanda olmakla birlikte farklı hizmet sınıfında bulunma nedeniyle özlük hakları farklı olarak belirlenen bazı uzmanlıkların hizmet sınıfları, genel idare hizmetleri olarak değiştirilerek aynı unvana sahip uzmanlar arasındaki ücret farklılıkları giderilmektedir.

MADDE 92- Madde ile yeni ihdas edilen kadroların özel hizmet ve denetim tazminatları, ek göstergeleri, makam tazminatları ve kadrolarına ilişkin düzenlemeler, sicil sisteminin kaldırılmasıyla ilgili hususlar, günün değişen şartları nedeniyle uygulama imkânı kalmayan, yeniden düzenlenmesi ya da değiştirilmesi gereken hükümlere ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda;

- Çocuk için ödenmekte olan aile yardımı ödemesinde iki çocuk sınırlaması kaldırılmaktadır.

- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun yürürlüğe girdiği tarihte 27 olan üniversite sayısının 146'ya çıkmış olması, mevcut yapısı ile Yükseköğretim Denetleme Kuruluna ilgili mevzuat çerçevesinde verilmiş olan görevlerin gerektiği gibi yürütülebilmesini oldukça güçleştirmiş, hem üye sayısının artırılmasını, hem de denetlemenin gerektirdiği meslekî formasyona sahip yeterli sayıda denetim elemanının istihdamını öngören bir değişiklikliği zorunlu kılmıştır. Bu çerçevede üyelerin belirleneceği kurum veya meslek grupları ile üye sayıları yeniden düzenlenmiş, ayrıca Denetleme Kurulunun görev tanımına ve iş yüküne uygun olarak yeteri kadar denetim elemanının istihdamı öngörülmektedir.

- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (D) bendine göre beşyüz TL tutarında yapılan ödeme tutarı yediyüzelli TL'ye yükseltilmektedir.

- Sendika üyesi kamu görevlilerine üç ayda bir 45 TL toplu görüşme primi ödenmesi öngörülmektedir.

- Değişik statülerde görev yapan sözleşmeli personelin de 657 sayılı Kanuna tabi Devlet memurlarla aynı usul ve esaslara göre aile yardımından faydalanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

- 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılarak sözleşmeli personelin sendikaya üye olamayacağı yönündeki uygulama imkanı olmayan hüküm yürürlükten kaldırılmaktadır. Yine, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 sayılı cetvelinde yer alan personele ödenecek ek tazminat miktarı artırılmaktadır.

- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığında alıştırılacak personel sayısı yüzden yüzyetmişbeşe çıkarılmaktadır.

- 631 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 14/A maddesi uyarınca beşyüz TL'yi geçmemek üzere ödenen tutar yediyüzelli TL'ye yükseltilmektedir.

MADDE 93- Bu madde ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna bir geçici madde eklenmesi öngörülmektedir.

Özelleştirme uygulamalarına yönelik olarak açılan iptal davalarında, idari yargı mercilerince kimi zaman özelleştirme uygulamalarının bütün sonuçlarıyla birlikte tamamlanarak, özelleştirme konusu kuruluşun ihaleyi kazanan yatırımcıya devir ve teslim edildiği aşamada yürütmenin durdurulması ve iptal kararları tesis edilebilmektedir.

Özelleştirme uygulamalarına yönelik tesis edilen yürütmenin durdurulması ve iptal kararları üzerine yatırımcılara yapılan başvurulardan sonuç alınamaması üzerine özelleştirilen kuruluşun geri alınmasına ilişkin dava açma yoluna gidilmektedir. Davalara konu olan kuruluşlarda devir sonrasında yatırımcı tarafından kimi zaman ticari gereklerle kimi zaman ise ihale şartnamesinde yer alan yatırım taahhütleri ile devir sözleşmesinin gereği olarak idari, mali ve hukuki yönden bazı değişikliklere gidilmekte ve bir takım yatırımlarda, bazı borç ve taahhütlerde bulunulabilmektedir. Yeni durumun getirdiği mali tablo söz konusu davalarda davalı yatırımcı tarafından, karşı davalar açılmak suretiyle özelleştirme bedeli, yapılan yatırımların maliyeti ve mahrum kalınan karın İdareden faizi ile birlikte tazmini talep edilebilmektedir.

Özelleştirme işlemleri tamamlanarak devir işlemleri sonuçlandırılan kuruluşlara ilişkin mahkemelerce verilen yürütmeyi durdurma ve iptal kararlarının uygulanması, söz konusu kuruluşları devralanlar tarafından üretim, yatırım, istihdam ve bunlara bağlı her türlü ticari ve mali tasarruflarda bulunulması ve böylece devir tarihi ile yürütmenin durdurulması ve iptal kararları tarihi arasında önceki duruma göre fiilen geri dönülemeyecek bir yapı ortaya çıkması nedenleriyle oluşan fiili imkansızlık karşısında hem alıcı firmalar hem de İdare büyük sıkıntılar yaşamaktadır.

Geri alma davalarında tesis edilecek kararların kamuya olan maliyeti, özelleştirme gelirinden daha fazla geri alma bedeli ödenme ihtimali ve dolayısıyla kamunun daha fazla zarara uğramasının söz konusu olacağı, yatırımcıların belirsizlik sürecinde kuruluşa yatırım yapmada isteksiz davranma durumları nedeniyle ekonomiye olan katkısının azalması ile ulusal ve uluslararası ticari çevrelerde özelleştirme uygulamalarına olan güvenilirlik dikkate alındığında, bu kararların infaz edilmemesi yönünde işlem tesis edilmesinin kamunun yararına olacağı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Bu çerçevede; verilen mahkeme kararları üzerine İdarece herhangi bir işlem tesis edilmeyeceği ve bu konuda İdarece açılan davalardan feragat edileceği yönünde madde düzenlemesi önerilmektedir.

MADDE 94- Madde ile 6200 sayılı Kanuna ek 2 nci ve geçici 7 nci madde eklenmesi önerilmektedir. Anılan Kanuna eklenmesi önerilen ek 2 nci madde ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne 6200 ile 1053 sayılı Kanunlara göre yapılan barajlardan ve/veya tesislerden belediyelere sağlanan içme suyu tahsislerine ait tesislerin yatırım bedellerinin geri ödemelerine ilişkin yeknesaklığın sağlanması öngörülmüştür.

6200 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 7 nci madde ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne 6200 ile 1053 sayılı Kanunlara göre yapılan barajlardan ve/veya tesislerden belediyelere sağlanan içme suyu tahsislerine ait tesislerin yatırım bedellerinin geri ödemelerine ilişkin mevcut farklı uygulamalardan ve sair nedenlerden kaynaklanan problemlerin giderilmesi ve ödenmemiş geri ödemelerin tahsilatı için imkan tanınması ve bu meyanda protokollerinin revize edilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 95- Madde ile Maliye Bakanlığının hükümet konaklarının yapımını programlama, satın alma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapma yetkisi, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla İçişleri Bakanlığına devredilmiş ve uygulama 2010

Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasıyla devam ettirilmiştir. Ancak, Anayasa Mahkemesinin 1/4/2010 tarihli ve E:2009/10, K:2010/56 sayılı Kararıyla, bütçe ile ilgili olmayan ve diğer kanunlarla yapılması gereken düzenlemelerin bütçe kanunları dışındaki kanunlarla yapılması gerektiği gerekçesiyle, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan hükümet konaklarının yapımını programlama, satın alma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapma şeklindeki İçişleri Bakanlığına devredilen yetki iptal edilmiştir. Uygulamanın devamını sağlamak ve Anayasa Mahkemesi Kararının gereğini yerine getirmek için, Maliye Bakanlığının görevleri arasından, hükümet konaklarının yapımını programlama, satın alma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapma yetkisinin çıkarılması amaçlanmaktadır.

MADDE 96- Hükümet konaklarının yapımını programlama, satın alma işlemlerini yürütme ve bunların onarımlarını yapmaya yönelik 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak 3152 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde değişiklik yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 97- Yap-işlet-devret (YİD) yatırım projelerinin karar ve uygulama süreçlerinin hızlandırılması, uygulamanın kolaylaştırılması, sözleşme onayına ilişkin YPK süreci nedeniyle uzayan sürelerin kısaltılması ve YİD projeleri uygulama sözleşmelerinin doğrudan ilgili bakanlık nezdinde onaylanabilmesine imkan tanınması ve böylece 3996 sayılı Kanunun kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla bu madde hazırlanmıştır. YİD projelerinin yüksek maddi kaynak veya ileri teknoloji gerektirmesi ve uluslararası boyutunun bulunması uzun bir hazırlık sürecini de beraberinde getirmekte olup, bu projelerin hazırlanması ve yürütülmesi safhasındaki müşavirlik hizmeti alımının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunundan muaf tutulması ile sürecin kısaltılması ve uygulamanın kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Söz konusu hizmet alımına ilişkin esas ve usullerin Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmesi öngörülmektedir.

3996 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan ve 1/10/1994 tarihli ve 22068 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6/8/1994 tarihli ve 94/5907 sayılı Kararnamenin eki Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında 3996 Sayılı Kanunun Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Kararın; “Taşınmaz Malların Kullanılması” başlıklı 38 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; “uygulama sözleşmesinde gösterilmek kaydı ile kamulaştırma bedelinin kısmen idarece ödenmesi halinde, taşınmazın tamamı üzerinde görevli şirket lehine daimi ve müstakil nitelikli üst hakkı tesis edilebileceği, bedeli idarece ödenen taşınmazlar için kullanım bedeli alınacağı, taşınmazın mülkiyetinin Hazineye veya ilgili kamu kurum veya kuruluşuna ait olması halinde, bedeli mukabilinde görevli şirket lehine daimi ve müstakil nitelikte üst hakkı tesis edilebileceği” yönünde düzenlemeler yapılmıştır.

Diğer taraftan, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile bu Kanun hükümlerine göre yürürlüğe konulan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre; çeşitli yatırımların yapılması amacıyla Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların üzerinde ilgilileri lehine bedeli karşılığında irtifak hakkı tesis edilmekte, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde ise yine bedeli karşılığında kullanma izni verilmektedir.

Ayrıca, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında; “Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar üzerinde tesis edilecek irtifak hakları ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde verilecek kullanma izinlerinden, irtifak hakkı veya kullanma izni bedellerine ilave olarak, bu alanlarda yürütülen faaliyetlerden elde edilecek tüm hâsılâtın yüzde 1’i oranında Hazinece pay alınacağı” yönünde hükme yer verilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrasında ise hasılat payının indirimli olarak alınacağı veya hiç alınmayacağı irtifak hakkı ve kullanma izinleri belirtilerek istisnalar sayılmıştır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine göre; YİD modeliyle gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetler için görevli şirketin kullanımına bırakılacak olan mülkiyeti kamu kurum veya kuruluşlarına (kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) ve Hazineye ait taşınmazlar ile bedeli idare tarafından ödenmek suretiyle kamulaştırılarak tapuda idare veya Hazine adına tescil ya da tapudan terkin edilen taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için yatırımcılar lehine tesis edilecek irtifak hakları veya yatırımcılara verilecek olan kullanma izinleri için her yıl irtifak hakkı ve kullanma izni bedelleri ve ayrıca, bunların işletmeye geçmesinden sonra ise, bunların işletilmelerinden elde edilecek tüm hasılatın Hazineye % 1 oranında ayrıca pay alınmasının, bir kamu yatırımı olan YİD modeliyle yürütülecek proje ve yatırımlara özel sektörün ilgisini azaltabileceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca, kamu-özel sektör işbirliği çerçevesinde veya özel sektörün finansman imkanlarından faydalanmak üzere YİD modeli çerçevesinde yapılacak sözleşmelerde kamu mallarının kullanımı ile ilgili alınacak paylar çok yüksek maliyet getireceği için, bu projeleri verimli olmaktan çıkaracaktır. Bu projeler, özel sektörün dinamizminden ve sermaye gücünden yararlanmak için yapılmaktadır. Ancak, yukarıda belirtilen bedeller ve hasılat payı önemli bir maliyet oluşturmakta ve projelerin yapılamaz hale gelme riski bulunmaktadır. Bu durumda ise idarece daha yüksek garantiler verilmek zorunda kalınmaktadır.

Açıklanan sebeplerle, madde ile; Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yatırım ve hizmetler için görevli şirketin kullanımına bırakılacak olan mülkiyeti kamu kurum veya kuruluşlarına (kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) ve Hazineye ait taşınmazlar ile bedeli idare tarafından ödenmek suretiyle kamulaştırılarak tapuda idare veya Hazine adına tescil ya da tapudan terkin edilen taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için kullanım bedeli ve hasılat payı alınmaması amaçlanmıştır.

MADDE 98- Gümrük Tarife Cetvelinin Avrupa Birliği (AB) mevzuatı ve uygulamalarına uyumunun sağlanması, AB'nin kullandığı Avrupa Toplulukları Entegre Tarifesi (TARIC) ile Entegre Tarife Yönetim Sistemi (ITMS)'nin altyapısının oluşturulması, vergilendirme ve ticaret politikası önlemlerinin etkin uygulanmasının temin edilmesi amacıyla, Kanunun Bakanlar Kuruluna verdiği yetki çerçevesinin netleştirilmesi amaçlanmıştır. Her yılbaşında yenilenen Gümrük Tarife Cetvelinin diğer vergilendirme ve ticaret politikası önlemlerini de içermesi, yıl içinde bu alanlarda yapılacak değişikliklerin ilave bir düzenleme yapılmasına gerek olmaksızın, hızlı ve etkin bir şekilde Gümrük Müsteşarlığı BİLGE sistemine ve uygulamalarına aktarılması hedeflenmiştir.

MADDE 99- Uzlaşma, idare ile yükümlüler arasında ortaya çıkan ihtilafların yargı yoluna başvurulmadan, görüşme yoluyla çözümlenmesini öngören bir müessesedir.

Uzlaşma idareye; yükümlüden istenilen vergi ve cezaların bir kısmından vazgeçilmesi karşılığında, vergi alacağının hemen tahsil edilmesi imkânını sağlamakta, bu sayede yargı sürecinin uzaması nedeniyle doğacak sıkıntılar önlenmekte ve çok sayıda davanın takip külfeti de ortadan kaldırılmaktadır.

Yükümlü ise, yargıya gitmesi halinde faizleriyle birlikte daha büyük tutarlara ulaşabilecek vergi ve ceza borçlarının uzlaşılan kısmını ödemek suretiyle kalanından kurtulmakta, ayrıca dava takip külfetinden de kurtulmaktadır.

Diğer taraftan, uzlaşma müessesesi sayesinde vergi mahkemelerinde gereksiz iş yükü oluşması da önlenmektedir.

Sonuç olarak, uzlaşma tarafların kabul edebileceği bir çözüm olanağı sağlamaktadır.

Uzlaşma müessesesi, Vergi Usul Kanununun 376 ncı maddesinden sonra gelen ek maddelerde düzenlenmiştir.

Ancak, Vergi Usul Kanununun "Gümrük ve tekel vergileri" başlıklı 2 nci maddesi, "Gümrük idareleri tarafından alınan vergi ve resimler bu Kanuna tabi değildir. Bu vergi ve resimlerle ilgili olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242 nci maddesi hükümleri uygulanır." hükmünü amir olduğundan, gümrük idaresince tahsil edilen vergiler için uzlaşma imkanı bulunmamaktadır.

Teklif edilen bu madde ile, uzlaşma müessesesinin Vergi Usul Kanununda yer alan düzenlemeye benzer şekilde Gümrük Kanununa alınması, bu sayede iç vergilerde olduğu gibi gümrük idaresince alınan vergiler için de uzlaşma imkanından yararlanılabilemesinin temini amaçlanmaktadır.

MADDE 100-Mevcut düzenleme, ajans personel harcamalarının gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin %15'ini aşamayacağını öngörmektedir. Ancak bu durum henüz yeni kurulan ve yerel katkı paylarını tahsil etmekte zorlanan ajanslar bakımından büyük sıkıntı doğurmaktadır. Bu nedenle madde ile 5449 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin son fıkrasının uygulanması, kurumsallaşmanın ve gelirlerin yeterli düzeye ulaşacağı düşünülen 2013 bütçe yılına kadar ertelenmektedir.

MADDE 101- 5664 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan hak sahiplerine yapılan KEY ödemelerinde EGYO'nun yükümlülüğünü aşan kısmı Hazinece EGYO'ya ödenmektedir. Bu uygulamaya paralel olarak, EGYO tarafından 5664 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan hak sahiplerine ödenen kâr payının, EGYO'nun yükümlülüğünü aşan kısmının da Hazine tarafından karşılanmasını teminen bu madde düzenlenmiştir.

MADDE 102- Her yıl bütçe kanunlarında yer alan hükümlerin, Sayıştay Başkanlığının eleştirileri de dikkate alınarak düzeltilmiş hali ile ilgili Kanunda yer almasını teminen düzenleme yapılmıştır.

MADDE 103- Türkiye Kalkınma Bankasının merkezinin belirlenmesi ana sözleşmeye bırakılmıştır.

MADDE 104- 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile, Avrupa Birliği direktifleri ile uyumlu olarak sır niteliğini haiz bilgilerin üst seviyede korunmasını teminen, Kurumun elde edeceği bilgileri ceza soruşturma ve kovuşturmaları kapsamında savcılıklar ile ceza mahkemelerine verebileceği hüküm altına alınmaktadır. Madde ile ayrıca Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personelinin görevleriyle bağlantılı olarak başlatılan soruşturma ve kovuşturmalar ile ilgili bilgi taleplerinin yerine getirilmesine imkan tanınmıştır. Ayrıca, bankaların sır saklama yükümlülüğü dışında bulunan durumlar, sadece öngörülen amaçlar ile sınırlı kalınması ve gizlilik sözleşmesi yapılması koşuluyla belirlenmiştir. Bankaların sermayelerinin yüzde onu veya daha fazlasını temsil eden paylarının satışı amacıyla muhtemel alıcıların yapacakları değerlendirme çalışmaları ile sermayelerinin yüzde on veya daha fazlasına sahip olan kredi kuruluşu ile finansal kuruluşların konsolide finansal tablo hazırlama çalışmalarında ve iç denetim uygulamalarında veya alacaklarının ve alacaklarına dayalı menkul kıymetlerin satışı amacıyla yapılacak değerlendirme çalışmalarında ya da derecelendirme hizmeti alınmasına yönelik işlemlerde kullanılmak üzere bilgi ve belge taleplerinin sadece bu amaçlar ile sınırlı kalınması ve gizlilik sözleşmesi yapılması koşuluyla bankalarca karşılanmasına imkan verilmiştir.

5411 sayılı Kanunun 82 nci maddesinde yapılan değişiklik ile, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Merkezi İstanbul olarak belirlenmiştir.

5411 sayılı Kanunun 95 inci maddesinde yapılan değişiklik ile, Kurumun Merkezinin İstanbul olarak belirlenmesine bağlı olarak Kurumun yerinde denetim yapacak meslek personelinin yemin edeceği mahkeme olarak "İstanbul Asliye Ticaret Mahkemesi" belirlenmektedir.

5411 sayılı Bankacılık Kanununa eklenen ek 1 inci madde ile, kredi kuruluşları ile finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerinin toplanması ve bu kuruluşlarla paylaşılması amacıyla Türkiye Bankalar Birliği nezdinde Risk Merkezi kurulması öngörülmüştür. Kural olarak Risk Merkezi nezdindeki bütün işlem ve kayıtların gizli olması, Anayasanın ve Uluslararası Sözleşmelerin koruduğu özel hayatın gizliliği ilkesinin de bir sonucudur. Bu çerçevede, sır sahibinin bilgilerinin açıklanması konusunda açık rızasının bulunması durumunda ancak belirlediği kişiye risk bilgilerinin verilebilmesi benimsenmiştir.

Buna ilişkin teknik alt yapının ekonomik hayatın gereklerine uygun olarak oluşturulabilmesini teminen Türkiye Bankalar Birliğine yetki verilmiştir.

5411 sayılı Bankacılık Kanununa eklenen geçici 28 inci madde ile, Türkiye Bankalar Birliği nezdinde kurulan Risk Merkezi faaliyete geçinceye kadar geçiş sürecinde yapılacak işlemler düzenlenmiştir. Aynı Kanuna eklenen geçici 29 uncu madde ile de Kurum merkezinin taşınması için geçiş süreci öngörülmüştür.

MADDE 105- Sermaye Piyasası Kanununun kaydi sistemi düzenleyen 10/A maddesine eklenmesi öngörülen fıkrada Merkezi Kayıt Kuruluşu bünyesinde kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli taleplerin ilgili hesaplara bağlı ayrı alt hesaplar oluşturulması suretiyle Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirileceği hükme bağlanmaktadır. Ayrıca, bu taleplerin doğrudan doğruya Merkezi Kayıt Kuruluşuna iletilmesi halinde ise Merkezi Kayıt Kuruluşunun bu talebi ilgili hesapların bulunduğu üyelere elektronik ortamda yönlendirmesi ve bu üye listesini talepte bulunan kuruma bildirmesi, bu durumda söz konusu talebin üyeye yönlendirme tarihinde ilgili üyeye yapılmış gibi hüküm doğurması yönünde düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle özellikle Devlet İç Borçlanma Senetlerinin kaydileştirilmesi çalışmaları sırasında ileri sürülen hukuki belirsizliklerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Sermaye Piyasası Kurulunun merkezinin İstanbul'da olacağı düzenlenmekte, sermaye piyasaları açısından yoğun ilişki içinde bulunulan ülkelerde Bakanlar Kurulu kararıyla yurt dışında temsilcilik açılması ve Kurul tarafından yurt içinde gerekli görülen yerlerde temsilcilik açılması imkanı tanınmaktadır.

Cezai ve hukuki sorumluluk bakımından, Kurul Başkan ve üyeleri ile personeli, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun ilgili maddelerine tabi tutulmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu giderlerini, kayda aldığı menkul kıymet tutarlarından çeşitli oranlarda kesinti yaparak oluşturduğu bütçesinden karşılamaktadır. Ancak, Kurul, sadece menkul kıymetleri kayda almamakta, borsalar, piyasalar ve diğer teşkilatlanmış piyasalar, takas ve saklama kurumları ve MKK gibi piyasa aktörlerine ilişkin olarak da düzenleme, izleme, inceleme ve denetleme faaliyetlerini yerine getirmektedir. Bunun yanında Kurul, 5018 sayılı Kanun uyarınca belirli dönemler içerisinde bütçe fazlasını genel bütçeye aktarmaktadır. Maddenin dördüncü fıkrasındaki bu düzenleme ile Sermaye Piyasası Kurulunun operasyonel kapasitesi ve faaliyetlerini sürdürürken her aşamada muhafaza etmek zorunda olduğu bağımsızlığının ve mümkün mertebe istikrarlı, öngörülebilir ve planlanabilir bir bütçeye sahip olmasının temini açısından borsalar, piyasalar ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, takas ve saklama kurumlarının ve MKK'nın faiz hariç gelirlerinin önceden belirlenmiş olan bir oranının SPK'nın bütçesine gelir kaydedilmesi hedeflenmiştir.

Son dönemlerde işlem hacmi çok yüksek boyutlara varmış olan ve tamamen düzenleme/denetim dışı olan kaldıraçlı döviz ve kıymetli maden ticareti özellikle küçük tasarruf sahipleri için muhtemel riskler oluşturmaktadır. Maddenin beşinci fıkrası bu ticaretin düzenlenebilmesi için gerekmektedir.

Altıncı fıkrada, dördüncü fıkrada yapılan düzenleme karşısından eski hüküm niteliğinde bulunan Sermaye Piyasası Kanununun 40 ıncı maddesinin ilgili hükümleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Sermaye Piyasası Kanununda geçici 6 ncı maddesiyle sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesine ilişkin bir süreç belirlenmiş olmakla birlikte, bu sürece uygun olarak teslim edilmeyen sermaye piyasası araçlarının hukuki akıbeti konusundaki boşluk doldurulmamıştır. Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki altı yıllık süre 31/12/2008 tarihinde sona ermiştir. Sermaye Piyasası Kanununun geçici 6 ncı maddesinde yapılan değişiklik ile, Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kayden izlemenin başladığı tarihi izleyen beşinci yılın sonuna kadar maddenin birinci fıkrası uyarınca teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları hisse senedi ise, ihraççıya kanunen intikal edecektir. Maddenin yürürlüğe girmesinden önce Kurul tarafından kaydileştirilmelerine karar verilmiş olmakla birlikte geçici

6 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirlenen sürede Merkezi Kayıt Kuruluşuna teslim edilmemiş sermaye piyasası araçlarına ilişkin olarak bir hak düşürücü süre ihdas edilmiştir. Bu süre içinde hak sahipleri kendi isimlerine kaydileştirmeyi sağlayabilecekken bu sürenin de geçirilmesiyle teslim edilmemiş olan sermaye piyasası araçlarının mülkiyeti ihraççıya intikal edecektir.

Mülkiyeti bu şekilde ihraççıya intikal eden sermaye piyasası araçlarından doğan haklar hisse senetlerinin ihraççıya intikal tarihinde kendiliğinden sona erecektir. Söz konusu senetlerin temsil ettiği haklar Kanun hükümlerine göre Merkezi Kayıt Kuruluşunda kaydedilerek, payların satışı ihraççılarca üç ay içerisinde yapılacaktır. Teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları borçlanma aracı ise, bu araçlardan doğan alacaklar, bu tarihte zamanaşımına uğrayacaktır. Maddede belirlenen yedi yıllık süre hak düşürücü süredir. Hak düşürücü sürenin gerek öğretide gerek yargı kararları ile kabul edilen hukuki etkisi bu süre içinde bir hakkın korunmasına yarayan eylemlerin yapılmamasıyla hakkın kendisini sona erdirmesidir. Hak düşürücü sürenin geçmesinden sonra bu kıymetlere ilişkin olarak hazine dışında hiç bir ayni, şahsi, yönetsel ve mali hak iddiasında bulunulamayacağı yönünde düzenleme yapılarak, bu kıymetlere ilişkin tüm hakların bir bütün olarak ihraççıya geçtiği vurgulanmıştır.

Sermaye Piyasası Kanununa eklenen geçici 13 üncü maddeyle Kurul merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

MADDE 106- 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde geçen "risk" ibaresi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Risk Merkezine ilişkin görevlerinin sona ermesi nedeniyle maddeden çıkartılmıştır.

Merkez Bankasının mali bağımsızlığına ve kamuya kaynak sağlamaması yönündeki ilkeye uygun olarak Hazine adına gerçekleştirdiği işlemlerden ücret almasına, buna karşın Hazinesinin etkin nakit yönetimi çerçevesinde Hazine hesaplarının belirlenen usul ve esaslar dahilinde ve Banka'nın likidite yönetimi politikaları ile uyumlu şekilde Bankaca veya doğrudan Hazine Müsteşarlığı'na nemalandırılmasına olanak sağlanması amaçlanmaktadır. Bu hüküm, günümüz modern merkez bankacılığında Hazine işlemleri ve para politikası uygulamalarının birbirleriyle uyumlu ancak bağımsız yürütülmesi yönündeki genel kabule uygun olacağı gibi, hem Bankanın, hem de Hazinesinin gelir ve giderlerinin şeffaflaşması sürecini de destekleyecektir.

1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 44 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması öngörüldüğünden, bu madde ile ilgili cezalar yürürlükten kaldırılmıştır.

Risk Merkezinin Türkiye Bankalar Birliği nezdinde kurulması nedeniyle 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun Risk Merkezine ilişkin 44 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 107- Sosyal Güvenlik Kurumunun denetim hizmetlerinin etkin bir şekilde yerine getirilerek istihdamda kayıt dışılığın önlenmesini sağlamak amacıyla Sosyal Güvenlik Denetmenliği kariyer meslek olarak ihdas edilmektedir. Halen bu görevi yürüten kontrol memurlarının da bu göreve atanmaları ile ilgili usul ve esaslar belirlenmektedir.

MADDE 108- 1/1/1954 tarihinde yürürlüğe giren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna 4/6/2008 tarihli ve 5766 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesi ile eklenmiş olan 36/A maddesi hükmü, Anayasanın 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi ile değişik 23 üncü maddesine aykırı hale gelerek zımnen ilga olmuştur. Önerilen maddeyle 6183 sayılı Kanunun 36/A maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 109- İl özel idareleri ile belediyelerin (bağlı kuruluşları hariç) sürekli işçi kadrolarında çalışan ihtiyaç fazlası işçilerin ihtiyaç duyulan Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatındaki sürekli işçi kadrolarına atanması amaçlanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı okullarında ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatında hizmetli açığı söz konusudur. Bu kurumlarda hizmetlerin sağlıklı yürütülmesini teminen personel ihtiyaçlarının acilen giderilmesi gerekmektedir.

Öte yandan mahalli idarelerde 122.343 işçi norm kadrosu bulunmakta fakat, 174.644 işçi çalışmaktadır. İşçi fazlalığının çeşitli sebepleri söz konusudur. Bunlar; 5747 sayılı Kanunla kurulan ilçe belediyelerinde birleşme sonrası ortaya çıkan personel fazlası, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Norm Kadro Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden önce belediyelerde uygulanan istihdam politikaları, 5620 sayılı Kanunla mahalli idarelerdeki 117.353 geçici işçinin, sürekli işçi kadrolarına geçirilmesinden dolayı oluşan istihdam fazlalığı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünden il özel idarelerine ve belediyelere devredilen 43.274 personelden halen çalışan 31.646 personeldir.

Mahalli idarelerin yerel nitelikteki hizmetlerini etkin bir şekilde sunmalarını teminen mali yapılarının dengeli hale getirilmesinin sağlanması önemlidir. Personel giderlerinin belediye ve il özel idarelerinin bütçelerine aşırı yük getirmesi sonucu özellikle bazı belediyelerde arzu edilmeyen hizmet aksamaları söz konusu olabilmektedir. Bu itibarla ihtiyaç fazlası personelin diğer başka ihtiyaç alanlarına nakli kaynakların etkin kullanımı ilkesi ile de uyumludur. Düzenlemede ihtiyaç fazlası personel için iki ayrı kategori oluşturulmuştur. Birincisi norm fazlası işçiler, ikincisi ise norm içinde olup da ihtiyaç fazlası işçiler. Norm fazlası işçiler ile norm içinde olup da ihtiyaç fazlası olan işçilerin belirtilen kurumlara geçişi ayrı ayrı düzenlenmiştir. Norm içinde olup da ihtiyaç fazlası olan işçiler için çeşitli ve objektif kriterlere dayalı bir sistem getirilerek keyfi uygulamalar önlenmektedir.

MADDE 110- Madde ile, 5216 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi ile getirilen takas ve mahsup işlemlerinden çeşitli sebeplerle zamanında yararlanamayan büyükşehir belediyeleri ile bağlı idarelerinin kamu kurum ve kuruluşlarından olan alacaklarının borçlarına mahsup edilmesi amaçlanmaktadır. Düzenleme ile daha önce herhangi bir şekilde uzlaşmadan yararlanamamış mahalli idare birliklerinin uzlaşmadan yararlandırılarak ödeme yükümlülüklerini ifa eder hale gelmeleri ile Hazine alacakları kapsamında Hazine Müsteşarlığının tahsil kapasitesinin artırılması hedeflenmektedir.

MADDE 111- Madde ile Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelerin sayısının çok olması nedeniyle bu Kanunda belirlenen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

Diğer taraftan, Kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, TEDAŞ ve diğer kurumlar yetkili kılınmakta, ancak, il özel idareleri ve belediyelere ait amme alacaklarına ilişkin hükümlerin uygulamasına dair usul ve esasların Maliye Bakanlığınca belirleneceği düzenlenmektedir.

GEÇİCİ MADDE 1- Kanunun yürürlük tarihinden önceki yıllarda gerçekleşen trafik kazaları nedeniyle sunulan sağlık hizmet bedellerinin tahsili rejimi hükme bağlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 2- Mevcut durumda Sağlık Bakanlığı Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünce tesis edilen ve sigortacılık sistemi ile entegre olarak tahsilatı amaçlayan sistemin Sosyal Güvenlik Kurumuna devri hükme bağlanmaktadır. Bu çerçevede trafik kazalarından kaynaklanan giderlerin doğru tespiti ve bunun genel sağlık bütçesi içindeki yeri belirlenebileceği gibi, başta trafik sigortası olmak üzere oto sigortalarında doğru prim ve teminat tespiti sağlanabilecek, Müsteşarlıkça her yıl için tespit edilecek tutarın doğru ve güncel verilere dayandırılması sağlanacaktır.

Öngörülen sistem ile trafik kazalarından kaynaklanan sağlık hizmet bedelleri global olarak belirlenecek tutar dahilinde tahsil edileceğinden, fonksiyonu kalmayan Sağlık

Bakanlığı Trafik Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin Sağlık Bakanlığınca gerçekleştirilmesi hükme bağlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 3- 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanunun ile yurt dışında bulunan ve sahip olunan varlıklar ile yurt içinde işletmenin özkaynakları içerisinde olmayan varlıkların bildirim veya beyana konu edilmesine imkan tanınmış olup, 5811 sayılı Kanunda 5917 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler sonucu bildirim ve beyan süreleri 31/12/2009 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzatılmıştır.

Her iki uygulama döneminde de Kanundan beklenen amacın sağlanabilmesi için anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasında, bildirim veya beyandan hareketle vergi incelemesi yapılmaması yönünde düzenleme yapılmış ve bildirim veya beyan dışındaki herhangi bir nedenle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak vergi incelemesi yapılması halinde de bu incelemeler sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farklarından, Kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarların mahsup edilebilmesi şeklinde vergisel bir teşvik sağlanmıştır. Mahsup uygulamasından faydalanılabilmesi için bildirim ve beyana konu edilen para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bildirim veya beyanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Türkiye'ye getirilmesi, yurt içinde bulunan varlıklara ilişkin beyan edilen tutarların özel bir fon hesabına alınması ve bu hesabın beyan tarihinden itibaren altı ay içerisinde sermayeye ilave edilmesi ve gerek yurtdışı gerekse yurt içi varlıklara ilişkin bildirim veya beyan edilen tutarlar üzerinden tarh olunan verginin de vadesinde ödenmesi gerekmektedir.

Öngörülen düzenleme ile süresi içinde varlıklarını Türkiye'ye getiremeyenlere, sermaye artırımında bulunamayanlara ve tahakkuk eden vergileri vadesinde ödeyemeyenlere, bu yükümlülükleri yerine getirebilmeleri için ek süre verilmekte ve bu sürede yükümlülüklerini yerine getirmeleri halinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra diğer nedenlerle yapılabilecek incelemelerde tespit edilecek matrah farklarıyla ilgili olarak mahsup imkanından faydalanabilmelerine imkan tanınmakta olup mahsup için ayrıca 5811 sayılı Kanunda aranan diğer şartların da sağlanmış olması gerektiği tabiidir. Bu kapsama giren konularla ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan tarhiyatlar hakkında ise düzeltme yapılması ve mahsup hükümlerinden faydalanılması mümkün bulunmamaktadır.

Beyanda bulunan mükelleflerden taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler ile 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin diğer nedenlerle vergi incelemesine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine takdir komisyonlarına sevk edilen ve takdir komisyonlarınca matrah takdir edilenlerin, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşınmaları kaydıyla, anılan Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanabilmelerine de imkan sağlanmaktadır. Ayrıca, bu maddenin yürürlük tarihinden önce haklarında diğer nedenlerle vergi incelemesine bağlı olarak vergi incelemesine yetkili olanların talebi üzerine takdir komisyonlarına sevk edilen ve takdir komisyonu kararlarına göre matrah takdir edilerek tarhiyat yapılan mükelleflerden söz konusu matrah takdirine ilişkin tarhiyat yapılmadan önce bildirim veya beyanda bulunanlar ile taşınmazlar dışındaki varlıklarını beyan tarihinden sonra banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırmak suretiyle ilgili varlıkların tevsik şartını sonradan gerçekleştirenler hakkında 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin yapılan tarhiyatların, 5811 sayılı Kanunda yer alan diğer şartları da taşınmaları kaydıyla, bildirim veya beyan edilen tutarlar dikkate alınarak düzeltileceği, tahakkuk eden vergilerin terkin edileceği, varsa tahsil edilen vergilerin red ve iade olunacağı öngörülmektedir. Geriye dönük düzeltme, vergi incelemesine yetkili olanlarca yapılacak tespitler suretiyle 5811 sayılı Kanundaki diğer şartların gerçekleşip gerçekleşmemesine bağlı olarak yapılacaktır.

GEÇİCİ MADDE 4- 29/6/2006 tarihli ve 5535 sayılı Kanunla, 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanuna eklenen geçici 1 inci madde, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa eklenen geçici 53 üncü madde ve 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 34 üncü madde ile mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden çeşitli nedenlerle haklarında borç takibi yapılanların borçlarının ödenmesinde bazı kolaylıklar sağlanmış ve değişik tarihlerde gidenler arasındaki yükümlülük farklılıkları giderilmişti. Anılan düzenlemelerde öngörülen zaman diliminde müracaat edememeleri nedeniyle bu hükümlerden yararlanamayanlar ile söz konusu tarihten bugüne kadar aynı durumda kalanlar için de benzer kolaylıkların sağlanması uygun görülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 5- Madde ile bu Kanunla 5326 sayılı Kanunun 20 nci maddesine eklenen hüküm kapsamına giren ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce işlenmiş olan kabahatlere ilişkin olarak verilmeyen ya da verildiği halde ilgisine tebliğ edilmemiş olan idari para cezasına ilişkin yaptırım kararları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren, maddede yapılan değişiklik öncesi hükümlere göre işlemiş olan soruşturma zamanaşımı süresinin kalan kısmını aşmamak kaydıyla, bir yıl içerisinde verilerek ilgisine tebliğ edilmediği takdirde düşeceğine ilişkin düzenleme getirilmektedir.

GEÇİCİ MADDE 6- 4603 sayılı Kanuna 4684 sayılı Kanunla eklenen geçici 3 üncü madde ile Türkiye Emlak Bankası A.Ş.'nin, bankacılık yapma yetkisi kaldırılmış ve 28/3/2001 tarihli ve 2001/2202 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığına devredilen varlıkları hariç, bankacılıkla ilgili tüm aktif ve pasifleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. veya Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ye devredilmiş ve tasfiye süreci başlamıştır.

Bilindiği gibi tasfiye işlemleri, Bankanın alacaklarının tahsil edilmesi, borçlarının ödenmesi ve geri kalanın da kanun ve ana sözleşme hükümlerine göre şirket ortaklarına (Hazineye) dağıtılması ve şirket kaydının sicilden silinmesini sağlayan muameleler topluluğudur. Dolayısıyla Banka tasfiye döneminde artık kar yaratacak herhangi bir ticari faaliyet yapmamakta, sadece faaliyet gösterdiği dönemde başlamış olan işlemlerinin sonuçlarını almaya çalışmaktadır. Bu nedenle, tasfiye döneminde elde edilen dönem karlarından tasfiye öncesi son beş yılın birikmiş zararlarının tamamının mahsubu mümkün olmamıştır. Nitekim, tasfiye öncesi son beş yılda birikmiş Banka zararı olan 1,1 milyar TL'nin, 2007 yıl sonu itibarıyla 310 milyon TL'lik kısmının mahsubu yapılabilmemiş ve 790 milyon TL'lik bir geçmiş dönem zararı ise henüz mahsup edilememiştir. Bunun sebebi ise, takipteki alacakların teminatlarının yetersiz olması nedeni ile tahsilat süreçlerinin uzaması ve buradan elde edilecek gelirlerin henüz tahsil edilememesidir. Dolayısıyla, zarar mahsubu süresinin beş yıla sınırlanması, Bankanın beş yıldan sonraki dönemlerde tasfiye işlemlerinden elde edeceği gelirlerden dolayı oluşacak karından geçmiş dönem zararlarının mahsup edilememesine (2008 yılı itibarıyla 660 milyon TL'lik bakiye kalmıştır.) neden olacaktır. Bu sebeple tasfiye sürecinin tamamı bir bütün olarak dikkate alınıp, tasfiye sonunda çıkacak tasfiye kar/zararına göre kurumlar vergisi ödenmesi uygun olacağından önerilen düzenleme yapılmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 7- 2003-2008 yılları arasındaki dış finansmana ilişkin olarak, teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabında, 307,6 milyon TL, genel bütçe dışı idareler teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabında ise 296,7 milyon TL tutarında bakiye bulunmaktadır. Söz konusu hesapların teyit işlemlerinin gerçekleştirilememesinin en önemli nedeni, kurumların ilgili yıl bütçelerine dış proje kredileri için ödenek konulmaması dolayısıyla bütçeleştirme işleminin yapılamamasıdır.

Bu çerçevede, bahse konu kurum ve kuruluşların 2003 yılından 2008 yılına kadar yapmış oldukları dış proje kredisi kullanımlarından, ödenek yokluğu nedeniyle teyidi gerçekleştirilemeyen kullanımların; söz konusu idarelerin ilgili yıllara ait kesin hesap kanunlarının çıkmış olmasından dolayı, bu yıllara münhasır olmak üzere ilgili bütçe ödeneği ile ilişkilendirilmeksizin yapılacak muhasebeleştirme işlemleri ile teyidin sağlanması, öte

yandan muhasebeleştirme kayıtlarının tamamlanarak elde edilen varlıkların ilgili idarenin envanterine dahil edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 112- Yürürlük maddesidir.

MADDE 113- Yürütme maddesidir.